

ITOHOZA RY'ISHIMIKIRO RYA BIBILIYA

IGICE CA MBERE

Isezerano rya kera

IKIGO MPUZAMAHANGA C'IGIHE C'IYIMBURWA

Iki cigwa ni kimwe mu vyigwa vy'ikigo mpuzamakungu c'igihe c'iyimbura (**Harvestime International Institute**), porogarama yagenewe gutegeza abemera kugira ngo bashobore kwimbura neza mu vy'impwemu.

Insiguro y'ishimikiro y'ayo mahugurwa ni iyo kwigisha ivyo Yesu yigishije, ivyo vyafashe abagabo bari abarovy, abatozakori n'ibindi, bikabahindura abakristo b'ivyaruka bashitse mw'isi yabo n'ubutumwa bwizai mu kwerekana ububasha bwabwo.

Iki gitabu ni inyigisho imwe muri kimwe mu bice vyinshi vy'inyigisho bituma abemera bava mu vyo kwiyumvira biciye mu guserukira, mu kugwiza, mu gutunganya no mu gukoranya abantu kugira ngo bashike ku ntumbero yo kwamamaza ubutumwa bwiza.

© Harvestime International Institute

<http://www.harvestime.org>

IBIRIMWO

Uko Wokoresha Iki Gitabo	4
Ivyiyumviro vyo kwiga mu mugwi	5
Intangamarara y'Ivyigwa	6
Intumbero z'Ivyigwa	7

INTANGAMARARA YA BIBILIYA

1. Intangamarara Bibiliya	8
2. Ibitabo Vya Bibiliya	20
3. Impinduro za Bibiliya	38
4. Intangamarara Yo Gutanga Insiguro	44

ISEZERANO RYA KERA

Intangamarara Y'Ibitabo Vy'Ivyagezwe	49
5. Itanguriro	50
6. Kuvayo	55

7. Abalewi	62
8. Igitigiri	67
9. Gusubira mu vyagezwe	72
Intangamarara Y'Ibitabo Vy'amateka	76
10. Yosuwa	77
11. Abacamanza	81
12. Rusi	87
13. I na II Samweli	91
14. Abami ba I n'aba II	96
15. Ngoma ya I n'iya II	102
16. Ezira	106
17. Nehemiya	110
18. Esiteri	115
Intangamarara Y'Ibitabo Vy'Imivugo	120
19. Yobu	121
20. Zaburi	126
21. Imigani	132
22. Umusiguzi	136
23. Indirimbo ya Salomo	140
Intangamarara Y'Ibitabo Vy'Ubuhanuzi	144
24. Yesaya	147

25. Yeremiya	152
26. Amarira	156
27. Ezekiyeli	160
28. Daniyeli	164
29. Hoseya	170
30. Yoweli	175
31. Amosi	179
32. Obadiya	183
33. Yona	187
34. Mika	191
35. Nahumu	195
36. Habakuki	199
37. Zefaniya	203
38. Hagayi	207
39. Zekariya	211
40. Malaki	216
 Inyishu zo kwigerageza	 220

INGENE WOKORESHA IKI GITABO

UBURYO IKI GITABO KIMEZE

Icigwa cose gifise:

Intumbero: Izo ni zo ntumbero ukwiye gushikako mu kwiga igice. Bisome imbere y’uko utangura icigwa.

Umurongo w’ingenzi: Uyu murongo urashimika ku cyumviro nyamukuru kiri muri ico kigabane. Bifate mu mutwe.

Ibiri mu kigabane: Niwige igice cose. Koresha Bibiliya yawe kugira ngo urondere ibitabu vyose bitacapwe muri ico gitabu.

UMWIMENYEREZO: Ukore iki kigeragezo umaze kwiga ikigabane. Gerageza kwishura ibibazo udakoresheje Bibiliya yawe canke iki gitabu. Niwamara gusozera ikigeragezo co kwisuzuma, nusuzume inyishu zawe mu gice c'inyishu kiri ku mpera y'igitabu.

IBINDI VYO KWIGA: Iki gice kizogufasha kubandanya wiga Ijambo ry'Imana, uryohore ubuhanga bwawe bwo kwiga, wongere ushire mu ngiro ivyo wize mu buzima bwawe no mu busuku bwawe.

Ikibazo ca nyuma: Nimba wanditswe muri iri shure kugira ngo ubone amanota, wararonse ikizame ca nyuma hamwe n'iri shure. Uhejeje iri shure, ukwiye kurangiza iki kibazo ukagisubiza kugira ngo kiguhe amanota nk'uko vyategetswe.

IVYO KWONGERA KO BIKENEWE

Uzokenera Bibiliya y'igitabu ca King James.

IVYIYUMVIRO VYO Kwigira mu Migwi

ITERANIRO RYA MBERE

Gufungura: Gufungura n'isengesho n'intangamarara. Mumenye kandi mwandike abanyeshure.

Gushinga Inzira z'Itsinda: Numenye uwuzorongora amakoraniro, isaha, ahantu n'amatariki y'ibiganiro.

Guhimbaza No Gusenga: Tumira ukuhaba kwa Mpwemu Yera mu gihe c'imyimenyerezo yawe.

Gutanga Ibitabu Ku Banyeshure: Numenyeshe umutwe w'igitabu, uburyo giteye be n'intumbero z'amashure zitangwa ku mapaji makeyi ya mbere y'ico gitabu.

Gukora Inshingano Ya Mbere: Abanyeshure bazosoma ibigabane bashinzwe maze bakore Ivyigwa vyo Kwisuzuma imbere y'ikoraniro rikurikira. Igitigiri c'ibigabane uzokwihweza mw'ikoraniro ryose kizovana n'uburebure bw'ibigabane, ibirimwo be n'ubushobozi bw'umugwi wawe.

ITERANO RYA KABIRI N'IRIKURIKIYE

Intango: Gusenga. Ikaze kandi mwandike abanyeshure bashasha bose mubahe igitabu. Fata ukuza. Mugire umwanya wo gushemeza no gusenga.

Subiramwo: Nushireho incamake y'ivyo mwize mw'ikoraniro ryaheruka.

Icigwa: Nimuganire ku gice kimwekimwe cose c'ikigabane mukoresheje IMITWE IRI MU NYUGUTI NINI NININI nk'urutonde rw'inyigisho. Baza abanyeshure ibibazo canke ivyo bavuye ku vyo bize. Ico cigwa gishire mu ngiro mu buzima n'ubusuku bw'abanyeshure bawe.

Kwigerageza: Subiramwo Ivyiyumviro vy'ukwigerageza abanyeshure barangije. (Iciyumviro: Nimba udashaka ko abanyeshure bashobora kuronka inyishu z'ibibazo vy'Ukwisuzuma, urashobora gukuraho amapaji y'inyishu inyuma y'igitabu cose.)

Ku bijanye n'Ivyigwa Bindi: Mushobora gukora iyo migambi mu mugwi canke mu muntu ku giti ciwe.

Ikibazo ca nyuma: Nimba umugwi wawe wanditswe muri iri shure kugira ngo ubone amanota, wararonse ikizame ca nyuma n'iri shure. Gusubiramwo kopi y'umunyeshure wese no gutanga ikizame iyo iki cigwa kirangiye.

Icigwa: Guserukira

Ivyigwa: Ubushakashatsi bw'ishimikiro bwa Bibiliya I

INTANGAMARARA Y'INYIGISHO

Ivyo Yesu yavuze kenshi mw'Isezerano rya Kera mu gihe c'ubusuku bwiwe bwo kw'isi, vyerekana akamaro yashize ku kumenya ibiri mu Vyanditswe. Kubera ko Yesu yashimikiye cane ku kamaro k'Ijambo ry'Imana ku bagabo yamenyereje, Harvestime International Institute iratanga "Itohoza ry'ishimikiro rya Bibiliya" nk'igice ca porogarama y'amahugurwa yayo kugira ngo abagabo n'abagore bashobore gushikira amahanga yabo ubutumwa bw'Imana.

"Itohoza ry'ishimikiro rya Bibiliya" ritanga Bibiliya kandi rigaca irya n'ino ubuhinduzi bwayo n'ubuhinduzi butandukanye. Iratanga incamake y'ivya kahise ka Bibiliya, ivy'ubutaka be n'ubuzima bwo mu bihe vya Bibiliya. Iryo shure ritanga urutonde rw'igitabu kimwekimwe cose co muri Bibiliya kandi ryigisha ubuhinga bwo kwagura izo nkuru z'ishimikiro mu kwiga Ijambo ry'Imana mu buryo burambuye kuruta.

Amakuru yerekanwa ku gitabu kimwekimwe cose co muri Bibiliya arimwo umwanditsi, abantu candikiwe, intumbero y'ico gitabu, umurongo nyamukuru, urutonde rw'abantu nyamukuru bavugwamwo be n'urutonde rw'ibirimwo. Ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iravugwa kandi ku gitabu kimwekimwe cose. Izo ngingo ngenderwako ni ukuri kw'ishimikiro guhambaye cane ku gukura kwa gikirisu no ku busuku ukwiye kurondera kwinjiza mu buzima bwawe bwite. Ivyandiko vy'ingirakamaro, amakarata be n'imirongo y'igihe bica irya n'ino ibintu bihambaye mu buryo bugufi na vyo nyene biri muri iyo nyigisho.

Iryo shure rigizwe n'ibice bibiri:

Igice ca mbere: Gitanga amakuru y'intango yerekeye Bibiliya n'insiguro y'ibitabu vyo mw'Isezerano rya Kera.

Igice ca kabiri: Gitanga insiguro y'ibitabu vyo mw'Isezerano Rishasha.

"Itohoza ry'ishimikiro rya Bibiliya" ni inyigisho ijana n'"Uburyo bwo kwiga Bibiliya mu buryo bw'ubuhinga" yigisha uburyo butandukanye bwo kwiga Bibiliya. Izo nyigisho zompi zigenewe gutuma ukwiga kwawe bwite kw'Ijambo ry'Imana gutunganywa neza.*

** Kubera ko inyigisho yose y'Ikigo Mpuzamakungu ca Harvestime yagenewe kuba yuzuye ubwayo, vyari ngombwa ko dusubiramwo ibintu bimwebimwe vy'intango bivuye mu "Uburyo bwo Kwiga Bibiliya Bushasha." Ibice bitatu vy'intango birasa n'ivyo muri izo nyigisho zompi.*

INTUMBERO Z'AMASOMO

Uhejeje iri shure uzoshobora:

Kumenya imice y'ishimikiro ya Bibiliya.

1. Sigura itandukaniro riri hagati y'ibitabu vya Bibiliya, ibihindurwa, n'ibihinduwe mu majambo atari yo.
2. Dondora ubuzima bwa misi yose mu bihe vya Bibiliya.
3. Nuvuge mu ncamake urutonde rw'ibihe vya Bibiliya.
4. Guhingura no kwagura insiguro.
5. Ku gitabu cose co muri Bibiliya, nuvuge ibi bikurikira:
 - Umwanditsi
 - Uwo igitabo candikiwe .
 - Igihe vyandikwa .

-Intumbero y'igitabo

-Umurongo w'ingenzi

-Ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku

6. Mubandanye kwiga Ijambo ry'Imana mu buryo burambuye nimwaheza iki cigwa.

IGICE CA MBERE: INTANGAMARARA ZA BIBILIYA

IGICE CA MBERE

INTANGURO ZA BIBILIYA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kwandika Umurongo w'Ishingiro mu mutwe.
2. Gusigura ijambo "Bibiliya."
3. Gusobanura ijambo «Icanditswe».
4. Gusigura inkomoko ya Bibiliya.
5. Kumenya intumbero nyamukuru za Bibiliya.
6. Kumenya Isezerano rya Kera n'Isezerano Rishasha nk'ibice bibiri bihambaye vya Bibiliya.
7. Kuvuga ibice bine vy'ibitabo vyo mw'Isezerano rya Kera.
8. Kuvuga ibice bine vy'ibitabu vyo mw'Isezerano Rishasha.
9. Kusigura ico Bibiliya ivuga ngo "ubumwe n'ubudasa" bivugwa.
10. Kumenya umuntu ihishurirwa ry'ayo masezerano yompi rishingiyeko.

IMIRONGO NKURU:

Ivyanditswe vyose vyahumetswe n'Imana, kandi bigira ikimazi co kwigisha umuntu ukugororoka, no kumuhana, no kumutunganya; Kugira ngo umuntu w'Imana abe uwushitse, afise vyose ngo akore ibikorwa vyiza vyose. (II Timoteyo 3:16-17)

INTANGAMARARA

Iki gice kiratanga Bibiliya ariyo Jambo ryanditse ry'Imana imwe y'ukuri. Ijambo "Bibiliya" risobanura "ibitabo." Bibiliya ni igitabu kimwe gifise ibitabu 66 bitandukanye.

Ijambo "Ivyanditswe" rirakoreshwa kandi mu kwerekeza ku Ijambo ry'Imana. Iri jambo rikomoka kw'ijambo ry'ikilatini risobanura "kwandika." Iyo ijambo "Icanditswe" rikoreshejwe n'inyuguti nini "I" risobanura inyandiko nyeranda z'Imana imwe y'ukuri. Ijambo "Bibiliya" ntirakoreshwa muri Bibiliya. Ni ijambo ryatoranijwe n'abantu nk'izina ry'Ijambo ry'Imana ryose.

INKOMOKO YA BIBILIYA

Bibiliya ni Ijambo ry'Imana ryanditse. Yarahumekeye amajambo yo muri Bibiliya kandi akoresha abantu nka 40 batandukanye kugira ngo bandike amajambo yiwe. Abo bagabo banditse mu kiringo c'imyaka 1500. Uko abo banditsi bemeranya ata gatotsi ni ikimenyamenya kimwe c'uko bose bayobowe n'umwanditsi umwe. Uwo mwanditsi yari Imana.

Bamwe mu banditsi baranditse neza na neza ivyo Imana yavuze:

Fata umuzingo w'igitabu, wandikemwo amajambo yose nakubwiye ku bijanye na Isirayeli . . . (Yeremiya 36:2).

Abandi banditsi banditse ivyo bacyemwo canke ivyo Imana yahishuriye ku bijanye n'ivyo muri kazoza:

wandike ivyo wabonye, n'ibiriho, n'ibizoba nyuma y'ivyo.(Ivyahishuwe 1:19)

Abanditsi bose banditse bahumekewe n'Imana amajambo y'ubutumwa bwayo ku bwacu.

. . . ata maraso aseseka nta kubabarirwa (imbabazi). (Abaheburayo 9:22).

Mu masezerano y'Imana mw'Isezerano rya Kera, ibimazi vy'amaraso vy'ibikoko vyatangwa n'umuntu kugira ngo aronke imbabazi z'icaha. Ico cari ikigereranyo c'ikimazi c'amaraso Yesu Kristo yari gutanga mu masezerano mashasha yagiranye n'Imana. Biciye mu kuvuka, ubuzima, urupfu n'izuka rya Yesu, ikimazi ca nyuma c'icaha caratanzwe: Ariko Kristu amaze kuza, ari umuherez

mukuru w'ivyiza bizoza, aca mw'ihema riruta ayandi kandi ritunganye kuruta, ritari ryubatswe n'intoke, ritari iry'iyi nyubakwa;

Kandi n'amaraso y'impene canke y'ibimasa ntiyayashikanye ahera, ariko yinjiye amaraso yiwe rimwe gusa, aduronkera ugucungurwa kw'ibihe bidahera.

Namba amaraso y'ibimasa n'ay'impene n'iminyota y'inyana y'inyana y'imijagiro y'abahumanye, ari vyo vyera ku buryo umubiri ubororwa; Ese ingene amaraso ya Kristu yitangiye Imana ata gasembwa, biciye muri Mpwemu yamaho, azorushiriza kubeza ijwi ryo mu mutima ryanyu ibikorwa vyapfuye, ngo mukorere Imana nzima? Ni co gituma ari we muhuza w'isezerano rishasha, kugira ngo abahamagawe baronke umuhango w'iragi ry'ibihe bidahera, biciye mu rupfu rwiwe, kugira ngo bicungure ibicumuro vyari mw'isezerano rya mbere. (Abaheburayo 9:11-15).

Izo ndagano zompi n'ijambo ry'Imana kandi dutegerezwa kuziga zompi kugira ngo dutahure ubutumwa bw'Imana. Amajambo «isezerano rya kera» n'isezerano rishasha arakoresha mu gutandukanya amasezerano Imana yagiranye n'umuntu imbere n'inyuma y'urupfu rwa Yesu Kristo. Ntitwirengagiza Isezerano rya Kera kubera gusa ryitwa « rya kera ».

IBINDI BICE

Bibiliya irahaheza igabanywamwo ibitabu 66. Isezerano rya kera rifise ibitabo 39. Isezerano Rishasha ririmwo ibitabo 27. Igitabu kimwekimwe cose kigizwe n'ibigabane n'imirongo. Naho ibiri muri buri gitabo ari Ijambo ry'Imana, ugucapura mu bigabane no mu mirongo kwakozwe n'umuntu. kugira ngo vyorohe kuronka imirongo yihariye. Vyoba bigoye cane kuronka umurongo iyo ibitabu vyose biba ari paragarafu imwe ndende.

Aha hari ikigereranyo coroshe kigaragaza imice nyamukuru ya Bibiliya:

BIBILIYA

Isezerano rya kera

Ibitabo 39

Isezerano rishasha

Ibitabo 27

UBUMWE BWA BIBILIYA

Iyo tuvuze ubumwe bwa Bibiliya, tuba dushaka kuvuga ibintu bibiri:

ICAMBERE: BIBILIYA IRAHUZA MUBIRIMWO:

Naho Bibiliya yanditswe n'abanditsi benshi mu myaka myinshi, nta bivuguruzanya birimwo. Umwanditsi umwe nta n'umwe mu bandi avuguruza.

Bibiliya irimwo ukuganira ku bintu amajana n'amajana bitera impaka. (Ikiganiro gitera impaka ni ico kirema ivyiyumviro bitandukanye iyo kivuzwe). Yamara rero abanditsi ba Bibiliya baravuze mwene ivyo bintu bihuje kuva mu gitabu ca mbere c'ltanguriro gushika mu gitabu ca nyuma c'Ivyahishuriwe Yohana. Ivyo vyashobotse kubera ko mu vy'ukuri hariho umwanditsi umwe gusa: Imana. Abanditsi banditse gusa ubutumwa bayobowe n'ivyiyumviro vyawe. Kubera iyo mvo, ibiri muri Bibiliya birahuza.

ICA KABIRI: BIBILIYA IRAHUZE MU NTUMBERO:

Abantu bamwebamwe biyumvira ko Bibiliya ari ihuriro ry'ibitabu 66 bitandukanye bivuga ku bintu bitandukanye. Ntibatahura yuko Bibiliya yunze ubumwe n'umutwe mukuru umwe. Kuva mu ntango gushika mu mpera, Bibiliya irahishura umugambi udasanzwe w'Imana uri mu ncamake mu gitabu c'Abanyefeso:

Yatumenyesheje ibanga ry'ubugombe bwayo, nk'uko yavyishimiye, ivyo yabigabiye muri we nyene; Kugira ngo mu gihe ibihe vyuzuye, akoranirize hamwe vyose muri Kristu, ivyo mw'ijuru n'ivyo kw'isi; mbere no muri We; Muri we nyene ni ho twaronkeye umwandu, kuko twagenewe kera, nk'uko yabigabiye, Uwukora vyose nk'uko yavyiteze. (Abanyefeso 1:9-11).

Bibiliya ihishura akabanga k'umugambi w'Imana ariyo nsiguro yunga ubumwe ya Bibiliya. Ni uguhishurirwa kwa Yesu Kristu nk'Umukiza w'abantu b'abanyavyaha. Yesu yasiguye ingene Isezerano rya Kera ryishimikije kuri we:

Arababwira ati: «Aya ni yo majambo nababwiye nkiri kumwe namwe, ko vyose bitegerezwa kuranguka, vyanditswe mw'itegeko rya Musa no mu bahanuzi no muri zaburi ku bimwerekeye.»

(Luka 24:44).

Yesu akoresheje iyo ntangamarara, yarabandanije ati . . .

. . . yabafunguriye ubwenge kugira ngo bashobore gutahura ivyanditswe.

(Luka 24:45).

Ni urufunguzo uruhe Yesu yabahaye kugira ngo batahure Ivyanditswe? Kuba insiguro yayo nyamukuru yari yibanze kuri we:

. . . Uko ni ko vyanditswe, kandi ni ko vyari bikwiye ko Kristo ababara, akazuka mu bapfuye ku musu ugira gatatu; Kandi yuko ukwihana n'uguharirwa kw'ivyaha bikwiye kwamamazwa mw'izina ryiwe mu mahanga yose, biherereye i Yerusalemu. Namwe muri ivyabona vy'ivyo bintu. (Luka 24:46-48).

Isezerano rya Kera n'Isezerano Rishasha vyose bivuga inkuru ya Yesu. Isezerano rya kera ridutegurira ukuntu rizoshika kandi Isezerano Rishasha rivuga ingene vyabaye. Ivyo bihuza Bibiliya mu cyumviro kimwe nyamukuru. Abantu bari biteze Yesu mw'isezerano rya kera bakijijwe ivyaha vyabo biciye mu kwizera isezerano ry'Imana. Umuntu wese asubira inyuma akabona ko vyarangutse muri Yesu Kristo, akizwa muri ubwo buryo nyene: Kubera ukwizera ko vyabaye nk'uko Imana yabisezeranye.

UBUTANDUKANYE BWO MURI BIBILIYA

Iyo tuvuze "ubudasa" bwa Bibiliya dushaka kuvuga ko Bibiliya ifise ubudasa. Irandika uburyo butandukanye Imana yafata abantu n'uburyo butandukanye bayishuye.

Bibiliya yanditswe mu mitima itandukanye. Hari ibice bimwebimwe vyerekana umunezero mu gihe ibindi vyerekana umubabaro. Bibiliya irimwo ubwoko butandukanye bw'inyandiko. Irimwo amateka, imivugo, ubuhanuzi, amakete, ivy'ugutemberera, imigani, ibitangaro be n'inkuru z'urukundo. Kubera ko Bibiliya ifise ubwoko butandukanye, yararushirije kugirwa mu migwi ihambaye y'ibitabu. Ivyo bitabo vyanditse ivyagezwe vy'Imana. Ibice bizwi cane ni amabwirizwa cumi (Kuvayo 20:3-17), ari ryo rikuru kuruta ayandi yose (Gusubira mu vyagezwe 6:5), n'itegeko rigira kabiri ruruta ayandi yose (Abalewi 19:18).

Ugurure Bibiliya yawe maze urondere ibitabu vy'ivyagezwe vyo mw'Isezerano rya Kera. Rondera iyo mirongo itatu yavuzwe mu ngingo ibanza maze uyisome. Ivyo ni akarorero k'ivyagezwe vy'Imana vyanditswe muri ivyo bitabo.

IBITABO VY'AMATEGEKO:

Mu Isezerano rya Kera harimwo ibitabu 12 vy'amateka. Amazina y'ibitabu vy'amateka ni:

Yosuwa

Abacamanza

Rusi

I na II Samweli

I na II Abami

I na II Ngoma

Ezira

Nehemiya

Esiteri

Rondera ivyo bitabu muri Bibiliya yawe. Biboneka inyuma y'ibitabu vy'amategeko nyene. Ibitabu vy'amateka bivuga amateka y'imyaka igihumbi y'igisata c'Imana, ari co Isirayeli. Mu bisanzwe ntizivuga ivyabaye vyose, ahubwo zindika ibintu bihambaye vyabaye kandi zikerekana ingaruka zo gukurikiza itegeko ry'Imana no kurirengagiza. **IBITABO VY'IMIVUGO:**

Hariho ibitabu bitanu vy'imivugo. Amazina y'ibitabu vy'imivugo ni:

Akazi

Zaburi

Imigani

Umusiguzi

Indirimbo ya Salomo

Ivyo bitabo ni ibitabu vy'ugusenga vy'ihanga ry'Imana ari ryo Isirayeli. N'ubu nyene birakoreshwa mu gusenga n'abizera. Raba Zaburi ya 23 maze uyisome. Ico ni akarorero k'imivugo myiza yo gusenga iri muri ivyo bitabu.

IBITABO VY'UBUHANUZI:

Ibitabo vy'ubuhanuzi ni Isezerano rya Kera bigabanywemwo imigwi ibiri yitwa ibitabo vy'ubuhanuzi bikuru n'ibito. Ivyo ntibisigura ko Abahanuzi Bakuru ari bo bahambaye kuruta Abahanuzi Bato. Iryo zina rikoreshwa gusa kubera ko Abahanuzi Bakuru ari ibitabu birebire kuruta Abahanuzi Bato. Hariho ibitabo 17 vy'ubuhanuzi mw'Isezerano rya Kera. Amazina y'ibitabo vy'ubuhanuzi ni aya: **Abahanuzi bakuru:**

Yesaya

Yeremiya

Amaborogo

Ezekiyeli

Daniyeli

Abahanuzi batobato:

Hoseya Nahumu

Yoweli Habakuki

Amosi Zefaniya

Obadiya Hagayi

Yona Zekariya

Mika Malaki

Ivyo bitabu ni ubutumwa bw'ubuhanuzi buva ku Mana bugenewe abasavyi bayo bujanye n'ibintu bizoshika muri kazoza. Benshi mu buhanuzi bwaramaze kuranguka, ariko hari n'ubwo buzoranguka muri kazoza. Rondera ibi ibitabu vy'ubuhanuzi biri muri Bibiliya yawe. Ni vyo bitabo vya nyuma mw'Isezerano rya Kera.

IBICE VY'ISEZERANO RISHASHA

Isezerano Rishasha na ryo nyene ryaciwemwo imigwi ine: Ubutumwa bwiza, Amateka, Amakete n'Ubuhanuzi.

INKURU NZIZA:

Mu butumwa bwiza harimwo ibitabu bine. Amazina y'ivyo bitabu ni:

Matayo, Mariko, Luka, Yohani

Ivyo bitabo bivuga ivyerekeye ubuzima bwa Yesu, urupfu rwiwe n'izuka ryiwe. Intumbero yabo ni iyo kukujana mu kwemera ko ari Kristo, Umwana w'Imana. Rondera ubutumwa bwiza muri Bibiliya yawe hanyuma usome muri Yohana 20:31 havuga iyo ntumbero.

IGITABO C'AMATEGEKO:

Hariho igitabu kimwe c'amateka mw'Isezerano Rishasha, igitabu c'ivyakozwe n'Intumwa. Iki gitabo kivuga ingene ishengero ryatanguye kandi rikarangura igikorwa ca Kristo co gukwiragiza Inkuru Nziza kw'isi yose. Nurondere iki gitabu muri Bibiliya yawe.

AMAKETE:

Mu Isezerano Rishasha harimwo amakete 21. Amazina y'ayo makete ni:

Abaroma Tito

I na II Abakorinto Filemoni

Abagalatiya Abaheburayo

Abanyefeso Yakobo

Abafilipi I na II Petero

Abakolosayi I, II, na III Yohani

I na II Abatesalonika Yuda 11 .

I na II Timoteyo

Amakete yandikiwe abizera bose. Intumbero yabo ni iyo kubayobora mu kubaho no kubafasha gukora ivyo Yezu yategetse. Abaroma 12 ni akarorero keza k'inyigisho zabo. Raba iki kigabane muri Bibiliya yawe maze ugisome. Amakete nayo rimwe na rimwe yitwa "amakete" bisobanura amakete.

UBUHANUZI:

Ivyahishuriwe Yohana ni co gitabu conyene c'ubuhanuzi mw'Isezerano Rishasha. Ivuga intsinzi ya nyuma ya Yesu n'abantu biwe. Intumbero yayo ni iyo kukuremesha kuguma ubaho nk'uko umukirisu akwiye kubaho .

gushika kw'iherezho ry'ibihe. Ubutumwa bwayo buravugwa mu ncamake mu Vyahishuriwe Yohana 2:10.

UMWIMENYEREZO

1. Wandike imirongo y'ingenzi uyikuye mu mutwe: _____

2 Ijambo "Bibiliya" risigura iki?

3 Ijambo "Ivyanditswe" risobanura iki?

4. Ni ibihe bintu bibiri bihambaye Bibiliya igabanyijemwo?

5. Muri Bibiliya harimwo ibitabo bingahe?

6. Vuga imigwi ine ikomeye ibitabu vyo mw'Isezerano rya Kera bigabanywemwo:

7. Vuga imigwi ine ikomeye ibitabu vyo mw'Isezerano Rishasha bigabanywemwo:

8. Ijambo «isezerano» risobanura iki?

9. Imigambi nyamukuru ine Bibiliya ifise ni izihe? Tanga amajambo yo muri Bibiliya kugira ngo ushigikire inyishu yawe.

10. "Ubumwe bwa Bibiliya" busobanura iki?

11. Ni igiki bisobanura "ubudasa bwa Bibiliya"?

12. Soma ijambo ryose. Nimba iyo mvugo ari UKURI shira urudome T ku ruhande ruri imbere yayo. Niba iyo mvugo ari IKINYOMA shira urudome F ku ruhande ruri imbere yayo: a. _____Bibiliya ni Ijambo ryanditse ry’Imana imwe y’ukuri.

b.Naho Imana yahumekeye Bibiliya, yakoresheje abantu kugira ngo bandike amajambo yayo.

c.Kubera ko hariho abanditsi benshi mu kiringo c’imyaka myinshi, Bibiliya irimwo ibintu vyinshi bivuguruzanya.

d.Nta nsiguro yunze ubumwe muri Bibiliya. Ni igitabu gusa co ku .
ivyigwa bitandukanye.

e.Abahanuzi bakuru bo mw'Isezerano rya Kera barahambaye kuruta Abavugishwa bato Abahanuzi.

13. Ni nde muntu ihishurirwa ry’ayo masezerano yompi rishingiyeko? Tanga Bibiliya

Igikoresho co gushigikira inyishu yawe.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

Utumenyetso turi ku rupapuro rukurikira tuzogufasha kumenya imice nyamukuru ya Bibiliya. Kata ibimenyetso biri ku mirongo ibigabanya maze ubishire muri Bibiliya yawe. Nimba ufise ingorane zo kumenya aho woshira ibimenyetso vyawe, nukoreshe ibirimwo biri imbere muri Bibiliya yawe. Iratanga urutonde rw'ibitabu nk'uko bikurikirana muri Bibiliya. Iratanga kandi inomeru y'urupapuro aho igitabu cose gitangura.

ISEZERANO rya KERA

Shira akamenyetso 1 mu ntango y'igitabu c'ltanguriro.

Shira akamenyetso ka 2 mu ntango y'igitabu ca Yosua.

Shira akamenyetso ka 3 mu ntango y'igitabu ca Yobu.

Shira akamenyetso ka 4 mu ntango y'igitabu ca Yesaya.

ISEZERANO RISHASHA

Shira akamenyetso ka 5 mu ntango y'igitabu ca Matayo.

Shira akamenyetso ka 6 mu ntango y'igitabu c'Ivyakozwe n'intumwa.

Shira akamenyetso ka 7 mu ntango y'igitabu c'Abaroma.

Shira akamenyetso ka 8 mu ntango y'igitabu c'Ivyahishuriwe Yohana.

Ubu rero warabonye aho Bibiliya igabanywemwo ibintu bihambaye. Komeza ukoreshe ibimenyetso vy'ibitabu gushika ushoboye gutanga amazina no kumenya aho ivyo bice biri ukoresheje ubwonko.

ISEZERANO RYA KERA ISEZERANO YA KERA ISEZERANO YA KERA

IVYAGEZWE (1) AMATEGEKO (2) IMIVUGO (3)

ITANGURO YOSUWA YOBU

KUVAYO ABACAMANZA ZABURI

ABALEWI RUSI IMIGANI

GUHARURA I SAMWELI UMUSIGUZI

GUSUBIRA MUVYAGEZWE II SAMWELI INDIRIMBO YA SALOMONI .

I ABAMI

II ABAMI

I IVYAKOMEYE

II IVYAKOMEYE

EZIRA

NEHEMIYA

ESITERI

ISEZERANO rya KERA

UBUVUGISHWA (4)

ABAVUGISHWA BAKURU ABAVUGISHWA BATO:

YESAYA HOSEYA

YEREMIYA YOWELI

AMARORO AMOSI

EZEKIYELI OBADIYA

DANIYELI YONA

MIKA

NAHUMU

HABAKUKI

ZEKARiya

HAGAYI

ZEKARiya

MALAKI

ISEZERANO RISHASHA ISEZERANO RISHASHA ISEZERANO RISHASHA

INKURU NZIZA (5) AMATEGEKO (6) AMAKETE (7)

MATAYO IVYAKOZWE ABAROMA .

MARIKO I ABAKORINTO

LUKA II ABAKORINTO

YOHANA ABAGALATIYA

ABANYEFESO

ABAFILIPi

ABAKOLOSAYI

I ABATESALONIKA

II ABATESALONIKA

I TIMOTEYO

II TIMOTEYO

TITO

FILEMONI

ABAHEBURAYO

YAKOBO

JEW PETERO

II PETERO

I YOHANA

ISEZERANO RISHASHA II YOHANA

UBUVUGISHWA (8) III YOHANA

IVYAHISHUWE

IGICE CA KABIRI

IBITABO VYO MURI BIBILIYA .

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kwandika Umurongo w'Ishingiro mu mutwe.
2. Kumenya igitigiri c'ibitabo vyo mw'Isezerano rya Kera.
3. Kumenya igitigiri c'ibitabo vyo mw'Isezerano Rishasha.
4. Gusigura igituma ari ngirakamaro kugira umugambi utunganye wo gusoma Bibiliya.
5. anga urutonde rw'impanuro zine zo gusoma Bibiliya neza.

UMURONGO W'INGENZI:

Uhoraho, ugutakamba kwanje nikwegere imbere yawe; umpe ubwenge nk'uko Ijambo ryawe riri. (Zaburi 119:169).

INTANGAMARARA

Mu gice caheruka mwarize ko Bibiliya ari Ijambo ry'Imana ryanditse.
Mwamenye ko rigizwe n'ibice bibiri bikomeye vyitwa Isezerano rya Kera
n'Isezerano Rishasha. Mwarize imice ine y'ibitabu vyo mw'Isezerano rya Kera:

Amategeko

Kahise

Ivyese

Ubuhanuzi

Wamenye kandi imice ine y'ibitabu vy'Isezerano Rishasha:

Ubutumwa bwiza bune

Kahise

Amakete

Ubuhanuzi

Imbonerahamwe ikurikira iraca irya n'ino ivyo wize ku vyerekeye Bibiliya
gushika ubu:

BIBILIYA

IJAMBO RY'IMANA RYANDITSE

IBITABO 66

IMIGWI Y'ISEZERANO YA KERA
RISHASHA

Ivyagezwe

Amateka

Imivugo (ivyese)

Ubuhanuzi

IMIGWI Y'ISEZERANO

Injili

Amateka

Amakete

Ubuhanuzi

Iki gice kirimwo incamake y'igitabu kimwekimwe cose mu bitabu 66 vya Bibiliya bigize imice ikomeye y'Isezerano rya Kera n'Isezerano Rishasha. Iratanga intangamarara y'ibirimwo muri ayo masezerano yompi. Ivyiyumviro bine vyo gusoma Bibiliya neza biratangwa kandi uzohitamwo umugambi utunganijwe wo gutangura gusoma Ijambo ry'Imana.

IBITABO VY'ISEZERANO YA KERA

(Ibitabo 39)

IBITABO VY'AMATEGEKO:

Itanguriro: Rivuga intango y'ibiriho vyose, umuntu, Isabato, ubugeni, icaha, ikimazi, amahanga, n'intwari n'abantu b'ingenzi b'Imana nka Aburahamu, Isaka, Yakobo na Yosefu.

Kuvayo: Idondora ingene Isirayeli yacitse ihanga rifise Mose umurongozi. Isirayeli irakurwa mu buja mu egiputa, ija ku musozi Sinayi aho ivyagezwe vy'Imana vyatanzwe.

Abalewi: Iki gitabu cari igitabu c'ugusenga kuri Isirayeli. Iratanga inyigisho ku ndongozi z'idini kandi igasigura ingene igisata c'abanyavyaha gishobora kwegera Imana igororotse. Bifitaniye isano n'ukuza kwa Yesu Kristo nk'Umwagazi w'Imana ukuraho ivyaha vy'isi.

Guharura: Kivuga imyaka 40 Isirayeli yamaze igendagenda mu bugaragwa yari ingaruka y'ukutumvira Imana. Umutwe w'ico gitabu uva ku mibare ibiri (ibarura ry'abanyagihugu) yafashwe mu rugendo rurerure.

Gusubira mu vyagezwe: Bivuga imisi ya nyuma y'ubuzima bwa Musa, bigasubiramwo amategeko yatanze mu Kuvayo no mu Balewi.

IBITABO VY'AMATEGEKO:

Yosuwa: Idondora ingene Yosuwa, uwakurikiye Mose, yarongoye abantu b'Abisirayeli mu gihugu c'isezerano c'i Kanani. Irandika amasekeza y'ingabo n'ugusangira igihugu mu bantu.

Abacamanza: Isirayeli yahevye Imana inyuma y'urupfu rwa Yosuwa. Iki gitabu kivuga inkuru ibabaje y'ivyaha vyabo vyasubirwamwo n'abacamanza Imana yahagurukije kugira ngo babakize ingabo z'abansi.

Rusi: Inkuru ya Rusi, umugore wo mw'ihanga ry'abanyamahanga ry'i Mowabu, yahisemwo gukorera Imana ya Isirayeli. Yaciye aba inakuru wa Dawidi.

I Samweli: Iki gitabu kivuga cane ku bantu batatu: Samweli yari uwa nyuma mu bacamanza ba Isirayeli; Sawuli, umwami wa mbere wa Isirayeli; na Dawidi yasubiriye Sawuli ku ngoma.

II Samweli: Imyaka 40 y'ingoma y'ubuninahazwa y'Umwami Dawidi yanditswe muri iki gitabu.

I Abami: Ingoma y'Umwami Salomo n'abami b'ubwami bwacitsemwo ibice gushika ku ngoma ya Ahabu mu buraruko na Yehoshafati mu bumanuko ni vyo iki gitabu kivugako.

II Abami: Ukugwa kwa nyuma kwa Isirayeli na Yuda kwibukwa muri iki gitabu. Abantu b'Imana baguye mu caha kigera kure.

I Ngoma: Ingoma ya Dawidi n'imyiteguro yo kwubaka urusengero vyanditswe ngaha. Igihe c'iki gitabu ni co ca II Samweli.

II Ngoma: Iki gitabo kirabandanya amateka ya Isirayeli gushika ku ngoma ya Salomo, kikaba kivuga cane ku bwami bwo mu bumanuko. Risozera n'itegeko rya Kuro ryemerera abantu gusubira i Yerusalemu bava i Babiloni.

Ezira: Ivy'ukugaruka kw'Abayuda bavuye mu buja i Babiloni biradondaguwe.

Nehemiya: Ivyo gusubira kwubaka inkuta za Yeruzalemu birongowe na Nehemiya, iki gitabu kiravyibutsa. Uwo mugambi watanguye haciye nk'imyaka 14 Ezira agarutse n'abantu.

Esiteri: Ukurokora kw'Imana kw'Abayuda biciye kuri Esiteri na Morudekayi ni co kiganiro c'iki gitabu.

IBITABO VY'IVYESE:

Yobu: Iki gitabo ni inkuru ya Yobu, umuntu yabayeho nko mu gihe ca Aburahamu. Insiguro ni ikibazo c'igituma abagororotsi bababara.

Zaburi: Igitabo c'amasengesho n'amashimwe co muri Bibiliya.

Imigani: Ubwenge buva ku Mana ku ngorane ngirakamaro zo mu buzima bwa misi yose.

Umusiguzi: Ikiganiro ku busa bw'ubuzima butagira Imana.

Indirimbo ya Salomo: Urukundo rwa Salomo n'umugeni wiwe w'Umushulamu. Iyo nkuru igereranya urukundo Imana yakunze Isirayeli na Kristo afitiye ishengerero.

IBITABO VY'UBUHANUZI:

Bitari bike muri ivyo bitabu vyanditswe mu kiringo ihanga rya Isirayeli ryari rigabanywemwo ubwami bubiri butandukanye: Isirayeli na Yuda.

Yesaya: Agabisha urubanza ruzoza kuri Yuda kubera icaha bagiriye Imana.

Yeremiya: Yanditswe mu gihe c'ugusenyuka n'ugutemba kwa Yuda mu nyuma. Yabwiwe urubanza ruzoza yongera ahimiriza kwihebera Nebukadineza.

Amarira: Amarira ya Yeremiya (uguserura umubabaro) ku bijanye n'ugutikizwa kwa Yeruzalemu na Babiloni.

Ezekiyeli: Ibanza kugabisha ku bijanye n'ugutemba kwa Yeruzalemu kwegereje, hanyuma ivuga imbere y'igihe ukuntu izosubirwamwo muri kazozo.

Daniyeli: Umuhanuzi Daniyeli yafashwe mu gihe c’ugusugerezwa kwa Yuda mu ntango, ajanywa i Babiloni. Iki gitabu kiratanga inyigisho y’amateka n’ubuhanuzi ihambaye mu gutahura ubuhanuzi bwa Bibiliya.

Yoweli: Ivuga ivy’ivyago vyari bigereranya urubanza rwo muri kazoza.

Amosi: Mu kiringo c’ugusagamba mu vy’umubiri mugabo inyifato runtu igasenyuka, Amosi yaragabishije Isirayeli be n’amahanga yari akikuje ku bijanye n’urubanza Imana izocira icaha cabo muri kazoza.

Obadiya: Urubanza Imana yaciriye Edomu, ihanga ry’ikibi ryari mu bumanuko bw’ikiyaga c’umunyu.

Yona: Inkuru y’umuhanuzi Yona yamamaza ukwihana i Ninewi, umurwa mukuru w’ingoma ya Ashuri. Ico gitabo kihishura urukundo rw’Imana n’umugambi w’ukwihana ku banyamahanga.

Mika: Ubundi buhanuzi buvuga ivyaha vya Isirayeli. Ivuga imbere y’igihe aho Yezu yavukiye imyaka 700 imbere y’uko ico kintu kiba.

Nahumu: avuga ivy’ugutikizwa kwari kwegereje Ninewi kwari kwarokotse imyaka nka 150 imbere y’aho biciye ku kwamamaza kwa Yona.

Habakuki: Ahishura umugambi w’Imana wo guhana ihanga ry’abanyavyaha n’irindi ry’abanyavyaha kuruta. Yigisha ko «umugororotsi azobeshwaho n’ukwizera».

Zefaniya: Urubanza n’ugusubirana kwa Yuda.

Hagayi: Ahimiriza Abayuda gusubira kwubaka urusengero inyuma y’imyaka 15 rwatevye kubera ukurwanywa n’abansi.

Zekariya: Ukwongera guhimiriza abantu kurangiza urusengero no gusubiramwo ukwiyeze mu vy’impwemu. Ivuga imbere y’igihe ukuza kwa Kristo kwa mbere n’ukwa kabiri.

Malaki: Agabisha ku bijanye n’ubujuju bwo mu vy’impwemu kandi avuga imbere y’igihe ukuza kwa Yohana umubatiji na Yesu.

IBITABO VY'ISEZERANO RISHASHA

(Ibitabo 27)

UBUTUMWA BWIZA: Ivyo bitabo bine vyitwa ubutumwa bwiza bivuga ivuka, ubuzima, ubusuku, inyigisho, urupfu n'izuka rya Yesu Kristu. Uburyo igitabu kimwekimwe cose gikoreshwa buratandukanye:

Matayo: Irashimika ku Yesu Kristo ko ari Umwami kandi yari yerekejwe canecane ku Bayuda.

Mariko: Ishimika ku Yesu Kristo nk'Umusavyi w'Imana kandi yari yerekejwe canecane ku Baroma.

Luka: Avuga ko Yesu Kristu ari «Umwana w'umuntu», umuntu atunganye kandi Umukiza w'abantu badatunganye.

Yohana: Agaragaza Yesu mu kibanza afise nk'Umwana w'Imana.

IGITABO C'AMATEGEKO:

Ivyakozwe n'intumwa: Igitabo kimwe c'amateka co mw'Isezerano Rishasha kivuga ukuntu ubukristo bwakuze mu ntango kuva igihe Kristo yasubira mw'Ijuru gushika aho Paulo yafungirwa i Roma. Ico gitabu kivuga ivy'imyaka nka 33 kandi gishimika ku gikorwa ca Mpwemu Yera.

AMAKETE:

Abaroma: Ni ugushikiriza Inkuru Nziza ishimika ku gakiza k'ukwizera gusa.

I Ab'i Korinto: Yandikiwe gukosora amakosa y'inyifato runtu ya gikirisu mw'ishengero ryo mu karere.

II Ab'i Korinto: Ivuga ivy'ubusuku nyakuri bw'Injili, ubugenzuzi, n'ububasha bw'intumwa bwa Paulo.

Abagalatiya: Ivuga ku makosa yo kuvanga itegeko n'ukwizera. Insiguro ni ugutsindanishirizwa n'ukwizera gusa.

Abanyefeso: Iremesha abemera ku bijanye n'ikibanza bafise muri Kristo.

Ab'i Filipi: Irashimika ku munezero uva ku bumwe bwa gikirisu.

Abakolosayi: Ivuga ku makosa y’“ubugnostique”, inyigisho z’ikinyoma zahakana ko Yezu ari Umwana w’Imana n’Umwana w’umuntu vy’ukuri. Ico gitabu kandi gishimika kuri Yesu nk’umutwe w’ishengero.

I Ab’i Tesalonike: Impanuro mu buzima bwa gikirisu no gushimika ku kugaruka kwa Yesu.

II Abatesalonike: Ibindi vyigwa ku bijanye n’ukugaruka kw’Umukama n’ingene kumenya ivyo bikwiye kugira ico bikoze ku buzima bwa misi yose.

I Timoteyo: Ishimika ku nyigisho nziza, ubutegetsi bw’ishengero butunganye, n’ingingo ngenderwako zizoyobora ishengero mu myaka izoza.

II Timoteyo: Idondora umusuku nyakuri wa Yezu Kristu. Iragabisha kandi ku buhakanyi (uguseniyuka mu vy’impwemu) kwari kwamaze gutangura. Rirerekana Ijambo ry’Imana nk’umuti wo gukosora amakosa yose.

Tito: Ikete Paulo yandikiye umusuku akiri muto yitwa Tito yariko arakorera Imana mw’izinga rya Kirete. Inyigisho n’ubuzima bw’Imana birashimikwako.

Filemoni: Ugusenga kwa Paulo ku bw’umuja w’umukirisu w’i Kolosayi yari atunze yari yahunze. Rigereranya ugusenga kwa Yesu ku bw’abizera bari abaja b’icaha.

Abaheburayo: Irasigura ukuntu ubukirisu buruta idini ry’Abayuda. Ishikiriza Yesu nk’Umuherezi Mukuru akaba n’umuhuza hagati y’Imana n’abantu.

Yakobo: Yigisha ko ukwizera nyakuri kugaragazwa n’ibikorwa, naho agakiza kava ku kwizera gusa.

I Petero: Ikete ry’impumurizo n’indemesho ku bemera, cane cane abashikirwa n’ibitero vy’impwemu biva hanze y’ishengero biciye ku batizera.

II Petero: Imburi ku bitero vy’impwemu biva imbere. Nk’akarorero, abigisha b’ibinyoma bari bamaze "kwinjira" mw’ishengero.

I Yohani: Yandikiwe kurwanya ubugnostique bwahakana ikibanza ca Kristo nk’Umwana w’Imana n’Umwana w’Umuntu. Ico gitabo gishimika ku gusangira n’urukundo hagati y’abizera kandi kiremesha abizera nyakuri ubuzima budahera.

II Yohani: Aragabisha ku bijanye n’ugusenyera ku mugozi umwe kwose n’amakosa y’inyigisho kandi ashimika ku vy’uko ukuri gutegerezwa kurindwa mu rukundo.

III Yohani: Agabisha icaha co kwanka gusangira n’abizera vy’ukuri.

Yuda: Iyindi ngabisho ku bijanye n’ubuhuni be n’inyigisho z’ikinyoma. Insiguro y’ico gitabu isa n’iyo muri Petero wa II.

IGITABO C’UBUHANUZI:

Ivyahishuriwe Yohana: Iki gitabu c’ubuhanuzi kivuga ibintu vya nyuma vyabaye muri kahise k’isi. Ivuga ivyabayeho, biriho, n’ibizoba mu mugambi w’Imana wo muri kazozo (Ivyahishuriwe Yohana 1:19).

GUSOMA BIBILIYA NEZA

Muri iki cigwa uzokwiga vyinshi ku bijanye n’ingene wotahura Bibiliya no kuyisobanura. Uzomenya kandi uburyo bwo kwiga Bibiliya mu buryo bw’ubuhinga. Ariko intambwe ya mbere yotuma umuntu atahura Bibiliya ni ugutangura kuyisoma. Kugira ngo ushobore gutangura gusoma Ijambo ry’Imana twagushizeho imigambi itandukanye yo gusoma. Ivyo birimwo umugambi w’abatangura kwiga hamwe n’umugambi w’abateye imbere cane mu kwiga Ijambo ry’Imana.

Ubwa mbere, ng’ibi ivyiyumviro bine vyotuma umuntu asoma neza Bibiliya:

1. SOMA KU MUSI:

Ariko umunezero wiwe uri mu vyagezwe vy’Umukama; kandi ivyagezwe vyawe ni vyo azirikana ku murango no mw’ijoro. (Zaburi 1:2)

Imana yaremeye umubiri wawe w’umubiri rero utegerezwa kugira ivyo ufungura buri musu kugira ngo ugume ufise amagara meza. Mu buryo nk’ubwo, impwemu yawe itegerezwa kugaburirwa buri musu n’ibifungurwa vy’Ijambo ry’Imana niwaba ushaka kugira amagara meza mu vy’impwemu:

. . . Vyanditswe ngo, Umuntu ntabeshwaho n’umukate gusa, ariko azobeshwaho n’ijambo ryose ry’Imana. (Luka 4:4) .

2. SOMA INTAMBUKO KUYINDI:

Tangurana n'ugusoma "amata" y'ijambo. Uku n'ukuri kworoshe kw'ijambo ry'Imana:

Nk'inzoya ziherutse kuvuka, mwipfuze amata y'Ijambo atagiramwo uburyarya kugira ngo mukure muri yo. (I Petero 2:2)

Munyuma uzokura mu mpwemu gushika aho ushobora kurya "inyama" z'ijambo ry'Imana. Ivyo bisigura ko uzoshobora gutahura inyigisho zigoye cane zo muri Bibiliya:

Kuko umuntu wese anywa amata aba atazi ijambo ryo kugororoka, kuko aba ari uruhinja. Ariko, ivyokurya bikomeye n'ivy'abakuze, bamenyerejwe ubwenge bwabo no gutandukanya ikibi n'iciza.

(Abaheburayo 5:13-14).

Nabagaburiye amata, si ivyo kurya; kuko gushika ubu mutari mushobora kuvyihanganira . . . (I Ab'i Korinto 3:2)

3. SOMA MU GUSENGA:

Kuko Ezira yari yarateguye umutima wiwe ngo arondere ivyagezwe vy'UHORAHO. (Ezira 7:10).

Imbere y'uko utangura gusoma, senga Imana uyisabe igufashe gutahura ubutumwa yaguhaye biciye mw'ijambo ryayo ryanditse. Isengesho ryawe ribe nk'uko umwanditsi wa Zaburi Dawidi yasenze:

Ungurura amaso kugira ngo mbone ibitangaza vyo mu vyagezwe vyawe. (Zaburi 119:18).

4. SOMA MU RUTONDE:

Abantu bamwe badatahura Ijambo ry'Imana kuko badafise urutonde rutunganye rwo gusoma. Basoma igice aha n'aho ntibatahure ingene vyose bihuye. Ivyo ni nk'ugusoma amapaji makeyi aha n'aho mu gitabu c'inyigisho z'ubuvuzi hanyuma ukagerageza gushinga ubuvuzi.

Bibiliya itubwira ngo "turondere mu vyanditswe" (Yohana 5:39). Ivyo bisigura kuvyiga twitonze. Bibiliya imeze nk'igitabu gikoreshwa kw'ishure. Utegerezwa kuyisoma mu buryo bubereye nimba ushaka gutahura ibirimwo. Hitamwo

imwe muri izi porogarama zo gusoma maze utangure gusoma Bibiliya yawe ku musu ku musu.

KUBAGITANGURA

Nimba utigeze usoma Bibiliya, tangura n'igitabo ca Yohani mw'Isezerano Rishasha. Iki gitabo canditswe n'umwe mu bigishwa ba Yezu Kristu yitwa Yohani. Avuga inkuru ya Yezu mu buryo bworoshe kandi bworoshe gutahura. Soma ikigabane kimwe co muri Yohani buri musu ukurikije urutonde rwavyo biri muri Bibiliya yawe. Koresha urutonde rukurikira kugira ngo ushireho ikimenyetso ku kigabane cose uko uyisoma.

Ubutumwa bwiza bwa Yohana:

_____1	_____5	_____9	_____13	_____17
_____2	_____6	_____10	_____14	_____18
_____3	_____7	_____11	_____15	_____19
_____4	_____8	_____12	_____16	_____20

URUTONDE RUGUFI

Urutonde rugufi rw'ugusoma Bibiliya rwagenewe gutanga ubumenyi bw'ishimikiro bwa Bibiliya biciye ku bihimba vy'Ivyanditswe vyatoranijwe. Soma ibice vyatowe mu buryo bikurikirana. Koresha iyo mbonerahamwe kugira ngo ushireho ikimenyetso ku gice cose uko uheza gusoma.

ISEZERANO RISHASHA:

_____Yohani _____I Abatesalonika _____Abanyefeso
_____Mariko _____I Abakorinto _____II Timoteyo
_____Luka _____Abaroma _____I Petero
_____Ivyakozwe n'intumwa _____Filemoni _____I Yohana
_____Abaroma _____Abafilipi _____Ivyahishuriwe Yohana 1-5; 19:6-22:21

ISEZERANO RYA KERA:

_____Itanguriro _____Amosi

_____ Kuvayo I-20 _____ Yesaya I-12
 _____ Guharura 10:11-21:35 _____ Yeremiya I-25;39-33
 Gusubira mu vyagezwe I-11 _____ Rusi
 _____ Yosuwu I-12; 22-24 Yona
 _____ Abacamanza I-3 _____ Zaburi I-23
 _____ I Samweli I-3, 9-10,13,15-18,31 _____ Yobu 1-14, 38-42
 _____ II Samweli I _____ Imigani 1-9.
 _____ I Abami I-11 _____ Daniyeli 1-6.
 _____ Nehemiya

URUTONDE RURERE

Uwo mugambi wo gusoma uvuga Bibiliya mu buryo bwimbitse kuruta Urutonde Rugufi, ariko ntuvuga Bibiliya yose.

ISEZERANO RISHASHA:

Mariko	Abafilipi
Matayo	Abanyefeso
Yohani	II Timoteyo
Luka	Tito
_____ Ivyakozwe n'intumwa	_____ I Timoteyo
_____ I Abatesalonike	_____ I Petero
_____ II Abatesalonika	_____ Abaheburayo
_____ I Abakorinto	_____ Yakobo
_____ II Abakorinto	_____ I Yohana

_____ Abagalatiya _____ II Yohana

Abaroma III Yohana

Filemoni Yuda

_____ Abakolosayi _____ II Petero

_____ Ivyahishuriwe Yohana 1-5 na 19:6-22:21

ISEZERANO rya KERA:

_____ Itanguriro _____ Yeremiya 1-25 na 30-33

Kuvayo (I-24) Nahumu

_____ Abalewi I-6:7 _____ Habakuki

_____ Guharura 10:11-21:35 _____ Ezekiyeli 1-24 na 33-

39

Gusubira mu vyagezwe I-11 na 27-34 _____ Obadiya

_____ Yosuwa I-12 na 22-24 _____ Imibabaro

_____ Abacamanza I-16 _____ Yesaya 40-66.

_____ I Samweli _____ Zekariya 1-8.

II Samweli Malaki

_____ I Abami _____ Yoweli

II Abami Rusi

_____ I Ngoma _____ Yona

_____ II Ngoma _____ Zaburi

Ezira Yobu

_____ Nehemiya _____ Imigani 1-9.

_____ Amosi _____ Indirimbo ya Salomo

_____ Hoseya _____ Umusiguzi

Mika Esiteri

_____Zefaniya

URUTONDE RWUZUYE

Urutonde rw'igisomwa ca Bibiliya rwose ruragutwara muri Bibiliya yose mu mwaka umwe.

Nzero	Ruhuhuma
1. Itanguriro I-2	_____1. Kuvayo 14-17.
2. Itanguriro 3-5	_____2. Kuvayo 18-20.
3. Itanguriro 6-9	_____3. Kuvayo 21-24
4. Itanguriro 10-11	_____4. Kuvayo 25-27.
5. Itanguriro 12-15	_____5. Kuvayo 28-31
6. Itanguriro 16-19	_____6. Kuvayo 32-34
7. Itanguriro 20-22	_____7. Kuvayo 35-37
8. Itanguriro 23-26	_____8. Kuvayo 38-40.
9. Itanguriro 27-29	_____9. Abalewi 1-4.
10. Itanguriro 30-32	10. Abalewi 5-7.
11. Itanguriro 33-36	11. Abalewi 8-10 .
12. Itanguriro 37-39	12. Abalewi 11-13
13. Itanguriro 40-42	13. Abalewi 14-16
14. Itanguriro 43-46	14. Abalewi 17-19

15. Itanguriro 47-50	15. Abalewi 20-23
16. Yobu 1-4	16. Abalewi 24-27
17. Yobu 5-7	17. Igitigiri 1-3.
18. Yobu 8-10	18. Igitigiri 4-6.
19. Yobu 13	_____19. Igitigiri 7-10
20. Yobu 14-17	20. Igitigiri 11-14
21. Yobu 18-20	21. Igitigiri 15-17
22. Yobu 21-24	22. Igitigiri 18-20
23. Yobu 25-27	23. Igitigiri 21-24
24. Yobu 28-31	24. Igitigiri 25-27
25. Yobu 32-34	25. Igitigiri 28-30
26. Yobu 35-37	26. Igitigiri 31-33
27. Yobu 38-42	27. Igitigiri 34-36
28. Kuvayo I-4	28. Gusubira mu vyagezwe 1-3.
29. Kuvayo 5-7.	
30. Kuvayo 8-10.	
31. Kuvayo 11-13	

(Ingingo yose irabandanya)

Ntwarante

1. Gusubira mu vyagezwe 4-6
2. Gusubira mu vyagezwe 7-9
3. Gusubira mu vyagezwe 10-12
4. Gusubira mu vyagezwe 13-16
5. Gusubira mu vyagezwe 17-19

Ndamukiza

- _____1. I Samweli 21-24.
- _____2. I Samweli 25-28.
- _____3. I Samweli 29-31
- _____4. II Samweli 1-4.
- _____5. II Samweli 5-8.

6.	Gusubira mu vyagezwe 20-22	_____6.	II Samweli 9-12
7.	Gusubira mu vyagezwe 23-25	_____7.	II Samweli 13-
15.			
8.	Gusubira mu vyagezwe 26-28	_____8.	II Samweli 16-
18			
9.	Gusubira mu vyagezwe 29-31	_____9.	II Samweli 19-
21			
10.	Gusubira mu vyagezwe 32-34	10.	II Samweli 22-24.
11.	Yosuwa 1-3	11.	Zaburi I-3.
12.	Yosuwa 4-6	12.	Zaburi 4-6.
13.	Yosuwa 7-9	13.	Zaburi 7-9.
14.	Yosuwa 10-12	14.	Zaburi 10-12
15.	Yosuwa 13-15	15.	Zaburi 13-15
16.	Yosuwa 16-18	16.	Zaburi 16-18
17.	Yosuwa 19-21	17.	Zaburi 19-21
18.	Yosuwa 22-24	18.	Zaburi 22-24
19.	Abacamanza 1-4	19.	Zaburi 25-27
20.	Abacamanza 5-8	_____20.	Zaburi 28-30
21.	Abacamanza 9-12	21.	Zaburi 31-33
22.	Abacamanza 13-15	22.	Zaburi 34-36
23.	Abacamanza 16-18	23.	Zaburi 37-39
24.	Abacamanza 19-21	24.	Zaburi 40-42
25.	Rusi 1-4	25.	Zaburi 43-45
26.	I Samweli 1-3	26.	Zaburi 46-48
27.	I Samweli 4-7	27.	Zaburi 49-51
28.	I Samweli 8-10	28.	Zaburi 52-54

29. I Samweli 13

29. Zaburi 55-57

30. I Samweli 14-16

30. Zaburi 58-60

31. I Samweli 17-20.

(Ingingo yose irabandanya)

Rusama

1. Zaburi 61-63
2. Zaburi 64-66
3. Zaburi 67-69
4. Zaburi 70-72
5. Zaburi 73-75
6. Zaburi 76-78
7. Zaburi 79-81
8. Zaburi 82-84
9. Zaburi 85-87
10. Zaburi 88-90
11. Zaburi 91-93
12. Zaburi 94-96
13. Zaburi 97-99
14. Zaburi 100-102
15. Zaburi 103-105
16. Zaburi 106-108
17. Zaburi 109-111
18. Zaburi 112-114
19. Zaburi 115-118

Ruheshi

1. Imigani 1-3.
- _____2. Imigani 4-7.
- _____3. Imigani 8-11
- _____4. Imigani 12-14
- _____5. Imigani 15-18
- _____6. Imigani 19-21
- _____7. Imigani 22-24
- _____8. Imigani 25-28
- _____9. Imigani 29-31
- _____10. Umusiguzi 1-3.
- _____11. Umusiguzi 4-6.
12. Umusiguzi 7-9.
13. Umusiguzi 10-12
- _____14. Indirimbo 1-4.
- _____15. Indirimbo 5-8.
- _____16. I Abami 5-7.
- _____17. I Abami 8-10.
18. I Abami 11-13
- _____19. I Abami 14-16

20. Zaburi 119
21. Zaburi 120-123
22. Zaburi 124-126
23. Zaburi 127-129
24. Zaburi 130-132
25. Zaburi 133-135
26. Zaburi 136-138
27. Zaburi 139-141
28. Zaburi 142-144
29. Zaburi 145-147
30. Zaburi 148-150
31. I Abami I-4.

20. I Abami 17-19.
21. I Abami 20-22.
22. II Abami 1-3.
23. II Abami 4-6.
24. II Abami 7-10.
- _____ 25. II Abami 11-14:20.
26. Yoweli 1-3.
27. II Abami 14:21-25; Yona 1-4.
28. II Abami 14:26-29; Amosi 1-3.
29. Amosi 4-6.
30. Amosi 7-9.

(Ingingo yose irabandanya)

Mukakaro

1. II Abami 15-17
2. Hoseya 1-4
3. Hoseya 5-7
4. Hoseya 8-10
5. Hoseya 14
- 2.
6. II Abami 18-19
7. Yesaya I-3

Myandagaro

1. II Abami 20-21
2. Zefaniya I-3.
3. Habakuki 1-3.
4. II Abami 22-25.
- _____ 5. Obadiya/Yeremiya 1-
- _____ 6. Yeremiya 3-5.
7. Yeremiya 6-8.

8. Yesaya 4-6	8. Yeremiya 9-12.
9. Yesaya 7-9	9. Yeremiya 13-16
10. Yesaya 10-12	10. Yeremiya 17-20.
11. Yesaya 13-15	11. Yeremiya 21-23.
12. Yesaya 16-18	12. Yeremiya 24-26.
13. Yesaya 19-21	13. Yeremiya 27-29.
14. Yesaya 22-24	14. Yeremiya 30-32.
15. Yesaya 25-27	15. Yeremiya 33-36.
16. Yesaya 28-30	16. Yeremiya 37-39.
17. Yesaya 31-33	17. Yeremiya 40-42
18. Yesaya 34-36	_____18. Yeremiya 43-46.
19. Yesaya 37-39	19. Yeremiya 47-49
20. Yesaya 40-42	20. Yeremiya 50-52.
21. Yesaya 43-45	21. Gucura intimba 1-5.
22. Yesaya 46-48	22. I Ngoma 1-3.
23. Yesaya 49-51	23. I Ngoma 4-6.
24. Yesaya 52-54	24. I Ngoma 7-9.
25. Yesaya 55-57	25. I Ngoma 10-13
26. Yesaya 58-60	26. I Ngoma 14-16
27. Yesaya 61-63	27. I Ngoma 17-19
28. Yesaya 64-66	28. I Ngoma 20-23
29. Mika 1-4	29. I Ngoma 24-26
30. Mika 5-7	30. I Ngoma 27-29
31. Nahumu 1-3	31. II Ngoma 1-3.

(Ingingo yose irabandanya)

Nyakanga

1. Il Ngoma 4-6
2. Il Ngoma 7-9
3. Il Ngoma 10-13
4. Il Ngoma 14-16
5. Il Ngoma 17-19
6. Il Ngoma 20-22
7. Il Ngoma 23-25
8. Il Ngoma 26-29
9. Il Ngoma 30-32
10. Il Ngoma 33-36
11. Ezekiyeli 1-3
12. Ezekiyeli 4-7
13. Ezekiyeli 8-11
14. Ezekiyeli 12-14
15. Ezekiyeli 15-18
16. Ezekiyeli 19-21
17. Ezekiyeli 22-24
18. Ezekiyeli 25-27
19. Ezekiyeli 28-30
20. Ezekiyeli 31-33
21. Ezekiyeli 34-36
22. Ezekiyeli 37-39

Gitugutu

- _____1. Esiteri 4-7.
- _____2. Esiteri 8-10
- _____3. Ezira 1-4.
- _____4. Hagayi 1-2/Zekariya 1-2.
- _____5. Zekariya 1-2.
- _____6. Zekariya 3-6.
- _____7. Zekariya 7-10.
- _____8. Ezira 5-7.
- _____9. Ezira 8-10.
- _____10. Nehemiya I-3.
11. Nehemiya 4-6.
12. Nehemiya 7-9.
13. Nehemiya 10-13
14. Malaki I-4.
15. Matayo 1-4.
16. Matayo 5-7.
17. Matayo 8-11
18. Matayo 12-15
19. Matayo 16-19
20. Matayo 20-22.
21. Matayo 23-25
22. Matayo 26-28

23. Ezekiyeli 40-42
24. Ezekiyeli 43-45
25. Ezekiyeli 46-48
26. Daniyeli 1-3
27. Daniyeli 4-6
28. Daniyeli 7-9
29. Daniyeli 10-12
30. Esiteri I-3

23. Mariko I-3.
24. Mariko 4-6.
25. Mariko 7-10
26. Mariko II-13
27. Mariko 14-16
28. Luka I-3.
29. Luka 4-6.
30. Luka 7-9.

31. Luka 10-13

(Ingingo yose irabandanya)

MUNYONYO

1. Luka 14-17
2. Luka 18-21
3. Luka 22-24
4. Yohana 1-3
5. Yohana 4-6
6. Yohana 7-10
7. Yohana 11-13
8. Yohana 14-17
9. Yohana 18-21
10. Ivyakozwe n'intumwa 1-2
11. Ivyakozwe n'intumwa 3-5
12. Ivyakozwe n'intumwa 6-9
13. Ivyakozwe n'intumwa 10-12

KIGARAMA

1. Abaroma 5-8.
2. Abaroma 9-11
3. Abaroma 12-16
4. Ivyakozwe n'intumwa 20:3-22
5. Ivyakozwe n'intumwa 23-25
6. Ivyakozwe n'intumwa 26-28
7. Abanyefeso 1-3.
8. Abanyefeso 4-6.
9. Ab'i Filipi 1-4.
10. Ab'i Kolosayi 1-4.
11. Abaheburayo 1-4.
12. Abaheburayo 5-7.
13. Abaheburayo 8-10

14. Ivyakozwe n'intumwa 13-14	14. Abaheburayo 11-13
15. Yakobo 1-2	15. Filemoni/I Petero 1-2.
16. Yakobo 3-5	16. I Petero 3-5.
17. Abagalatiya I-3	17. II Petero 1-3.
18. Abagalatiya 4-6	_____18. I Timoteyo I-3.
19. Ivyakozwe n'intumwa 15-18:	19. I Timoteyo 4-6.
20. I Abatesalonika I-5	_____20. Tito I-3.
21. II Abatesalonike I-3	_____21. II Timoteyo I-4.
22. I Ab'i Korinto 1-4 _____	22. I Yohana I-2; Ivyakozwe n'intumwa 18:12-19:10.
23. I Yohana 3-5	23. I Ab'i Korinto 5-8.
24. Yohani wa kabiri, Yohani wa gatatu 12	_____24. I Abakorinto 9-12
25. Ivyahishuriwe Yohana 1-3, Yuda 13-16	_____25. I Ab'i Korinto 13-16
26. Ivyahishuriwe Yohana 4-6	26. Ivyakozwe n'intumwa 19:11-20:1; II Ab'i Korinto 1-3.
27. Ivyahishuriwe Yohana 7-9 _____	27. II Ab'i Korinto 4-6.
28. Ivyahishuriwe Yohana 10-12 _____	28. II Ab'i Korinto 7-9.
29. Ivyahishuriwe Yohana 13-15 _____	29. II Ab'i Korinto 10-13
30. Ivyahishuriwe Yohana 16-18 _____	30. Ivyakozwe n'intumwa 20:2/Abaroma 1-4.
31. Ivyahishuriwe Yohana 19-22.	

UMWIMENYEREZO

1. Wandike Umurongo w'Ingenzi ukoresheje mu mutwe.

2. Ni ibitabo bingahe biri mw'Isezerano rya Kera?

3. Ni ibitabo bingana iki biri mw'Isezerano Rishasha?

4. Ni kubera iki bihambaye kugira umugambi uringaniye wo gusoma Bibiliya?

5. Ivyiyumviro bine vyatanzwe vyatuma umuntu asoma neza Bibiliya ni ibihe?

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

-Subiramwo insobanuro z'igitabu cose ca Bibiliya catanzwe muri iki gice.

-Andika izina ry'igitabu cose co muri Bibiliya aha hepfo.

-Mu izina ry'igitabu cose, ushire mu ncamake ibirimwo vy'ishimikiro mu majambo atatu canke ane.

-Ivyo bibiri vya mbere bikorwa nk'ingero zo gukurikira.

(Mu gukoranya ibintu muri ubwo buryo uzoshobora gutsimbataza ubumenyi rusangi .

y'ibirimwo muri Bibiliya yose uko ingana.)

Izina ry'ibirimwo mu gitabo

Itanguriro Igitabo c'intango

Kuvayo Gusohoka mu Misiri

IGICE CA GATATU

IBIRIMWO VYA BIBILIYA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kwandika Umurongo w'Ishingiro mu mutwe.
2. Kuvuga indimi zitatu Bibiliya yanditswemwo.
3. Gusigura ijamba "VERISIYO."
4. Dusigure itandukaniro riri hagati ya Bibiliya yahinduwe n'iyahinduwe mu majamba ya Bibiliya.

UMURONGO W'INGENZI: Uhoraho yatanze Ijamba: umugwi w'abaritangaza wari munini. (Zaburi 68:11).

INTANGAMARARA

Iki kigabane kiratwereka indimi zo mu ntango Bibiliya yanditswemwo, kikongera kigasigura ingene Ivyanditswe vyahinduwe mu zindi ndimi. Uzomenya itandukaniro riri hagati ya Bibiliya yahinduwe n'iyahinduwe mu buryo bundi. Hariho uburorero bwo muri Bibiliya zitandukanye. INDIMWA ZITATU

Mu ntango Bibiliya yanditswe mu ndimi zitatu. Ivyinshi mw'Isezerano rya Kera vyanditswe mu giheburayo kiretse ibice bimwe bimwe vyo mu gitabo ca

Daniyeli na Nehemiya vyanditswe mu rurimi rw'igiharamweya. Isezerano rishasha ryanditswe mu kigiriki.

Mu vyanditswe vy'intango vya Bibiliya nta na kimwe kiriho ubu. Hariho ivyanditswe vyiza bimwebimwe vy'intoze ari vyo bikopi vy'umwimerere. Versions ni ubuhinduzi bw'izo kopi z'ivyanditswe vy'intango. Kuva kera cane abantu babonye ko bikenewe guhindura Bibiliya kugira ngo umuntu wese ayisome mu rurimi rwiwe.

Nta mpinduro ibereye neza kuko ata ndimi zibiri zisa neza na neza. Amajambo amwamwe akoreshwa muri Bibiliya mbere ataboneka mu ndimi zitandukanye. Nk'akarorero, hari umuryango w'Abahindi wo muri Équateur muri Amerika y'Epfo witwa Abahindi b'i Auca. Igihe abamisiyonari babarondera ubwa mbere, abo . Abahindi ntibari bazi gusoma canke kwandika. Nta majambo yariho mu rurimi rwabo yo gusobanura "kwandika" canke "igitabu."

Abahindi b'i Auca bari bafise vy'ukuri umugenzo wo kubaza ibimenyetso vy'iranga umuntu ku butaka bwabo. Kubera ko mu rurimi rwabo ata majambo yariho y'ivyanditswe, inyandiko canke igitabu, igihe Bibiliya yabahindurirwa yitwa "Igishushanyo c'Imana." Ivyo vyaragaragaza ko ari ikintu c'Imana. Uko ni akarorero kamwe gusa k'ingorane ziri mu bijanye no guhindura Bibiliya mu ndimi zitandukanye.

UBUHINDURO N'IBISOBANURO

Hariho insiguro nyinshi zitandukanye za Bibiliya. Ijambo "version" risigura Bibiliya yanditswe mu rurimi rutandukanye n'urwo Ijambo ry'Imana ryanditswemwo mu ntango. Hari ubwoko bubiri nyamukuru bw'ubuhinduzi bwa Bibiliya: Ubuhinduzi n'ubuhinduzi buhinduwe. UBUHINDURO:

Uguhindura ni ukwihatira guserura ivyo amajambo y'ikigiriki, igiheburayo n'ikinyaramu avuga mu vy'ukuri. Ritanga hafi uko bishoboka kwose Ijambo ku rindi rihindurwa. Amajambo y'inyongera yinjizwa gusa igihe bikenewe kugira ngo umusomyi atahure insobanuro.

GUSUBIZA AMAJAMBO: Igishushanyo c'Ijambo ry'ikigiriki ntikigerageza guhindura Ijambo ku rindi. Rihindura icyumviro ku cyumviro. Guhindura amajambo ni ugusubiramwo insobanuro y'igisomwa. Impinduro zihinduwe mu

majambo yindi ziroroshe gusoma no gutahura kubera ko zanditswe mu majambo no mu ndimburo zo muri iki gihe, mugabo si ubuhinduzi nyabwo bw'Ijambo ry'Imana.

Igice c'iki kigabane kivuga ngo "Kugira ngo wige ibindi" kiratanga uturorero two muri Bibiliya nyinshi zo mu congereza kugira ngo ugereranye. Ivyo vyerekana ukuntu ubuhinduzi n'ubuhinduzi butandukanye.

GUHITAMWO BIBILIYA YO KWIGIRAMWO

Ku bijanye n'iyi nyigisho be n'inyigisho ya Bibiliya muri rusangi, turahimiriza gukoresha Bibiliya y'ikirundi. Hariho imvo zitari nke zituma ivyo bishika:

UBWA MBERE:

Bibiliya ya King James iratomoye cane kandi ni ubuhinduzi bwiza bwo kwiga cane. Impinduro y'Ivyanditswe mu buryo butari bwo ntirimwo ijambo ku rindi ry'Ivyanditswe .

KABIRI:

Hariho n'ibindi bikoresho vyo kwiga biriho ku bijanye n'igitabu ca King James. Hariho amakonkordansi menshi cane, inkoranyamagambo be n'ibisobanuro vyanditswe ku canditswe ca King James.

GATATU:

Igitabo ca King James kiraboneka mu ndimi nyinshi kuruta ibindi vyose. Kubera ko amashure y'Ishirahamwe Mpuzamakungu rya Harvestime akoreshwa kw'isi yose, twahisemwo iyo Bibiliya kubera ko iboneka mu ndimi nyinshi. Ni vyiza kugira Bibiliya mu rurimi rwawe kavukire kuko ari wewe wiyumvira kandi ugatahura neza mu rurimi rwawe bwite.

Niba udafise Bibiliya ya King James wandikire ishirahamwe rya Bibiliya ryo muri Amerika kuri P.O. Box 5601, Grand Central Station, New York, New York 10164, Leta Zunze Ubumwe za Amerika Bafise urutonde rwuzuye rw'indimi zose Bibiliya y'ururimi rwa King James ibonekamwo. Niwasanga Bibiliya y'ikirundi itaboneka mu rurimi rwawe canke ukagira ingorane zo kuronka Bibiliya, wandikire ishirahamwe ryitwa United Bible Societies, Bible House, P.O. Agasanduku ka 755, i Stuttgart I, mu Budagi. Bagumya urutonde

rw'''Ivyanditswe vy'Isi" rugaragaza indimi zose zo kw'isi n'imiburiburi igitabu kimwe ca Bibiliya casohowemwo. Niba usoma Icongereza ariko ukaba ufise amajambo make, woshobora gushima kuronka "Bibiliya mu congereza c'ishimikiro." Iri ni Isezerano rya Kera ryose n'Isezerano Rishasha ryanditswe mu congereza hakoreshejwe amajambo y'ishimikiro gusa y'amajambo 1.000. Wandikire ikinyamakuru ca kaminuza ya Cambridge, i New York, muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika kugira ngo uronke ibindi bisobanuro.

IVYASOHWE VY'AMANYUME ATUKURA

Bibiliya nyinshi ziza mu vyo bita "inyuguti zitukura." Mu nteguro y'inyuguti zitukura za Bibiliya amajambo ya Yezu acapwe mu nyuguti zitukura. Ibindi vyanditswe vya Bibiliya vyacapuwe n'irangi ryirabura.

Nimba hariho igitabu c'inyuguti zitukura c'igitabu ca King James kiri mu rurimi rwawe, turagusavye ko ukironka. Ivyo Yezu yigishije ni kimwe mu bintu nyamukuru vyibandako mu mahugurwa y'Ishirahamwe Mpuzamakungu rya Harvestime kandi igitabu c'inyuguti zitukura gishimika ku nyigisho ziwe.

INCAMAKE

Imbonerahamwe ikurikira iradondora mu ncamake ingene amabiliya atandukanye ya Bibiliya yateye imbere:

Bibiliya:

Bihumekewe N'Imana

Yahishuriwe Abantu beranda Banditse Amajambo Y'Imana

Mu kigiriki, igiheburayo, ikinyaaramu

Bisobanuwe mu ndimi zitandukanye

Ivyavuyemwo muri

Impinduro nyazo n'impinduro zitandukanye za Bibiliya

UMWIMENYEREZO

1. Wandike Umurongo w'Ingenzi ukoresheje mu mutwe.

2. Ijambo "VERISIYO" risobanura iki?

3. Ni itandukaniro irihe riri hagati ya Bibiliya yahinduwe n'iyindi Bibiliya?

4. Ni Bibiliya iyihe ikoreshwa muri icyo nyigisho?

5. Ni kubera iki ata mpinduro n'imwe ya Bibiliya ivuga amakosa?

6. Izo ndimi zitanu Bibiliya yanditswemwo mu ntango ni izihe?

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

Twarahisemwo icanditswe co muri Yohani 3:16 kugira ngo kigaragaze itandukaniro riri hagati y'ibitabu bitandukanye vya Bibiliya. Icyo bitabu biri ku rutonde ni vyo Bibiliya zizwi cane mu congereza.

Bibiliya y'Imana: Kuko Imana yakunze isi cane, yatanze umwana wayo w'ikinege kugira ngo uwumwizera wese ntapfe, aronke ubuzima budahera.

Bibiliya y'Imana: Kuko Imana yakunze isi cane, yatanze Umwana wayo w'ikinege, kugira ngo uwumwizera wese ntapfe, aronke ubuzima budahera.

Revised Standard Version: Kuko Imana yakunze isi cane, yatanze Umwana wayo w'ikinege, kugira ngo uwumwizera wese ntapfe, aronke ubuzima budahera.

Bibiliya nzima: Kuko Imana yakunze abari mw'isi cane ku buryo yatanze Umwana wayo w'ikinege kugira ngo uwumwemera wese ntapfe, aronke ubuzima budahera.

New American Standard Bible: Kuko Imana yakunze isi cane, yatanze Umwana wayo w'ikinege, kugira ngo uwumwizera wese ntapfe, aronke ubuzima budahera.

New English Bible: Imana yarakunze abari mw'isi cane gushika itanze Umwana wayo w'ikinege, kugira ngo uwumwizere wese ntapfe ahubwo aronke ubuzima budahera.

Amplified Version: Kuko Imana yakunze cane isi, ikayihagaciro cane, ku buryo (mbere) yatanze Umwana wayo w'ikinege (uwudasanzwe), kugira ngo uwumwizera wese (amwizigire, amwizigire, amwizigire) ntazimangane-aze mu gutikizwa, muzimire-ariko mugire ubuzima budahera (budahera).

Phillips: Kuko Imana yakunze isi cane ku buryo yatanze Umwana wayo w'ikinege, kugira ngo umuntu wese . uwumwizera ntaze azimire, ahubwo azoronka ubuzima budahera.

Wurst: Kuko ari ko Imana yakunze isi, ku buryo yatanze Umwana wayo, Umwana we wenyene, kugira ngo uwuyizigira wese ntazimangane, ahubwo agire ubuzima budahera.

Moffat: Kuko Imana yakunze isi cane ku buryo yatanze Umwana wayo w'ikinege, kugira ngo uwumwizera wese aronke ubuzima budahera aho gupfa.

IGICE CA KANE

INTANGAMARARA Y'IBIMENYETSO

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kwandika Umurongo w'Ishingiro mu mutwe.
2. Gusigura ijambo "umurongo."
3. Gusoma urutonde rw'ibintu.
4. Gukora urutonde.

UMURONGO W'INGENZI:

Kandi arambwira ati: «Mwana w'umuntu, amajambo yanje yose nzokubwira, ayakire mu mutima wawe, uyatege amatwi. (Ezekiyeli 3:10).

INTANGAMARARA

“Itohoza ry’ishimikiro rya Bibiliya I” ririmwo urutonde rw’igitabu cose co muri Bibiliya co mw’Isezerano rya Kera. Incamake zitanga icyumviro c’ibiri muri rusangi mw’Ijambo ry’Imana. Ivyiyumviro vyinshi vy’ido n’ido biratangwa muri “Itohoza ry’ishimikiro rya Bibiliya II” ry’Injili, Ivyakozwe n’Intumwa n’Ivyanditswe kubera ikintu kidasanzwe Ishirahamwe Mpuzamakungu Harvestime ryibandako. Iryo shirahamwe rishimika ku vyo Yezu yigishije n’ivyavuyemwo igihe inyigisho ziwe zashirwa mu ngiro mw’ishengero rya mbere.

Insiguro ziri muri iki cigwa zivuga mu ncamake gusa ibirimwo rusangi vyo mu gitabu kimwekimwe cose co muri Bibiliya. Iyo urangije ubu bushakashatsi rusangi ukwiye gusubirayo ukiga igitabu cose mu buryo burambuye. Izo nsiguro ni intango gusa kugira ngo ushobore gutegura utujambo dutoduto

kuruta two ku gitabu kimwekimwe cose co muri Bibiliya. Kugira ngo ubikore utegerezwa kumenya gukora urutonde rwiza.

GUSOBANURA

Incamake ni uburyo bwo gutunganya amajambo y'inyigisho. Rishira amakuru mu ncamake kugira ngo akoreshwe mu busuku no mu nyigisho zo muri kazoza. Urutonde rugufasha "kwumva n'ugutwi kwawe no kwakira mu mutima wawe" Ijambo ry'Imana (Ezekiyeli 3:10). Incamake ishingiye ku cyumviro catoranijwe. Ico cyumviro ni co kiba umutwe w'insiguro. Twarakoresheje amazina y'ibitabu vya Bibiliya nk'imitwe y'insiguro muri iki cigwa kubera ko ari vyo vyigwa.

ICO KUMENYA

"Inyigisho ya Bibiliya y'ishimikiro I" irimwo urutonde rw'igitabu cose co muri Bibiliya co mw'Isezerano rya Kera. Incamake zitanga icyumviro c'ibirimwo muri rusangi mw'Ijambo ry'Imana. Ivyiyumviro vyinshi vyimbitse biratangwa muri "Inyigisho ya Bibiliya y'ishimikiro II" y'Injili, Ivyakozwe n'Intumwa n'Intumwa n'Ivyanditswe nk'ivyo Ishirahamwe Mpuzamakungu ry'Ivyimburwa ryitaho cane. Iryo shirahamwe ryibanda kuvyo Yesu yigishije n'ivyavuyemwo igihe inyigisho ziwe zashirwa mu ngiro mw'ishengero rya mbere.

Insiguro ziri muri iki cigwa zivuga gusa mu ncamake ibirimwo rusangi mu gitabu kimwekimwe cose ca Bibiliya. Niwaheza iki cigwa rusangi ukwiye gusubira kwiga igitabu cose mu buryo burambuye. Izo nsiguro ni intango gusa kugira ngo ushobore gutegura inyigisho ngufi ku gitabu cose ca Bibiliya. Kugira ivyo ubikore utegerezwa kumenya gukora urutonde rwiza.

UBUSOBANURO

Insiguro ni uburyo bwo gutunganya amajambo y'icigwa. Nuvuge mu ncamake amakuru azokoresheka mu busuku no mu kwigisha muri kazoza. Urutonde ruragufasha "kwumviriza ugutwi kwawe, kwakira mu mutima wawe" Ijambo ry'Imana (Ezekiyeli 3:10). Incamake ishingiye ku cyumviro catoranijwe. Ico cyumviro ni co mutwe w'insiguro. Twakoresheje amazina y'ibitabu vyo muri Bibiliya nk'amazina y'insiguro z'iki cigisho kuko arivyo vyigwa. B. Ingingo

nyamukuru Nshobora kuba mfise ingingo ntoya nyinshi. Nimba ari ukwo biri, nubandanye uja hasi biciye mu nyuguti ukoresheje inyuguti nini zikurikiranye. Kimwe cose muri ivyo gikwiye kuba gifitaniye isano n'iciyumviro nyamukuru.

II. Kugira ngo ugaragaze ikindi cyumviro nyamukuru, nukoreshe igiharuro c'Abaroma gikurikira.

I. Ingingo ntoya zikurikira urugero rumwe munsu y'ingingo nyamukuru yose.

KWAGURA INTUMBERO

Nk'akarorero k'ingene woshobora kwagura insiguro rusangi zitanze muri iki cigwa, twahisemwo Abaroma 12:1-2. Ubanze usome imirongo:

Nuko bene Data, ndabingira kubw'imbabazi z'Imana, ngo mutange imibiri yanyu ibe ikimazi kizima cera, gishimwa n'Imana, ni co gikorwa canyu gifise ikimazi.

Kandi ntimushushanywe n'ivy'iyi si; ariko muhinduke muhindurwe busha mu mizirikanyi yanyu, kugira ngo mumenye iciza n'igishimwa ico ari co, ubugombe butunganye bw'Imana. (Abaroma 12:1-2).

Ehe urutonde rwateguwe ruvuye ku mirongo:

Intambwe zo kuronka ubugombe bw'Imana

I. Mushikirize imibiri yanyu nk'ikimazi kizima:

I. Cera.

B. Nishimwa n'Imana.

II. Ntimushushanywe n'ivy'iyi si;

I. Guhinduka.

1. Turahindurwa no guhindurwa bushasha mu bwenge bwacu.

III. Izi ntambwe zizodufasha kwemeza canke kuronka ubugombe bw’Imana aribwo:

I. Ni vyiza.

B. Biremewe.

C. Itunganye.

Ushobora kubona ingene iyo nkuru ivuga neza mu ncamake intambwe zija ku bugombe bw’Imana zivugwa mu Baroma 12:1-2.

Ntuzokwigera urangiza inyigisho yawe y’urutonde rw’Ijambo ry’Imana.

Mpwemu Yera azokwama aguha ugutahura gushasha ku vyerekeye Ijambo uzoshaka kwongera ku nsiguro zawe.

UMWIMENYEREZO

1. Wandike Umurongo w’Ingenzi ukoresheje mu mutwe.

2. Incamake ni iki?

3. Hindukira ku rutonde rw’Itanguriro muri iki cigwa. Woba ushobora gusoma no gutahura amakuru ari muri uru rupapuro rw’insiguro?

4. Ivyiyumviro nyamukuru biri ku ncamake vyerekanywe gute?

5. Ingingo ntoyi ziri muni y'ingingo nyamukuru zigaragazwa gute?

UMWIMENYEREZO

1. Wandike Umurongo w'Ingenzi ukoresheje mu mutwe.

2. Incamake ni iki?

3. Hindukira ku rutonde rw'Itanguriro muri iki cigwa. Woba ushobora gusoma no gutahura amakuru ari muri uru rupapuro rw'insiguro?

4. Ivyiyumviro nyamukuru biri ku ncamake vyerekanywe gute?

5. Ingingo ntoyi ziri muni y'ingingo nyamukuru zigaragazwa gute?

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

I Ingingo ntoya ni aho ushobora kwongerako ibintu vyinshi kugira ngo wagure insiguro yoroshe itangwa muri iri shure. Nk'akarorero, fungura urutonde ruri mu gitabu ca Daniyeli ku rupapuro rwa 174. Ingingo nyamukuru ya mbere yitwa "Intango: Imvo zatumye Daniyeli atera imbere" kandi ivuga ku kigabane ca I imirongo ya I-21. Soma iyo mirongo yose maze umenye imvo zatumye aroranyirwa. Iryo ubishire ku rutonde nk'ingingo ntoyi ziri muni y'iyi ngingo nyamukuru.

2. Urutonde rw'Imibare y'Abaroma ruzogufasha mu guhingura no kwagura insiguro:

Imibare Imibare y'Abaroma

1 I

2 II

3 III

4 IV

5 V

6 VI

7 VII

8 VIII

9 IX

10 X

11 XI

12 XII

13 XIII

14 XIV

15 XV
16 XVI
17 XVII
18 XVIII
19 XIX
20 XX
30 XXX
40 XL
50 L
60 LX
70 IXX
80
90 XC
100 C

ISEZERANO RYA KERA

INTANGAMARARA Y'IKIBAZO .

IBITABO VY'AMATEGEKO

Mu bigabane vya kera mwarize ko Bibiliya ari Ijambo ry'Imana ryanditse. Mwamenye ko rigizwe n'ibice bibiri bikomeye vyitwa Isezerano rya Kera n'Isezerano Rishasha. Mwarize imice ine y'ibitabu vyo mw'Isezerano rya Kera: Ivyagezwe, Amateka, Invugo, Ubuhanuzi. Wamenye kandi imice ine y'ibitabu vyo mw'Isezerano Rishasha: Injili, Amateka, Amakete n'Ubuhanzuzi.

Muri iki cigwa utangura ubushakashatsi bw'ishimikiro bw'ibitabu bigize imice ikomeye wize. Mu Isezerano rya Kera harimwo ibitabu 39. Tuzotangura ubushakashatsi bwacu n'ibitabu vy'amategeko:

IBITABO VY'AMATEGEKO .

Ibitabo vy'amategeko vyanditswe na Musa kandi bifata ikiringo c'imyaka 600. Ibitabo vy'amategeko birimwo ibitabu bitanu:

Itanguriro: Rivuga intango y'ibiriho vyose, umuntu, Isabato, ubugeni, icaha, ikimazi, amahanga n'intwari. Yandika kandi inkuru z'abantu b'agaciro b'Imana: Aburahamu, Izahaki, Yakobo na Yosefu.

Kuvayo: Idondora ingene Isirayeli yacitse ihanga rifise Musa umurongozi. Isirayeli irakurwa mu buja muri Egiputa, ifata ingendo ija ku musozi Sinayi aho ivyagezwe vy'Imana vyatanzwe.

Abalewi: Iki gitabu cari igitabu c'ugusenga kuri Isirayeli. Iratanga inyigisho ku ndongozi z'idini kandi igasigura ingene igisata c'abanyavyaha gishobora kwegera Imana igororotse. Rirerekana kandi ukuza kwa Yesu Kristu nk'Umwagazi w'Imana ukuraho ivyaha vy'isi.

Guharura: Kivuga imyaka 40 Isirayeli yamaze igendagenda mu bugaragwa kubera ukutumvira Imana. Umutwe w'ico gitabu uva ku "mibare" ibiri canke ibarura ry'abantu ryakozwe mu rugendo rurerure.

Gusubira mu vyagezwe: Bivuga iherezo ry'ubuzima bwa Musa, bigasubiramwo amategeko yatanze mu Kuvayo no mu Balewi.

IGICE CA GATANU

ITANGURO

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu c'Itanguriro.
2. Kumenya abo igitabu c'Itanguriro candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu c'Itanguriro.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu c'Itanguriro ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu c'Itanguriro.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Mose

ABANDIKIWE: Isirayeli

INTUMBERO: Kuzigama amateka ya Isirayeli n'inyandiko y'irema, icaha, ugucungurwa, n'ingene Imana yagiranye n'umuntu ubwa mbere.

UMURONGO NKURU: Itanguriro 3:15

INGENDERO ZO MU BUZIMA N'UBUKORERO: Umugambi w'Imana kuva mu ntango warimwo amahanga yose. Imana itangurira ibintu bishasha n'abantu.

ABANTU NKURU: Adamu, Eva, Kayini, Abeli, Henoki, Esawu, Yakobo (Isirayeli), Henoki, Aburhamu, Izahaki, Yosefu

URUTONDE

I. Amateka y'abantu: 1:1-11:26.

I. Ivyaremwe: 1:1-2:25.

B. Ukugwa kw'umuntu: 3:1-4:26.

I. Adamu na Eva: 3:1-24.

2. Kayini na Abeli: 4:1-26

C. Uruvyaro kuva mu kugwa gushika mu mwuzure: 5:1-32.

D. Umwuzure: 6:1-9:29.

I. Ububisha bw'umuntu: 6:1-4.

2. Ingingo y'Imana: 6:5-7.

3. Nowa: 6:8-10.

4. Imana ivugana na Nowa: 6:11-21.

5. Inyishu ya Nowa: 6:22.

6. Imana ivugana na Nowa: 7:1-4.

7. Inyishu ya Nowa: 7:5-16.

8. Ubuzima bwo mu bwato: 7:17-24.

9. Gukurwa mu bwato: 8:1-19.

10. Isezerano ry'Imana: 9:1-17.

11. Ivyaruka vya Nowa: 9:18-19.

12. Ivyaha vy'umuryango wa Nowa: 9:20-29.

E. Kuva ku mwuzure gushika kuri Aburahamu: 10:1-11:26.

I. Ivyaruka vya bene Nowa: 10:1-32.

2. Umunara w'i Babeli: 11, 1-9.

3. Ivyaruka vya Shemu: 11:10-26.

4. Amayaruka ya Tera: 11:27-32. II. Amateka ya ba sekuruza ba Isirayeli: 11:27-50:26.

I. Aburahamu: 11:27-25:10.

1. Ivuka rya Aburahamu n'amamuko yiwe: 11:26-30.

2. Ukuyerera kwiwe: 11:31-13:15.

(a) Kuva i Uri gushika i Harani: 11:31-32

(b) Kuva i Harani gushika i Kanani: 12:1-9.

(c) Kuja mu Misiri no kugaruka: 12:10-13:15.

3. Aburahamu na Loti: 13:2-14:24.

(a) Intonganya n'amacakubiri: 13:2-13.

(b) Umuhango Imana yahaye Aburahamu: 13:14-18.

(c) Loti yafashwe n'abami bo mu buseruko: 14:1-24.

4. Isezerano: 15:1-20.

5. Ishimayeli: 16:1-16.

6. Ugukebwa: 17:1-27.

7. Umwana w'isezerano: 18:1-15.

8. Sodomu na Gomora: 18:16-19:38.

9. Aburahamu agendera Abimeleki: 20:1-18.

10. Izahaki aravuka, Ishimayeli arirukanwa: 21:1-21.

11. Aburahamu na Abimeleki: 21:22-34.

12. Ikimazi ca Izahaki: 22:1-19.

13. Urupfu n'uguhamba kwa Sara: 23:1-20.

14. Ubukwe bwa Izahaki na Rebeka: 24:1-67. 15. Aburahamu na Keturah: 25, 1-6.

16. Urupfu n'uguhambwa kwa Aburahamu 25:7-10.

B. Izahaki: 25:11-35:29.

1. Ivuka rya Izahaki: 21, 1-8.
2. Ubukwe na Rebeka: 24
3. Izahaki n'abahungu biwe: 25,19-35,29.
4. Isezerano ryasubiwemwo: 26:1-5.
5. Uguhenda Abimeleki: 26:6-33.
6. Ubukwe bwa Yudita na Bashemati: 26:34-35.
7. Izahaki yahenzwe na Yakobo: 27:1-45.
8. Uguhunga kwa Yakobo aja i Harani: 27:46-28:5.
9. Urupfu rwa Izahaki: 35:27-29.

C. Yakobo: 28:10-36:43

- I. Ivuka ryiwe: 25:19-26.
2. Uguhangana kwa Yakobo na Esawu: 25:27-45.
 - (a) Uburenganzira bwo kuba imfura: 25:27-34.
 - (b) Umuhezagiro: 27:1-45.
3. Uguhunga kuja i Harani: 27:46-29:14.
4. Ubukwe bwa Yakobo na Leya na Rasheli: 29:15-30.
5. Ubuzima bwo i Harani: 29:31-30:43
6. Gusubira i Kanani: 31:1-55.
7. Ivyiteguro vyo guhura na Esawu: 32:1-23.
8. Urukino rwo gukina rwa Yakobo: 32:24-32.
9. Amahoro na Esawu: 33:1-17.
10. Yakobo n'umuryango wiwe i Kanani: 33:18-45:28.
11. Imisi ya nyuma ya Yakobo n'urupfu rwiwe: 46:1-50:14. 15.

Aburahamu na Ketura: 25, 1-6.

16. Urupfu n'uguhamba kwa Aburahamu 25:7-10.

B. Izahaki: 25:11-35:29.

1. Ivuka rya Izahaki: 21, 1-8.
2. Ubukwe na Rebeka: 24
3. Isaka n'abahungu be: 25,19-35,29.
4. Isezerano risubirwamwo: 26:1-5.
5. Guhemukira Abimeleki: 26:6-33.
6. Ubukwe bwa Yudita na Bashemati: 26:34-35.
7. Izahaki yaguzwe na Yakobo: 27:1-45.
8. Uguhunga kwa Yakobo aja i Harani: 27:46-28:5.
9. Urupfu rwa Izahaki: 35:27-29.

C. Yakobo: 28:10-36:43

- I. Ivuka ryiwe: 25:19-26.
2. Ivyo Yakobo yahanganye na Esawu: 25:27-45.
 - (a) Uburenganzira bwo kuvuka: 25:27-34.
 - (b) Umuhezagiro: 27:1-45.
3. Uguhunga kuja i Harani: 27:46-29:14.
4. Ubugeni bwa Yakobo na Leya na Rasheli: 29:15-30.
5. Ubuzima bwo i Harani: 29:31-30:43
6. Gusubira i Kanani: 31:1-55.
7. Ivyiteguro vyo guhura na Esawu: 32:1-23.
8. Ikiganiro ca Yakobo: 32:24-32.
9. Amahoro na Esawu: 33:1-17.
10. Yakobo n'umuryango wiwe i Kanani: 33:18-45:28.

11. Imisi ya nyuma ya Yakobo n'urupfu rwiwe: 46:1-50:14. (Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Izina "Itanguriro" risobanura intango. Iki gitabu kirimwo inkuru y'intango ya:

-Isi: 1:1-25.

-Umuntu: 1:26-28.

-Icaha: 3:1-7.

-Agakiza: 3:8-24.

-Imiryango: 4:1-15.

-Ubutekerezi: 4:16-9.

-Amahanga: 10:1-11:32

-Ihanga ry'Abayuda: 12:50

2. Itanguriro rigizwe n'ibice bibiri bihambaye: Igice ca 1-11 kivuga ibintu bine bihambaye vyabaye. Igice ca 12-50 kivuga ku bantu bane bahambaye.

3. Iga ibigabane 1-2 maze wuzuze uru rutonde rukurikira:

Umusi Ivyo Imana Yaremye .

1

2

3

4

5

6

7

4. Mu bice vya 3-9 wigira iki ku bikurikira:

-Uburyo bw'umwansi

(Shetani...inzoka): _____

-Ugutera imbere kwa Eva mu caha:

-Ingaruka z'icaha cinjiye mw'isi: _____

-Urubanza rw'Imana

n'umwuzure: _____

5. Ku bigabane vya 12-50: Menya neza abantu bane bakuru maze wige ubuzima bwabo mu buryo bwimbitse, ushiremwo uburyo bwo gukoresha mu vy'impwemu mu buzima bwawe bwite. Nimwige kandi ijamba "isezerano" rikoreshe cane muri iki gice.

IGICE CA GATANDATU

KUVAYO

INTUMBERO

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu co Kuvayo.
2. Kumenya abo igitabu co Kuvayo candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu co Kuvayo.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi w'igitabu c'Ikuvayo ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu co Kuvayo.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Musa

ABANDIKIWE: Isirayeli

INTUMBERO: Kwandika ukuntu Isirayeli yarohowe mu buja no kwandika intumbero yabo yo kubaho nk'ihanga.

UMURONGO NKURU: Kuvayo 12:13

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKORERO: Agakiza kazanwa gusa n'amaraso y'Umwagazi w'Imana, Yesu.

ABANTU NKURU: Musa, Aroni, Farawoni, Miriyamu, Yetiro

URUTONDE

I. Ihanga rya Isirayeli mu Misiri: 1:1-12:36.

I. Ubuja bw'Abanyamisiri: 1:1-22.

B. Imana itegura umucunguzi: Musa: 2:1-4:31.

C. Ikiyago na Farawoni: 5:1-11:10.

D. Pasika: 12:1-30.

E. Gucungurwa mu Misiri: 12:31-36.

II. Isirayeli mu bugaragwa: 12, 37-18, 27.

I. Ugusohoka n'ugukurikirana kw'Abanyamisiri: 12:37-15:21.

B. Urugendo rwo kuja i Sinayi: 15,22-17,16.

C. Urugendo rwa Yetiro: 18:1-27. III. Isirayeli i Sinayi: 19:1-40:38.

I. Ugutanga ivyagezwe: 19:1-25.

B. Amategeko agenga ubuzima bwo mu vy'inyifato runtu: 19-22

C. Amategeko agenga ubuzima bwo mu kibano: 22-23

D. Amategeko agenga ubuzima bw'idini: 24:1-31:18.

E. Ihema: 24:12-40:38.

I. Ihema ryakozwe: Amabwirizwa yerekeye ihema n'abaherezi: 24:12-31:18.

2. Ihema ryacerewe: Inyana y'inzahabu n'ugusubira gusubirana kw'isezerano: 32:1-34:35.

3. Ihema ryarangijwe: Ukwubaka ihema no gushinga ubuherezi: 35:1-40:38.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu co Kuvayo?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu co Kuvayo.

3. Igitabo co Kuvayo candikiwe ba nde?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu co Kuvayo.

5. Andika Umurongo w'Ingenzi wo mu Kuvayo.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Imana yarungikiye Egiputa ivyago cumi mu nzira yo gutuma Farawoni yemera kurekura Isirayeli mu buja:

-Amaraso: 7:14-25.

-Ibikere: 8:1-15

-Inda: 8:16-19

-Ibiguruka: 8:20-32

-Ivyagezwe: 9:1-7.

-Ivyiyumviro: 9:8-12

-Urubura: 9:13-35

-Inzige: 10:1-20

-Umwijima: 10:21-29

-Urupfu: 11:1-10, 12:29-36

2. Kuvayo 20:1-17 havuga itegeko rizwi cane ryo mw'Isezerano rya Kera, ari ryo mategeko cumi.

3. Kimwe mu bintu bihambaye bivugwa mu Kuvayo ni umugambi w'ihema. Igishushanyo kiri ku rupapuro rukurikira kirerekana umugambi Imana yahaye Mose ku bijanye n'aho hantu heranda ho gusengera.

Ihema ryari rifise akamaro kuko ryari ikibanza co gusengeramwo no gutambirako ibimazi kw'Abisirayeli, ariko kandi ihema ryari ikigereranyo c'impwemu. Ivyo bisigura yuko igice kimwekimwe cose c'ihema cari ikigereranyo c'ukuri kwo mu vy'impwemu guhambaye kuruta.

Ikigo cari gikikuje iyo taberenakulo cari amafuti 150 n' amafuti 75. Ni ikimenyetso c'isi.

Igicaniro c'ishikanwa riturirwa cari gifise uburebure bw' amafuti 7 1/2 n' uburebure bw' amafuti 4 1/2. Aha ni ho haturirwa ibimazi vyari bigereranya inkuka ya Yesu kubera ivyaha vy'isi.

Ico kinogo cari igikarabiro kinini abaherezi bogeramwo ibiganza n' ibirenge imbere y'uko binjira mu kibanza cera. Ni ikimenyetso c'ibatisimu ya gikirisu.

Aho hantu heranda hari amafuti 30 n' amafuti 15. Rigereranya ishengero ryatandukanye n' isi (urugo) ryinjiye biciye mu nzira y' inkuka ya Kristo (igicaniro) n' ibatisimu (igikarabiro).

Imeza y'imikate y'ishikanwa ni ikigereranyo c' ifunguro ry' Umukama ry' Umugoroba (canke ugusangira, nk' uko vyitwa . mu madini amwamwe).

Ico gitereko c' amatara cari gitanga umuco ku Kibanza Hera. Ni ikigereranyo c' ijambo ry' Imana.

Igicaniro c' imibavu ni co cari ahantu haturirwa imibavu. Uwo mwotsi umota neza waduga ku Mana nk' ikimenyetso c' amasengesho y' abantu bayo.

Ico gihuzu cari igihuzu cari hagati y' Ahera n' Ahera Rwose. Ryari ikigereranyo c' itandukaniro hagati y' Imana n' umuntu.

Ahera Rwose hari amafuti 15 y' uburebure, ubwaguke n' uburebure. Yari igishushanyo c' ikibumbano kitagira agasembwa kandi ni ikimenyetso c' ijuru. Cari kibanza c' uburaro bw' ukuhaba kw' Imana.

Isandugu y' isezerano yari isanduku y' ibiti yuzuyeko inzahabu. Cari gifise umupfundikizo washarijeko abakerubi babiri b' inzahabu. Isandugu yarimwo amabwirizwa cumi yagereranya intwari y' Imana, isahani y' imana yibutsa intunganyo z' Imana, n' inkoni ya Aroni yari ikimenyetso c' ububasha bw' Imana mu bantu bayo. Rimwe mu mwaka umuherezi mukuru yamijagira hejuru y' isandugu amaraso yari ikigereranyo c' amaraso ya Kristo adusukurira icaha. Iminsi Yera

Iga ibisobanuro biri mu Nkingi ya Mbere maze wuzuze urutonde. Irya mbere rikorwa nk'akarorero kugira ngo ukurikire. Iyo ni yo misi myeranda Imana yashinze ihanga rya Isirayeli ngo rihimbaze.

Imirongo Imisi Yera Itariki Intumbero Yo Kwizihiza

Abalewi 23:3 Isabato 7 Uruhuke mu bikorwa; ugusenga

Kuvayo 20:8-II Umusi

Gusubira mu vyagezwe 5:12-15 Buri ndwi

Abalewi 23:5 Pasika 1/14

Guharūra 28:16

Gusubira mu vyagezwe 16:1-2.

Abalewi 23:6-8 Ibitagira umwambiro 1/15-21

Guharura 28:17-25 Umukate .

Gusubira mu vyagezwe 16:3-8.

Abalewi 23:9-14 Ivyamwa vya mbere 1/16

Kuvayo 23:16

Guharūra 28:26-31

Abalewi 23:15-22 Pentekoti 3/6.

Kuvayo 34:22.

Gusubira mu vyagezwe 16:9-12

Abalewi 23:23-25 Inzumbete 7/10.

Guharūra 29:1-6.

Abalewi 23:26-32 Umusi W'Imponzangano 7/10

Abalewi 16

Guharūra 29:7-11

Abalewi 23:33-44 Amahema 7/15-21

Guharūra 29:12-40 .

Gusubira mu vyagezwe 16:13-15. Imirongo Imisi Yera Itariki Intumbero Yo Kwizihiza

Abalewi 25:1-7 Umwaka w'Isabato buri wa 7

Kuvayo 23:10-11 Umwaka 2019.

Abalewi 25:8-55 Yubile buri musi wa 50

IGICE C'INDWI

ABALEWI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu c'Abalewi.
2. Kumenya abo igitabu c'Abalewi candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu c'Abalewi.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu c'Abalewi ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu c'Abalewi.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Mose

ABANDIKIWE: Isirayeli

INTUMBERO: Kwereka Isirayeli ingene yobaho nk'ihanga ryera mu bunywanyi n'Imana no kubategura kwagura umugambi w'ugucungura w'Imana ku mahanga yose.

UMURONGO NKURU: Abalewi 20:7.

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKWIRIZWA: Imana isaba ukwera kw'abantu bayo.

ABANTU NKURU: Musa, Aroni

URUTONDE

I. Amategako yerekeye ibimazi: 1:1-7:38.

I. Intangamarara: 1, 1-2.

B. Ikimazi co kwoswa: 1:3-17.

- C. Ishikanwa ry'ifu: 2:1-16.
- D. Ishikanwa ry'amahoro: 3:1-17.
- E. Ikimazi c'icaha: 4:1-5:13.
- F. Ishikanwa ry'igicumuro: 5:14-17.

II. Amategeko n'ivyabaye ku bijanye n'abaherezi: 8-10.

- I. Ivyagezwe vyo kwezwa: 8:1-9:24
- B. Igihano co kurenga ku mategeko: 10:1-20.

III. Amategeko y'ugusukura: 11:1-15:33.

- I. Ivyokurya bisukuye n'ibihumanye: 11:1-47.
- B. Gusukurwa umuntu amaze kuvyara: 12:1-8.
- C. Imibembe: 13:1-14:57.
- D. Ubuhumane bwo mu vy'igitsina n'ugusukurwa: 15:1-33.

IV. Umusi w'Impongano: 16:1-34.

- I. Ukwitegura kwa Aroni: 16:1-10.
- B. Ikimazi c'icaha c'abaherezi: 16:11-14.
- C. Ikimazi c'icaha c'abantu: 16:15-19.
- D. Impene y'igitambo: 16:20-22.
- E. Ishikanwa ryarangiye: 16:23-28.
- F. Ivyiza vy'uwo musi: 16:29-34.

V. Itegeko ry'ubweranda: 17,1-27,34. I. Ivyo bibujijwe: 17:1-22:33.

- 1. Ubweranda ku ruhande rw'abantu: 17:1-20:27.

2. Ubweranda ku ruhande rw'abaherezi: 21:1-22:33.

B. Imisi mikuru y'idini: 23:1-44.

1. Isabato: 23, 1-3.

2. Pasika n'imikate itambiwe: 23:4-14.

3. Umusi mukuru w'indwi canke Pentekoti: 23:15-22.

4. Umusi mukuru w'inzamba: 23:23-25.

5. Umusi w'Impongano: 23:25-32.

6. Umusi mukuru w'amahema: 23:33-44.

C. Ibimenyetso vy'idini: 24:1-23.

D. Umwaka w'isabato na yubile: 25,1-26,28.

E. Amasezerano n'imburi: 26:3-46.

26:1-2. 1. Ivy ngombwa kugira umuntu agire ubucuti bubereye n'Imana:

2. Imigisha yo kwumvira Imana: 26, 1-2.

3. Ibihano vy'ukutumvira: 26:14-39.

4. Ubudahemuka bw'Imana kw'isezerano ryayo: 26:40-45.

5. Incamake y'inkuru: 26:46

F. Indagano n'ivy'icumi: 27:1-34.

1. Indagano ku bantu: 27:2-8.

2. Indagano z'ibikoko vyo mu rugo: 27:9-1.

3. Indagano z'amazu n'imirima: 27:14-25.

4. Ic'icumi: 27:30-33.

(a) Ubwa mbere mu bikoko: 27:26-27.

(b) Ibintu vy'Imana: 27:28-29.

(c) Ic'icumi: 27:30-33.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu c'Abalewi?

2. Vuga intumbero y'igitabu c'Abalewi.

3. Igitabo c'Abalewi candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu c'Abalewi.

5. Wandike Umurongo w'Ingenzi wo mu Balewi.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Niwige ijambo « UWERA » riri mu Balewi. Rikoreshwa incuro zirenga 100. Ayandi majambo nyamukuru ni «ikimazi» akoreshwa incuro 42, «umuherezi» akoreshwa incuro 189, n'«amaraso» akoreshwa incuro 86.

2. Urugero rw'ubweranda ruvugwa mu Balewi ni uruhagaze n'uruhagaze. Ni uguhagarara mu butumwa bwo mu bice vya 1-10 (« Ndi mweranda ») n'uguhagarara mu butumwa bwo mu bice vya 11-27 (« Mube beranda »).

Ndi Uwera

Igice ca 1-10

Nimube Abera

Igice ca 11-27

3. Hariho amashikanwa atanu atandukanye adondowe mu Balewi. Amashikanwa atatu ya mbere yashinzwe kugira ngo umuntu agumane ubumwe n'Imana. Ivyo bibiri vya nyuma vyari ivyo kugarukana ubumwe bwari bwacitse.

'Ishikanwa	Igice aho bivugwa	Amategeko aradondora
Ituriwe	I	6:8-13.
Ifunguro	2	6:14-23
Amahoro	3	7:11-34.
Icaha	4	6:25-30.
Gucumura	5:1-6:7	7:1-7.

4. Igitigiri c'indwi (7) gifise insiguro ikomeye cane mu gitabo c'Abalewi:

- Imisi yose igira 7 wari Isabato.
- Amaraso yamijagiwe incuro 7 mw'ihema.
- Umwaka wose wa 7 wari umwaka w'Isabato.
- Umwaka wose w'Isabato wa 7 wakurikirwa n'umwaka wa Yubile.
- Ukwezi kwa 7 kwose kwari kwera cane cane, kwagira imisi mikuru itatu.
- Hari indwi 7 hagati ya Pasika na Pentekote.
- Imisi mikuru ya Pasika yamara imisi 7.

- Abantu bahumanye bari ukwabo imisi 7.
- Umusi mukuru w'amahema wamara imisi 7.
- Ku musi mukuru wa Pasika, intama 14 (2 x 7) zashikanirwa buri musi.
- Ku musi mukuru wa Pentekote hashikaniwe intama 7.
- Mu musi mukuru w'amahema, intama 14 zashikanirwa buri musi.

IGICE C'UMUNANI

Guharura

INTUMBERO:

1. Uhejeje iki gice uzoshobora:
2. Nimuvuge izina ry'umwanditsi w'igitabu c'lharūra.
3. Menya abo igitabu c'lharūra candikiwe.
4. Vuga intumbero y'igitabu c'lharūra.
5. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu c'lharūra mu mutwe.
6. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu c'lharūra.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Mose

Kuri: Isirayeli

INTUMBERO: Ivuga ivyabaye mu rugendo rw'ubugaragwa ari vyo bigereranyo vy'umukristo yatsinzwe.

UMURONGO NKURU: Guharūra 32:23

INGINGO Y'UBUZIMA N'UGUKWIZA UBUTUMWA: Imana ntihimbarwa n'ikintu na kimwe kiri muni y'ukwiyemeza kwose.

ABANTU NKURU: Mose, Kora, Balamu, Aroni, Miriyamu, Yosua, Kalebu

URUTONDE

I. Gutegura kuva i Sinayi: 1:1-10:10.

I. Abantu baharuwe: 1:1-54.

B. Ikambi yatunganijwe: 2:1-34.

C. Umuherezi n'Abalewi bigisha: 3:1-4:49.

D. Abantu barindwa: 5:1-31.

E. Umuhigo w'Umunaziri: 6:1-27.

F. Ingabirano z'abaganwa: 7:1-89.

G. Ukwakira amatara y'ihema: 8, 1-4.

H. Gusukurwa kw'Abalewi: 8:5-26.

I. Ukwizihiza Pasika: 9:1-14.

J. Ubuyobozi bw'ikambi: 9:15-23.

K. Guhamagara ikoraniro no kwimura ikambi: 10:1-10.

II. Urugendo rwo kuva ku musozi Sinayi gushika i Kadeshi-Baruneya: 10:11-12:15.

I. Gukoranya abantu kugira ngo baje mu rugendo: 10:11-28.

B. Hobabu yanse gukorera: 10:29-32.

C. Igicu gikomeza: 10:34-36.

D. Urubanza rw'umuriro: 11:1-3.

E. Ishengero ry'abantu baridodomba: 11:4-9.

F. Umuhanuzi yashavuye: 11:10-15.

G. Ivyokurya vyica: 11:31-34.

H. Mushiki wacu ababara: 12:1-15.

III. Isirayeli i Kadeshi-Baruneya: 13:1-14:45.

I. Gutata igihugu: 13:1-25.

B. Rapororo n'inyishu: 13:26-14:10.

C. Urubanza rw'Imana: 14, 11-34.

IV. Ivyabaye mu gihe c'ukugendagenda mu bugaragwa: 20:1-35:34

I. Gutera amabuye uwurenga kw'isabato: 15:32-36.

B. Ubugarariji bwa Kora: 16:1-32.

C. Ugukura kw'inkoni ya Aroni: 17:1-13.

D. Amabwirizwa kuri Aroni: 18:1-19:22.

E. Urupfu rwa Miriyamu: 20:12.

F. Icaha ca Musa: 20, 1-13.

G. Igisabwa canse: 20:14-22.

H. Urupfu rwa Aroni: 20:23-29.

I. Inzoka mu bantu: 21, 5-9.

J. Umuhanuzi agoranye: 22:1-24:25.

K. Umuherezzi akunda igihugu: 25:1-18.

L. Amabwirizwa atandukanye: 26:1-31:54.

M. Ugusangira intara muri Yorodani y'Iburasirazuba: 32:1-42

N. Inkuru y'urugendo rwo kuva mu Misiri: 33:1-56.

O. Amabwirizwa imbere yo kwinjira muri Kanani: 34:1-36:13.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu co Guharūra?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu co Guharūra.

3. Igitabo co Guharūra candikiwe bande?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu co Guharūra.

5. Andika Umurongo w'Ingenzi w'Imibare.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Impinduka mu burongozi bwa Isirayeli ziboneka mu giharuro. Yosua asubiriye Musa mu burongozi bwa politike, Eleyazari na we asubirira Aroni mu burongozi bw'idini: Raba Guharūra 27:15-23 na 20:23-29.

2. Urupfu n'izuka rya Yezu bigereranywa mu Guharura n'inzoka n'inkoni: 21:5-9; 17:8.

3. Iyi mbonerahamwe ikurikira irandika ivyavuye mu "guharura" canke ibarura ry'abantu ry'Abisirayeli ribiri:

Umuryango	Iharura rya mbere	Iharura rya kabiri
Rubeni	46.500	43.730
Simeyoni	59.300	22.200
Gadi	45.650	40.500
Yuda	74.600	76.50
Isaka	54.400	64.300
Zebuloni	57.400	60.500
Efuriyamu	40.500	32.500
Manase	32.200	52.700
Benyamini	35.400	45.600
Dani	62.700	64.400
Asheri	41.500	53.400
Abanafutali	53.400	45.400
IGITIGIRI COSE HAMWE	603.550	601.730

4. Iki gishushanyo kirerekana uko amakambi y'imiryango ya Isirayeli yari atunganijwe ku bijanye n'ihema.

IGICE C'ICENDA

GUSUBIRA MU GIHE

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Nimuvuge izina ry'umwanditsi w'igitabu c'Ivyagezwe.
2. Menya abo igitabu co Gusubira mu vyagezwe candikiwe.
3. Vuga intumbero y'igitabu co Gusubira mu vyagezwe.
4. Kwandika ku mutwe Imirongo Nkuru y'igitabu c'Ivyagezwe.
5. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu co Gusubira mu vyagezwe.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Mose

KURI: Isirayeli

INTUMBERO: Gusubiramwo ivyagezwe ku mayaruka mashasha y'Abisirayeli bavutse kuva ku musozi Sinayi.

IMIRONGO NKURU: Gusubira mu vyagezwe 6:4-5.

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKWIRIZWA: Kugamburuka bizana umuhezagiro. Ukutumvira bizana urubanza.

ABANTU NKURU: Mose, Yosua, Balamu, Amaleki, Miriyamu

URUTONDE

I. Insiguro ya mbere ya Mose: Ivy'akahise 1:1-4.

I. Intangamarara y'amateka: 1:1-5.

B. Isubiramwo ry'urugendo rwo kuva i Horebu ruja i Mowabu: 1:6-3:29

C. Gusaba uruvyaro rushasha kwubahiriza ivyagezwe: 4:1-40.

D. Inkuru y'ugushinga ibisagara vy'ubuhungiro: 4:41-43

E. Incamake y'ivyagezwe vya Musa: 4:44-49.

II. Insiguro ya kabiri ya Musa: Ivyagezwe 5:1-26:19

I. Amabwirizwa cumi arasubirwamwo: 5:7-21.

B. Agabisha ku vyerekeye ubusambanyi (23:17); gusenyerera ku mugozi umwe (7:1-5); n'ubupfumu:

18:9-14

C. Mose adondora Kanani: 8:7-8.

D. Asubiramwo ivyo yiboneye n'Imana ku musozi Sinayi: 9:9-21.

E. Abibutsa ivyo bategerezwa gukora ku Mana mu vy'amahera: 26:1-19.

F. Amategeko yerekeye impuzu (22,50; ukwahukana (24,1-4);uburenganzira bw'abagore (21,10-17;22,13-20);n'intambara (20,1-20) aratangwa.

G. Aca irya n'ino umugambi w'Imana: 6:23.

III. Insiguro ya gatatu ya Mose: Ubuhanuzi: 27:1-30:20.

I. Kwandika amategeko ku mabuye, n'imihezagiro n'imivumo: 27:1-26.

B. Guhanura imihezagiro n'imivumo: 28:1-68.

C. Impanuro z'ubweranda: 29:1-30:20.

IV. Umugereka w'ivya kahise: 31:1-34:12

I. Amajambo ya nyuma ya Musa n'ugushinga Yosua: 31:1-30.

B. Indirimbo ya Musa n'impanuro: 32:1-47.

C. Amajambo ya nyuma Imana yabwiye Musa: 32:48-52.

D. Umuhezagiro wa Musa wo gusezera ku miryango: 33:1-29.

E. Urupfu n'uguhamba kwa Musa: 34:1-12.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu co Gusubira mu vyagezwe?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu co Gusubira mu vyagezwe:

3. Igitabo co Gusubira mu vyagezwe candikiwe ba nde?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu co Gusubira mu vyagezwe.

5. Andika imirongo y'ingenzi yo mu Gusubira mu vyagezwe.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Yesu yasubiyemwo amajambo yo mu gitabu c'lvagezwe mu gihe yariko arageragezwa na Shetani. Gereranya Matayo 4:4 n'lvagezwe 8:3; Matayo 4:7 hamwe n'lvagezwe 6:16; na Matayo 4:10 hamwe n'lvagezwe 6:13.

2. Gusubira mu vyagezwe ni igitabu c'amateka, ariko kirimwo ubuhanuzi bune buhambaye:

-Ukwinjira kwa Isirayeli iyobowe na Yosua muri Kanani: 7:2; 9:1-3; 31:3,5.

-Icaha c'Abisirayeli igihe bari i Kanani: 31:16-18, 20, 29

-Ukujanwa mu gihugu ca Kanani: 4, 26-28; 7:4; 8:19-20; 28:36,41,49,50,53,64

-Ukugaruka kwa Isirayeli gusubira i Kanani: 4:29; 30:1-3,10.

3. Iga amajambo nyamukuru ngo "kora", "gukomeza" n'"kwihweza." Biboneka incuro 177 mu Gusubira mu vyagezwe.

4. Irindi jambo ry'ingenzi ry'iki gitabu ni "kwibuka." Rirasubirwamwo kenshi mu gitabu cose. Abisirayeli babwirwa kwibuka:

-Ugutanga lvyagezwe: 4:9-10.

-Isezerano: 4:23

-Ubuja bwabo bwa kera: 5:15.

-Ugucungurwa kwabo: 7:18.

-Uburongozi n'ivyo Imana itanga: 8:2-6.

-Ivyaha vya kera: 9:7.

-Imanza z'Imana: 24:9.

-Imisi ya kera: 32:7.

5. Iki gitabo kirimwo ururirimbo rushobora kuririmbwa mu gihe c'umubabaro mwinshi. Gereranya Gusubira mu vyagezwe 31:30-32:45 n'lvahishuwe 15:3-4

.

6. Insiguro nyamukuru yo mu Gusubira mu vyagezwe ni akamaro k'Ijambo ry'Imana. Raba 4:1, 2, 7, 9; 6:7-9; 11:18-21; 27:1-4; 30:11-14; 31:11-12; 32:46-47.

7. Ku bijanye n'amateka yo mu Balewi, soma Guharūra 21:21-22:1 no Gusubira mu vyagezwe 1:1-5.

INTANGAMARARA KU BITABO VY'AMATEKA .

Umugwi ukurikira w'ibitabu tuzosuzuma ni ibitabu vy'amateka. Muri ivyo bitabu harimwo ibi bitabu bikurikira:

Yosuwa: Ido n'ido ry'ingene uwakurikiye Musa, ari we Yosuwa, yarongoye Abisirayeli mu Gihugu c'Isezerano c'i Kanani. Irandika amasekeza y'ingabo n'ugusangira igihugu mu bantu.

Abacamanza: Isirayeli yahevyeye Imana inyuma y'urupfu rwa Yosuwa. Iki gitabu kivuga inkuru ibabaje y'ivyaha vyabo vyasubirwamwo n'abacamanza Imana yahagurukije kugira ngo babakize ingabo z'abansi.

Rusi: Inkuru ya Rusi, umugore wo mw'ihanga ry'abanyamahanga ry'i Mowabu, yahisemwo gukorera Imana ya Isirayeli. Yaciye aba inakuru wa Dawidi.

I Samweli: Iki gitabu kivuga cane ku bantu batatu: Samweli yari uwa nyuma mu bacamanza ba Isirayeli; Sawuli, umwami wa mbere wa Isirayeli; na Dawidi yasubiriye Sauli w'umugarariji ku ngoma.

II Samweli: Ingoma y'ubuninahazwa y'imyaka mirongo ine y'Umwami Dawidi yanditswe muri iki gitabu.

I Abami: Ingoma y'Umwami Salomo n'abami b'ubwami bwacitsemwo ibice gushika ku ngoma ya Ahabu mu buraruko na Yehoshafati mu bumanuko ni vyo bivugwa muri iki gitabu.

II Abami: Ukugwa kwa nyuma kwa Isirayeli na Yuda kwibukwa muri iki gitabu.

I Ngoma: Ingoma ya Dawidi n'imyiteguro yo kwubaka urusengero vyanditswe ngaha. Igihe c'iki gitabu kirahuye n'ica Samweli wa II.

II Ngoma: Iki gitabu kirabandanya amateka ya Isirayeli gushika ku ngoma ya Salomo, kikaba kivuga cane ku bwami bwo mu bumanuko. Risozera n'itegeko rya Kuro ryemerera abantu gusubira i Yeruzalemu bava i Babiloni.

Ezira: Ukugaruka kw'Abayuda bavuye mu buja i Babiloni kuradondaguwe muri iki gitabu.

Nehemiya: Ivy'ugusubira kwubaka impome za Yerusalemu ku ngoma ya Nehemiya vyanditswe mu gitabu ca Nehemiya. Uwo mugambi watanguye haciye nk'imyaka cumi n'ine Ezira agarutse n'abantu.

Esiteri: Ukurokora kw'Imana kw'Abayuda biciye kuri Esiteri na Morudekayi ni co kiganiro c'iki gitabu.

IGICE C'ICUMI

YOSUWA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Nimuvuge izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Yosuwu.
2. Menya abo igitabu ca Yosuwu candikiwe.
3. Vuga intumbero y'igitabu ca Yosuwu.
4. Kwandika Umurongo w'Iciyumviro c'igitabu ca Yosuwu ubikuye mu mutwe.
5. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Yosuwu.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Yosuwu

KURI: Isirayeli

INTUMBERO: Kwandika amateka y'ukwigarurira Kanani.

UMURONGO NKURU: Yosua 24:15

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKORERO: Nta ntsinzi zo mu vy'inyifato runtu canke zo mu vy'impwemu zironka ata ntambara.

ABANTU NKURU: Yosua, Rahabu, Kalebu, Akani, Balamu, Eleyazari

URUTONDE

I. Kwinjira mu gihugu: 1,1-5,15.

I. Yosua yashinzwe: 1, 1-9.

B. Gutegura kujabuka Yorodani: 1:10-2:24.

C. Yorodani yajabutse: 3:1-4:24.

D. Gilugali yari yigaruriye: 5:1-15.

II. Kwigarurira igihugu: 6:1-12:24.

I. Yeriko na Ayi vyafashwe: 6:1-8:29.

B. Igicaniro ca Yosua: 8:30-35.

C. Abanyagibeyoni baronse: 9:1-27.

D. Kanani yo mu Bumanuko yigaruriwe: 10:1-43

E. Kanani yo mu Buraruko yaneshejwe: 11:1-15.

F. Ukwigarurira mu ncamake: 11:16-12:24.

III. Kwigarurira igihugu: 13:1-22:34.

I. Yosua yigishije: 13:1-7.

B. Imiryango yo mu buseruko yashinzwe: 13:8-33.

C. Imiryango yo mu burengero yashinzwe: 14:1-19:51.

D. Ibisagara vy'ubuhungiro: 20, 1-9.

E. Ibisagara vy'Abalewi: 21:1-45.

F. Imiryango yo mu Buseruko yoherejwe muhira: 22:1-34.

IV. Ijambo ry'ugusezera kwa Yosuwa n'urupfu rwiwe: 23:1-24:33.

I. Abibutsa ineza y'Imana: 23, 3-10.

B. Arababurira ku bijanye n'ukutumvira: 23:11-13.

C. Asubiramwo iyo nkuru: 24:1-13.

D. Arabatera intege ngo bakorere Imana: 24:14-18.

E. Aheza igitabu citirirwa izina ryiwe: 24:26-28.

F. Arapfa, akagenda aja mw'Ijuru: 24:29-33.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Yosuwa?

2 Nuvuge intumbero y'igitabu ca Yosuwa.

3. Igitabo ca Yosuwa candikiwe ba nde?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Yosuwa.

5. Andika Umurongo w'Ingenzi wa Yosuwa.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

Igitabo ca Yosuwa coshobora gutandukanywa n'igitabu co Kuvayo. Mu Kuvayo, Imana yagabuye amazi y'ikiyaga Gitukura kugira ngo ikure abantu bayo mu gihugu c'ubuja muri Egiputa. Muri Yosuwa, Imana yagabuye amazi y'uruzi Yorodani kugira ngo yinjize abantu bayo muri Kanani, igihugu c'umugisha.

MOSE yashize mu ncamake ivyo bitabo vyose bibiri mu Gusubira mu vyagezwe 6:23:

« Kandi ni we yadusohoye...kugira ngo atwinjize ».

IGICE CA CUMI NA KIMWE

ABACAMANZA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Nimuvuge izina ry'umwanditsi w'igitabu c'Abacamanza.

2. Mumenye abo igitabu c'Abacamanza candikiwe.
3. Nuvuge intumbero y'igitabu c'Abacamanza.
4. Wandike Umurongo w'Ishingiro wo mu gitabu c'Abacamanza ubikuye mu mutwe.
5. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu c'Abacamanza.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Samweli

KURI: Isirayeli.

INTUMBERO: Inkuru y'amateka y'ubutegetsu bw'abacamanza yabaye inyuma y'aho igitabu ca Yosua kirangiriye.

UMURONGO NKURU: Abacamanza 17:6.

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKWIRIZWA: Hariho akarorero k'Imana k'igihano kigamiye guhindura abantu b'Imana bakava mu caha bakaja mu gakiza.

ABANTU NKURU: Abacamanza (Raba urutonde ruri mu nsiguro iri musu)

URUTONDE

I. Intangamarara y'igihe c'abacamanza: 1:1-2:5.

I. Ivy politike kuva kuri Yosua gushika mu gihe c'abacamanza: 1:1-36.

B. Ivy'idini kuva kuri Yosua gushika mu gihe c'abacamanza: 2:1-5.

II. Igihe c'abacamanza: 2:6-16:31.

I. Incamake y'ivy'idini ry'ico gihe cose: 2:6-3:6.

B. Urutonde rw'abacamanza: 3:7-16:31.

I. Otiniyeli w'Ubuyuda: 3:7-11

2. Ehudi w'umuryango wa Benyamini: 3:12-30.

3. Shamugari: 3:31

4. Debora w'Umunyefurayimu na Baraki w'Umunefutali: 4:1-5:31.
5. Gideyoni wa Manase na Abimeleki: 6:1-9:57.
6. Tola w'i Isakari: 10, 1-2.
7. Yayiri w'i Gileyadi: 10:3-5.
8. Yefuta w'i Gileyadi: 10:6-12:7.
9. Ibusani wa Zebuloni: 12:8-10.
10. Eloni wa Zebuloni: 12:11-12.
11. Abudoni wa Efuriyamu: 12:13-15.
12. Samusoni w'i Dani: 13:1-16:31.

III. Umugereka w'ivya kahise: 17:1-21:25

I. Ugusenga ibigirwamana kwa Mika n'Abadani: 17:1-18:31.

1. Mika n'umuherezi wiwe bwite: 17:1-13.
2. Abadani bifatanya n'ugusenga ibigirwamana: 18:1-31.

B. Icaha ca Benyamini i Gibeya n'igihano caco: 19:1-21:25.

1. Igihagararo i Gibeya: 19:1-15.
2. Icaha: 19:16-27.
3. Inyishu y'Umulewi: 19:28-29.
4. Uburakari bwa Isirayeli: 19:30-20:11.
5. Intambara zitatu: 20:12-21:25.

KWIGEZAHO

1. Ni nde yanditse igitabu c'Abacamanza?
-

2. Nuvuge intumbero y'igitabu c'Abacamanza.

3. Igitabo c'Abacamanza candikiwe ba nde?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu c'Abacamanza.

5. Wandike Umurongo w'Ingenzi w'Abacamanza.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Igitabo c'Abacamanza gitandukanye cane n'igitabu ca Yosua.

Yosua avuga intsinzi, umwidegemvyo, ukwizera, ugutera imbere, ukugamburuka, iyerekwa ry'impwemu, umunezero, inkomezi, n'ubumwe mu miryango ifise uburongozi bukomeye.

Abacamanza badondora ukuneshwa, ubuja, ukutemera, amacakubiri, ukutumvira, ugushimika kw'isi, umubabaro, ubugoyagoye n'ukutumvikana mu miryango.

2. Abagalatiya baratanga incamake nziza cane y'igitabu ca Yosua n'ica Abacamanza. Mu B'i Galatiya 5:22-26 hadondora Yosua, 5:17-21 na ho hadondora Abacamanza.

3. Abacamanza ni akarorero keza ka Hoseya 8:7 n'Abagalatiya 6:7.

4. Abacamanza 17:6 havuga mu ncamake ivyabaye muri Isirayeli mu gihe c'Abacamanza.

5. Inkuru y'umuntu akomeye kuruta abandi bese mu mateka iboneka mu Bacamanza 15.

6. Soma inkuru y'ingabo yishwe kubera kuvuga nabi ijambo: Abacamanza 12.

7. Imana yakoresheje uburyo budasanzwe mu gitabu c'Abacamanza.

Yakoresheje:

-Igiti c'inka: 3:31

-Umusumari: 4:21

-Inzumbete: 7:20

-Abatera: 7:20

-Amatara: 7:20

-Ibuye ry'insyo: 9:53

-Igufa ry'urwaya rw'indogoba: 15:15

8. Uzuza uru rutonde rukurikira uko wiga inzinguzingu zisubiramwo zo mu gitabu c'Abacamanza. Inzinguzingu ya mbere ikorwa nk'akarorero wokurikiza:

Urukwirikirane rw'abacamanza

Urukwirikirane	3:7-11	3:12-30	4:1-5:31	6:1-8:32
8:33-10:5	10:6-12:15	13:1-16:31		

I Gusenga ibigirwamana

C

A

H

A

S

E Imyaka 8

V I Mesopotamiya

I

C

E

G

U Kuririra

S Uhoraho

E

N

G

A

A

G Otiniyeli mu ntambara

A

K

I

Z

A

A

G Imyaka 40

A

C

E

R

E

R

E

ABACAMANZA BA ISIRAYERI

IZINA	IGIHE B.C	IGITIGIRI C'IMYAKA
Othniel	1400-1360	40
Ehudi	1360-1280	80
Shamugari	1280	1
Debora	1280-1240	40
Gidiyoni	1240-1200	40
Abimereki	1200-1197	3
Tola	1197-1174	23
Yayiri	1174-1152	22
Yefuta	1152-1146	6
Ibusani	1146-1138	8
Eloni	1138-1128	10
Abudoni	1128-1121	7
Samusoni	1121-1101	20

IGICE CA CUMI NA KABIRI

RUSI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Nimuvuge izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Rusi.
2. Menya abo igitabu ca Rusi candikiwe.

3. Vuga intumbero y'igitabu ca Rusi.
4. Kwandika imirongo y'ingenzi yo mu gitabu ca Rusi uyikuye mu mutwe.
5. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Rusi.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Ntibizwi

KURI: Isirayeli

INTUMBERO: Yanditswe nk'igice c'inkuru y'amateka ya Isirayeli kugira ngo yerekane ukuntu Imana yitwararika abantu bose. Rirerekana kandi ubucuti buri hagati y'incuti n'umucunguzi Yesu Kristo.

IMIRONGO NKURU: Rusi 1:16-17

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKWIRIZWA: Imana irashobora guhindura umubabaro umuhezagiro.

ABANTU BAKURU: Nawomi (Mara), Elimeleki, Mahaloni, Kiliyoni, Orufa, Rusi, Bowazi, incuti itavuzwe izina.

URUTONDE

I. Mowabu: 1:1-5.

I. Urugendo rwo kuja i Mowabu: 1, 1-2.

1. Igihe inkuru iba: 1:1.
2. Icatumye baja i Mowabu: 1:1.
3. Intangamarara y'umuryango: 1:2.

B. Ivyago vyabereye i Mowabu: 1:3-5.

1. Umugabo wa Nawomi arapfa: 1:3.
2. Abahungu ba Nawomi bararongora 1:4.
3. Abahungu ba Nawomi barapfa: 1:5.

II. Gusubira i Betelehemu: 1:6-18.

I. Nawomi ategura kugaruka, abwira abakazana ngo basubire mu gihugu cabo:

1:6-9.

B. Ugusaba kwabo ngo bagume: 1:10.

C. Inyishu ya Nawomi: 1:11-13.

D. Inyishu yabo: 1:14.

E. Itangazo rya Rusi: 1:16-18

1. Ntashaka kuva kuri Nawomi: 1:16.

2. Azoja aho Nawomi aja: 1:16

3. Azoba aho Nawomi aba: 1:16.

4. Abantu ba Nawomi bazoba abawe: 1:16.

5. Imana ya Nawomi ni yo izoba Imana yiwe: 1:16.

6. Azoguma ari intahemuka gushika mu rupfu: 1:17.

III. Gushika i Betelehemu: 1:19-22

I. Ukwakira abantu n'igisagara: 1:19

B. Inyishu ya Nawomi: 1:20-21.

C. Igihe co kugaruka: 1:22

IV. Rusi mu mirima ya Bowazi: 2:1-17.

I. Guhumba mu mirima: 2, 1-3.

B. Ukwemera kwa Bowazi: 2:4-13.

C. Igihe co gufungura na Bowazi: 2:14

D. Gutoragura ivyiza: 2:15-17.

E. Gusubira mu mirima: 2:18-23.

V. Umugambi udasanzwe: 3:1-18.

I. Umugambi wa Nawomi: 3, 1-5.

B. Ivyavuyemwo: 3:6-15.

C. Ugusubira kwa Nawomi: 3:16-18.

VI. Ugucungurwa: 4:1-13.

I. Inzira: 4:1-12.

B. Ubumwe bwa Rusi na Bowazi: 4:13-17.

C. Umuhezagiro: 4:14-16.

VII. Uruvyaro rwa Dawidi: 4:17-22.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Rusi?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca Rusi

3. Igitabo ca Rusi candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Rusi.

5. Andika imirongo y'ingenzi y'igitabu ca Rusi.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Kugira ngo umenye vyinshi ku bijanye n'igihe ibintu vyo mu gitabu ca Rusi vyabayemwo, raba igitabu c'Abacamanza.
2. Rusi yari umwe mu bagore bane bavugwa mu ruvyaro rwa Kristo muri Matayo I. Abandi ni Tamari Matayo 1:3; Rahabu, 1:5; na Batisheba, 1:6.
3. Inshingano z'ubucuti bw'incuti za hafi zirerekanwa mu Gusubira mu vyagezwe 25:5-10. Amategeko yerekeye itunga uwo muvukanyi atavuzwe izina yari afise, araboneka mu Balewi 25:23.

Incuti yashobora gucungura yategerezwa gushitsa ibisabwa bimwebimwe:

- Ategerezwa kuba ari incuti ya hafi.
- Ategerezwa kuba afise umutima ukunze wo gucungura.
- Ategerezwa kuba afise ubushobozi bwo gucungura.

- Ategerezwa kwidegemvya we ubwiwe.
- Ategerezwa kuba afise igicro co gucungura.

Bowazi yarashikije ivyo bintu vyose vyasabwa Rusi. Yezu yarashitse kuri ivyo vyose bisabwa nk'umucunguzi w'abantu b'abanyavyaha.

4. Niwige ingeso za Rusi:

- Urukundo, ukwiyemeza: 1:16-17
- Ushikanye: 1:18
- Ukwicisha bugufi: 2:2.
- Igihugu gishushe: 2:14
- Abazobazwa: 2:18-19
- Umwizigirwa: 2:23
- Ubumvira: 3:5.
- Ukwubaha: 3:10
- Kwibanda ku mico kama y'ibihe bidahera: 3:10
- Bahangayikishwa n'ukuntu ikibi kigaragara: 3:14.
- Umurwayi: 3:18

IGICE CA CUMI NA GATATU

1 NA 2 SAMWELI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Nimuvuge izina ry'umwanditsi w'igitabu ca I n'ica II Samweli.

2. Kumenya abo ibitabu vyandikiwe.
3. Vuga intumbero z'ibitabu.
4. Kwandika imirongo y'ingenzi yo muri Samweli wa mbere n'uwa kabiri ubikuye mu mutwe.
5. Vuga Ingingo ngenderwako z'Ubuzima n'Ubusuku zo mu gitabu ca I n'ica II Samweli.

1 SAMWELI

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Samweli

KURI: Isirayeli

INTUMBERO: Gukomeza kwandika ingene Imana yagiranye n'abantu bayo.

IMIRONGO NKURU: I Samweli 15:22-23

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKORERO: Kugamburukira Imana birahambaye kuruta ikimazi.

ABANTU NKURU: Samweli, Elukana, Hana, Eli, Dawidi, Goliyati, Sauli, Yonatani, Mikali, Abigayili

URUTONDE

I. Samweli: Uwa nyuma mu bacamanza: 1,1-7,17.

I. Ivuka rya Samweli n'ubwana bwiwe: 1,1-2,10.

B. Ukwangwa kwa Eli n'uguhamagarwa kwa Samweli: 2:11-3:21.

C. Isandugu mu Bafilisitiya: 4:1-7:1.

D. Ibikorwa vya Samweli nk'umucamanza: 7:2-17.

II. Sawuli: Uwambere mu bami: 8:1-15:35.

I. Ivyo Isirayeli yasavye umwami: 8:1-22.

B. Uguhitamwo kwa Sawuli: 9,1-11,15.

C. Ijambo ry'ugusezera kwa Samweli: 12:1-25.

D. Intambara ya Sawuli n'Abafilisitiya: 13:1-14:52.

E. Ugutumvira kwa Sauli no kwanka: 15:1-35.

III. Sawuli na Dawidi: 16:1-31:13.

I. Gusigwa n'uguhamagarwa kwa Dawidi: 16:1-23.

B. Intsinzi ya Dawidi kuri Goliyati: 17:1-58.

C. Uguhunga kwa Dawidi kuri Sawuli: 18,1-20,42.

D. Ukugendagenda kwa Dawidi: 21,1-30,31.

E. Urupfu rwa Sawuli: 31:1-13.

II SAMWELI

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Samweli

KURI: Isirayeli

INTUMBERO: Gukomeza inkuru y'akahise y'ingene Imana yagiranye n'abantu bayo.

IMIRONGO NKURU: II Samweli 7:22-23

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKWIRIZWA: Imana irashitsa umugambi wayo biciye ku bayumvira naho boba bafise intege nke z'abantu.

ABANTU NKURU: Dawidi, Uriya, Batisheba, Natani, Abusalomu, Abuneri, Mefibosheti, Yowabu

URUTONDE

I. Intsinzi za Dawidi: 1:1-10:19.

I. Intimba ya Dawidi kubera Sawuli na Yonatani: 1, 1-27.

B. Ukwimikwa kwa Dawidi ku Buyuda: 2, 1-7.

C. Dawidi ashinga ubumwe bw'igihugu n'ubw'idini: 2:8-6:23

D. Isezerano rya Dawidi: 7:1-29.

E. Ivyo Dawidi yatsinze: 8:1-10:19.

II. Ivyago vya Dawidi: 11,1-24,25.

I. Icaha ca Dawidi no kwihana: 11:1-12:31.

B. Ivyaha vya Amunoni na Abusalomu: 13:1-18:33.

C. Ugusubira ku butegetsi kwa Dawidi: 19:1-20:26.

D. Inzara n'ukwihora kw'Abanyagibeyoni: 21:1-14.

E. Intwari mu ntambara n'Abafilisitiya: 21:15-22.

F. Indirimbo ya Dawidi n'amajambo ya nyuma: 22,1-23,7.

G. Intwari za Dawidi: 23, 8-39.

H. Ibara ry'abantu n'igihano ca Dawidi: 24:1-25.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Samweli ca mbere n'ica kabiri?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca I Samweli.

3. Igitabo ca mbere ca Samweli candikiwe bande?

4. Vuga ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca I Samweli.

5. Andika imirongo y'ingenzi yo muri I Samweli.

6. Nuvuge intumbero y'igitabu ca II Samweli.

7. Igitabo ca Samweli wa II candikiwe bande?

8. Vuga ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca II Samweli.

9. Andika imirongo y'ingenzi yo muri Samweli wa II.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. I Samweli yanditse ukuntu Isirayeli yahindutse kuva ku butegetsi bwa tewokarasi (aho Imana yatwara ataco ihinduye biciye ku baherezi n'abarongozi b'ingabo) gushika ku butegetsi bw'umwami (ubutegetsi bw'abami batandukanye).
2. I Samweli 15:22-23 ni kimwe mu bice bikomeye cane ku bijanye n'ukugamburuka.
3. I Samweli 16:7 ni kimwe mu bice bikomeye cane ku gaciro nyakuri k'umuntu.
4. I Samweli 17:4 havuga umuntu muremure kuruta abandi bose kw'isi.
5. Muri I Samweli 18:1 havuga ubugenzi bumwe bwiza kuruta ubundi bwose bwanditswe muri Bibiliya.
6. I Samweli yanditse ikiyago ca mbere mu biganiryo vyinshi vy'abantu bari baravuye kuri iyi si mbere mu rupfu. Raba I Samweli 28; Luka 16:23-31; Ivyahishuwe 6:9-10 na 7:9-10.

7. Samweli ni we yatanguye amashure ya mbere ya Bibiliya yanditswe mu Vyanditswe. Ivyo bibanza vyari i Gilugali, i Yeriko n'i Beteli. Raba I Samweli 10:10; I Abami 18:13; II Abami 2:3,5; 6:1-2.

8. II Samweli yanditse itegeko rihambaye ryo kubiba no kwimbura mw'isi y'impwemu. Inyuma y'isengesho rya Dawidi ryo kwihana (Zaburi 51) Imana iramubabarira ubusambanyi n'ubwicanyi (II Samweli 11). Ariko Dawidi yaracarimbuye umubabaro kubera ivyo yakoze. Iryo mwimbu ryari rigizwe n'urupfu rw'umuhungu w'uruyoya, umukobwa agafatwa ku nguvu na musazawe bwite, uwo musazawe yicwa n'uwundi musazawe, be n'ubugarariji bw'umuhungu yakunda cane yaje kwicwa n'umukuru w'ingabo.

9. Iyindi ngingo ngenderwako y'agaciro yigishwa muri Samweli wa II. Ni ingingo ngenderwako y'ugukora ivyo Imana igomba mu buryo bw'Imana. Vyari ubugombe bw'Imana ko Dawidi yinjiza iyo sandugu mu gisagara ceranda. Inzira y'Imana yari iyo abaherezi bayitwara. Mu ntango Dawidi ntiyumviye bica bimutera umubabaro n'urupfu (6:1-7). Ni ngombwa guhuza ubugombe bw'Imana n'inzira y'Imana.

IGICE CA CUMI NA KANE

I NA II ABAMI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Nimuvuge izina ry'umwanditsi w'ibitabo vy'Abami ba I n'aba II.
2. Mumenye abo ivyo bitabo vyandikiwe.
3. Nuvuge intumbero y'igitabu cose.
4. Wandike mu mutwe Imirongo Nkuru y'igitabo c'Abami ba I n'aba II.
5. Vuga ingingo ngenderwako z'ubuzima n'ubusuku z'Abami ba I n'aba II.

I ABAMI

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Ntibizwi. Birashoboka ko ari Yereimiya.

KU BO: Isirayeli

INTUMBERO: Gukomeza inkuru y'ivyo Imana yagiranye n'abantu bayo Isirayeli.

UMURONGO NKURU: I Abami 19:18

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKWIRIZWA: Gusenyera ku mugenzi umwe vyashobora gusa n'ibisanzwe ariko vyama bitwara amahera menshi mu nyuma.

ABANTU NKURU: Dawidi, Salomo, abami ba Yuda na Isirayeli (raba urutonde rw'abami), Naboti, Ahabu, Eliya, Elisa .

URUTONDE

I. Ingoma y'Umwami Salomo: 1, 1-11, 43.

I. Ugusigwa kwiwe ngo abe umwami: 1:1-53.

B. Ivyo Dawidi yarwanya Salomo n'urupfu rwa Dawidi: 2:1-46.

C. Ubukwe bwa Salomo n'uguhitamwo ubwenge: 3:1-28.

D. Ubutegetsu bwa Salomo: 4:1-34.

E. Ibikorwa vy'ubwubatsi vya Salomo: 5:1-8:66.

F. Ubutunzi n'ubwiza bwa Salomo: 9:1-10:29.

G. Icaha ca Salomo: 11:1-43.

II. Ingoma z'abami ba Yuda n'aba Isirayeli: 12:1-22:53; kandi irabandanya gushika mu

II Abami. (Raba urutonde rwerekeye abami.)

I. Ugushika ku ngoma kwa Rehobowamu: 12:1-33.

B. Abami ba Yuda: Rehobowamu kuri Yehoshafati: 13:1-22:53.

C. Abami ba Isirayeli: Yerobowamu kuri Ahaziya: 13:1-22:53.

D. Igikorwa c'Umuhanuzi Eliya kuri Isirayeli: 17:1-22:53.

II ABAMI

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Ntibizwi. Birashoboka ko ari Yereimiya.

KURI: Isirayeli

INTUMBERO: Gukomeza inkuru y'ivyo Imana yagiranye n'abantu bayo, Isirayeli.

IMIRONGO NKURU: II Abami 2:9-10.

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKORERO: Ubwami bw'iyi si ni ubw'igihe gito: Buhaguruka bukagwa buganza Imana.

ABANTU NKURU: Abami ba Isirayeli na Yuda (raba urutonde rwerekana abami), Elisa, Eliya .

URUTONDE

I. Ubusuku bwa Elisa n'inkuru zikomeza z'abami ba Isirayeli: 1:1-10:36.

II. Ivyanditswe vy'abami ba Isirayeli n'aba Yuda: 11:1-17:41.

Ikomeza kuva mu gitabu ca I Abami. (Raba urutonde rw'abami.)

III. Ingoma z'abami ba Yuda: Hezekiya gushika kuri Sedekiya: 18:1-25:30.

(Raba urutonde rw'abami.)

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca mbere n'ica kabiri c'Abami?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca I Abami.

3. Igitabo ca mbere c'Abami candikiwe nde?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Igikorwa iri mu gitabu ca I Abami.

5. Andika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu ca I Abami.

6. Vuga intumbero y'igitabu ca II c'Abami.

7. Igitabo c'Abami ba II candikiwe nde?

8. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Igikorwa iri mu gitabu c'Abami ba II.

9. Andika imirongo y'ingenzi yo mu gitabu ca II c'Abami.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

I.I Abami 12 havuga ukuntu imiryango 12 ya Isirayeli yasambutse. Ivyahishuwe 7 bidondora ukuntu iyo miryango izohurizwa hamwe muri kazoza.

Imbonerahamwe iri muri iki gice iraca irya n'ino amakuru yerekeye ubwami bwa Isirayeli na Yuda bwari bwacitsemo ibice. Ikarata yerekana ukuntu intara zigabanywa.

2. Umwami Salomo, umuntu nyamukuru wo mu gitabu ca I Abami, ni we yanditse Imigani, Umusiguzi n'Indirimbo ya Salomo. Ivyo bitabu uzovyiga mu nyuma muri iki cigwa.

3. Izo mbonerahamwe zikurikira z'abami ba Isirayeli na Yuda zizogufasha uko wiga ibitabu vy'Abami n'ivy'Ingoma.

Abami Ba Isirayeli

Izina Ry'Umwami	Imyaka y'ingoma	Amatariki B.C.	Urutonde
Yerobowamu wa mbere	22	976-954	I Abami 11:26-14:20.
Nadabu	2	954-953	I Abami 15:25-28.
Basha	24	953-930	I Abami 15:27-16:7.
Ela	2	930-929	I Abami 16:6-14.
Zimuri	(imisi 7)	929	I Abami 16:9-20.
Omuri	12	929-918	I Abami 16:15-28
Ahabu	21	918-898	I Abami 16:28-22:40
Ahaziya	1	898-89	I Abami 22:40-II Abami 1:18
Yehoramu	11	897-885	II Abami 3:1-9:25.

Yehu	28	885-857	II Abami 9:1-10:36
Yowakazi	16	857-841	II Abami 13:1-9.
Yowasi (Yowa)	16	841-825	II Abami 13:10-14:16.
Yerobowamu wa kabiri	40	825-773	II Abami 14:23-29.
Zekariya	1/2	773-772	II Abami 14:29-15:12.
Shalumu	(I ukwezi)	772	II Abami 15:10-15.
Menahemu	10	772-762	II Abami 15:14-22.
Pekaya	2	762-760	II Abami 15:22-26.
Peka	20	760-730	II Abami 15:27-31
Hosheya	9	730-721	II Abami 15:30-17:6.

Abami Ba Yuda

Izina Ry'Umwami	Imyaka Y'ingoma	Amatariki B.C.	Urutonde
Rehobowamu	17	976-959	I Abami 11:42-14:31.
Abiyamu	3	959-996	I Abami 14:31-15:8.
Asa	41	956-915	I Abami 15:8-24.
Yehozafati	25	915-893	I Abami 22:41-50.

Yohoramu	8	893-886	II Abami 8:16-24.
Ahaziya	I	886-885	II Abami 8:24-9:29.
Ataliya	6	885-879	II Abami 11:1-20.
Yowasi	40	879-840	II Abami 11:1-12:21.
Amaziya	29	840-811	II Abami 14:1-20.
Azariya (Uziya)	52	811-759	II Abami 15:1-7.
Yotamu	18	759-743	II Abami 15:32-38
Ahazi	19	743-727	II Abami 16:1-20.
Hezekiya	29	727-698	II Abami 18:1-20:21.
Manase	55	698-643	II Abami 21:1-18
Amoni	2	643-640	II Abami 21:19-26.
Yosiya	31	640-609	II Abami 22:1-23:30.
Yehohazi	(amezi 3)	609	II Abami 23:31-33.
Yehoyakimu	II	609-597	II Abami 23:34-24:5.
Yehoyakini	(amezi 3)	597	II Abami 24:6-16
Zedekiya	II	597-586	II Abami 24:17-25:30.

Incamake y'Imbonerahamwe y'Ubwami Bugabanywe

ISIRAYELI 933-722 B.G.C.

IBUYUDA 933-586 B.G.C.

Ayandi mazina:

Ayandi mazina:

Imiryango cumi

Imiryango ibiri

Ubwami bwo mu Buraruko

Ubwami bwo mu Bumanuko

Samariya/Efurayimu

Inzu Ya Dawidi

Imiryango Itwara:

Imiryango Itwara:

Ingoma icenda canke imiryango itwara

Ubwami bumwe (Dawidi)

Abami cumi n'icenda (bose ni ababisha)

Abami mirongo ibiri (Ivyiza vyinshi)

Ukwiyahura kumwe/Ubwicanyi indwi

Ubwicanyi butanu

Igihe:

Igihe:

Imyaka 211

Imyaka 347

Ubuja:

Ubuja:

Bahanwa no kujanwa mu buja muri Ashuri

Bajanwa i Babiloni

.

Batatanijwe mu mahanga

Bagarutse inyuma y'imyaka 70

Ntiyasubiye kuronka umwidegemvyo

yongera kwubaka yerusalemu

n'urusengero

Intara:

Intara:

Irenga 2/3 ya Kanani

Umugabane mwiza cane

.

Irenga 1/3 ya Kanani

Urusengero na Yerusalemu

Idini:

Yahevy uburyo bwo gusenga bwashinzwe n’Imana

gusenga

Yasenga inyana y'inzahabu muri kahise kose

Yongeyeko ugusenga Bayali na Ashera ku ngoma ya Ahabu
Imana

Idini:

Gusenga ibigirwamana

vyongerewe ku

Impinduka kenshi

Abami bubaha

IGICE CA CUMI NA GATANU

IVYA NGOMA I NA II

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry’umwanditsi w’igitabu c’Ingoma ya I n’iya II.
2. Kumenya abo ivyo bitabo vyandikiwe.
3. Kuvuga intumbero y’igitabu cose.
4. Kwandika Imirongo Nkuru y’igitabu ca I n’ica II Ngoma mu mutwe.
5. Kuvuga ingingo ngenderwako z’ubuzima n’ubusuku zo mu Ngoma ya I n’iya II.

I INGOMA
INTANGAMARARA

UMWANDITSI : Atazwi. Birashoboka ko ari Ezira.

KURI NDE: Inkuru y'amateka y'idini y'i Buyuda.

UMURONGO W'INGENZI: I Ngoma 29:11

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKOZI: Iyo Imana ishizwe hejuru abantu bayo barahazagirwa.

IBIMENYETSO NKURU: Umwami Dawidi, Salomo

URUTONDE

I. Amamuko kuva kuri Adamu gushika kuri Dawidi: 1:1-9:44.

A. Kuva kuri Adamu gushika kuri Yakobo: 1,1-2,2.

B. Kuva kuri Yakobo gushika kuri Dawidi: 2:2-9:44.

II. Amateka y'Umwami Dawidi: 10:1-29:30

A. Urupfu rw'Umwami Sawuli: 10, 1-14.

B. Gufata Siyoni n'intwari za Dawidi: 11:1-12:40.

C. Ingoma ya Dawidi yatunganijwe: 13:1-22:1.

D. Ivyo Dawidi yaranguye mu vy'idini: 22:2-29:30

II INGOMA

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Ntibizwi. Birashoboka ko ari Ezira.

KU BO: Isirayeli

INTUMBERO: Inkuru y'amateka y'idini y'i Buyuda.

UMURONGO NKURU: 2 Ngoma 7:14

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKORERO: Umuhezagiro w'Imana uza mu kwicisha bugufi no kuyirondera.

ABANTU NKURU: Umwami Salomo n'abamukurikiye kuva kuri Rehobowamu gushika kuri Zedekiya. (Raba urutonde rw'abami ba Yuda).

URUTONDE

I. Amateka y'Umwami Salomo: 1:1-9:31.

A. Ubutunzi n'ubwenge bwa Salomo: 1:1-17.

B. Uko Salomo yubatse urusengero n'uko aryegurira Imana: 2:1-7:22.

C. Ibikorwa bitandukanye vya Salomo: 8:1-9:28.

D. Urupfu rwa Salomo: 9:29-31.

II. Amateka y'abami ba Yuda: 10:1-36:23.

A. Abami kuva kuri Rehobowamu gushika kuri Sedekiya: 10:1-36:21.

(Kugira ngo wige ido n'ido ivyerekeye abo bami, raba urutonde rw'abami ba Yuda ruri

mu kigabane c'imbere y'iki).

B. Itegeko rya Kuro: 36:22-23.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu c'Ingoma ya I n'iya II?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca I Ngoma.

3. Igitabo ca I Ngoma candikiwe nde?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Igikorwa iri mu gitabu ca I Ngoma.

5. Andika umurongo w'ingenzi wo mu gitabu ca I Ngoma.

6. Vuga intumbero y'igitabu ca II Ngoma.

7. Igitabo ca II Ngoma candikiwe nde?

8. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Igikorwa iri mu gitabu ca II Ngoma.

9. Wandike Umurongo w'Ingenzi wo mu Ngoma ya II.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Naho mu gitabu ca Samweli wa II, Abami n'Ingoma harimwo ibintu vyinshi bisa n'ivyo, igitabu kimwekimwe cose canditswe kugira ngo gishitse ku ntumbero yihariye.

Nk'akarorero, igitabu ca II Samweli n'igitabu ca I n'ica II c'Abami biratanga amateka ya politike ya Isirayeli n'iya Yuda. Mu Ngoma ya I n'iya II harashikirizwa amateka y'idini y'i Buyuda gusa mu buryo burambuye.

II Samweli na I na II Abami vyibanda ku bategetsu n'abahanuzi bo muri ico gihe. I na II Ngoma zivuga cane ku baherezi n'urusengero.

Uko wiga ivyo bitabu mu buryo burambuye, nurondere ukuntu amakuru asubirwamwo ashimikwako mu buryo butandukanye.

2. II Ngoma ni igitabu c'ivyuka. Ivyuka bikomeye vyabaye munsu ya:

-Asa:	II Ngoma 15
-Yehozafati:	II Ngoma 20
-Yowasi:	II Ngoma 23-24
-Hezekiya:	II Ngoma 29-31
-Yosiya:	II Ngoma 35

3. Amajambo nyamukuru yo mu Ngoma yo gushirako ikimenyetso muri Bibiliya yawe:

- inzu
- ubwato
- isezerano
- rira (yararira)
- rondera (ronderwa)
- umutima
- gusenga (ugusenga, gusenga)
- umuhanuzi

4. Ivyigwa vyinshi bijanye n'ugusenga no kurondera Imana dushobora kubikura muri ivyo bitabo. Subiramwo ivyo wize mu gushiramwo ikimenyetso ku majambo nyamukuru. Iga canecane 2 Ngoma 6.

5. Ni igiki wigiye ku vyo abagabo nka Yehozafati, Hezekiya na Uziya baroraniwe be n'ukuntu baroraniwe?

IGICE CA CUMI NA GATANDATU

EZIRA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Ezira.
2. Kumenya abo igitabu ca Ezira candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Ezira.

4. Kwandika Umurongo w'Iciyumviro c'igitabu ca Ezira mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Ezira.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Ezira

ABANDIKIWE: Isirayeli

INTUMBERO: Ivuga ivy'ukugaruka kw'Abisirayeli bavuye mu bunyagano be n'ugusubira kwubaka urusengero rw'i Yeruzalemu.

UMURONGO NKURU: Ezira 6:16

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKWIRIZWA: Gusubira no gusubirana ni ingingo ngenderwako z'ishimikiro zo kwihana.

ABANTU NKURU: Ezira, Yesuwa, Zerubabeli, Kuro, Hagayi, Zekariya, Aritazeruzi

URUTONDE

- I. Gusubirana ku ngoma ya Zerubabeli: 1:1-6:22.
 - A. Ukugaruka kwa mbere kw'abajanywe mu bunyagano: 1:1-2:70.
 1. Itegeko rya Kuro: 1:1-11
 - (a) Ukwandika itegeko: 1:2-4.
 - (b) Icipfuzo c'abantu: 1:5-11.
 - B. Gusubizaho ugusenga kwa bose : 3:1-6:22
 1. Gusubira kwubaka urusengero: 3:1-6:15.
 - (a) Ugusenga kwasubijwe i Yeruzalemu: 3:1-7.
 - (b) Ibikorwa vyo kwubaka urusengero: 3:8-13.
 - (c) Shetani agerageza guhagarika igikorwa: 4:1-24.
 - (d) Abahanuzi baje gutabara: 5, 1-2.

(e) Ibibazo vya buramatari: 5:3-5.

(f) Ikete ryandikiwe Dariyo: 5:6-17.

(g) Ugushakashaka: 6:1-12.

(h) Inyishu ya Tatinayi: 6:13-15.

2. Ukwegurira Imana urusengero: 6:16-22.

II. Impinduka zabaye mu gihe ca Ezira: 7:1-10:44

A. Ukugaruka kwa kabiri kw'abajanywe mu bunyagano 7:1-8:36.

1. Amateka ya Ezira n'ukuntu yiteguye: 7:1-10.

2. Ikete rya Aritazeruzi: 7:11-26.

3. Inyishu ya Ezira: 7:27-28.

B. Gukosora ibibi vyo mu kibano: 9:1-10:44

1. Abantu b'Imana bariko barasenyera ku mugozi umwe:
9:1-2.

2. Ukwinginga kwa Ezira: 9:3-15.

3. Ukwemera gushika ku bantu: 10:1-8.

4. Kwatura no kwihana: 10:9-16.

5. Urutonde rw'abakoze ivyaha: 10:18-44.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Ezira?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca Ezira.

3. Igitabo ca Ezira candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Ezira.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Ezira.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

KU BINDI KWIGA

1. Soma Zaburi 137. Iki gice kivuga umubabaro abantu b'Imana bagize igihe bava i Yeruzalemu baja mu buja i Babiloni. Soma Zaburi 126 idondora umunezero wo gusubira i Yeruzalemu bavuye mu buja.

2. Ubwami bwa Isirayeli n'ubwa Yuda bwari bwacitse mw'ibice, bwompi bwatwawe n'abansi. Isirayeli yatwawe inyagano na Ashuri mu mwaka w'721 B.G.C. Yuda yatwawe inyagano na Babiloni mu 606 B.G.C. Gusubira i Yeruzalemu kw'abantu b'Imana bavuye mu buja kwabaye uku:

536 B.G.C. Zerubabeli ari kumwe n'Abayuda 42.360, abasuku 7.337, abaririmvyi 200, amafarasi 736, inyumbu 245, ingamiya 435, indogoba 6.720, n'ibikoresho vy'inza habu n'ifeza 5.400.

457 B.G.C. Ezira ari kumwe n'abagabo 1.754, italanto 100 z'inza habu, italanto 750 z'ifeza. Ntibivugwa nimba abagore n'abana bari muri uwo mugwi w'abasubiye mu bunyagano.

444 B.G.C. Nehemiya, ari kumwe n'ingabo zimuherekeje, kugira ngo asubire kwubaka no gukomeza Yeruzalemu.

3. Hariho ingendo zitatu zo kuja mu buja bwa Babiloni. Muri Ezira, hariho ingendo zitatu zo gusubira mu Gihugu c'Isezerano.

Ingendo zitatu zo kuja i Babiloni:

-Mu misi ya Daniyeli: 606 B.C.

-Mu misi ya Ezekiyeli: 597 B.C.

-Mu gihe c'Umwami Sedekiya: 586 B.C.

Ingendo zitatu zo kwidagemeza:

-Barongowe na Zerubabeli na Yosua: 538 B.C.

-Yarongowe na Ezira: 456 B.G.C.

-Yarongowe na Nehemiya: 446 B.G.C.

IGICE CA CUMI N'INDWI

NEHEMIYA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kumuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Nehemiya.
2. Kumenya abo igitabu ca Nehemiya candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Nehemiya.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu ca Nehemiya ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Nehemiya.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Nehemiya

KU BO: Isirayeli

INTUMBERO: Gukomeza amateka ya Isirayeli. Inkuru y'ugusubira kwubaka inkuta za Yeruzalemu.

UMURONGO W'INGENZI: Nehemiya 6:3.

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKOZI: Nta karyo kariho ata kurwanya. Ukwemera kutagira ibikorwa ni ugupfuye.

ABANTU NKURU: Nehemiya, Sanibalati, Geshemu, Gashimu, Shemiya, Tobiya, Hananiya, Ezira, Aritazeruzi

URUTONDE

- I. Intangamarara: 1:1-11.
 - A. Inkuru mbi ivuye i Yeruzalemu: 1:1-3.
 - B. Inyishu ya Nehemiya: 1:4-11.
- II. Gutegura igikorwa: 2:1-20.
 - A. N'Umwami: 2:1-8.
 - B. N'abakuru b'intara: 2:9-10.
 - C. I Yeruzalemu: 2, 11-15.
 - D. N'abarongozi b'abantu: 2:15-20.
- III. Gusubizaho inkuta: 3:1-6:19
 - A. Urutonde rw'abubatsi n'imiteguro: 3:1-32.
 - B. Ukurwanywa kw'inyuma n'ukw'imbere: 4-6:14
 - 1. Ukurwanywa n'abanyamahanga:
 - (a) Gunegura ata guca ku ruhande: 2:19
 - (b) Gutwenga no gusuzugura: 4:1-3.
 - (c) Ibirego vy'ikinyoma: 6:5-7.
 - (d) Ibitero mu bihe vy'uguhungabana: 4:6.

- (e) Gukevya: 6:2.
- (f) Inkurikizi z'abantu benshi: 6:2.
- (g) Gutera ubwoba, ubwoba: 6:5-9.
- (h) Gusenyera ku mugozi umwe: 5:14-19
- (i) Kurwana, guhagarika: 4:8.
- (j) Umugambi mubisha: 4:8; 6:2.
- (k) Iterabwoba n'ubwoba: 6:5-9.

2. Ukurwanywa imbere mu mutima:

- (a) Gucika intege: 4:10-11
- (b) Ugutandukana: 5:1-19
- (c) Abizera b'intege nke: 4:12.
- (d) Ukurwanywa n'indongozi z'idini: 3:5.
- (e) Abahanuzi b'Imana b'ibinyoma: 6:10-13.

C. Uruhome rwarangiye: 6:15-19.

IV. Gucungera no kubara abantu: 7:1-73

- A. Ubugenzuzi bw'igisagara bwashinzwe: 7:1-4.
- B. Ibarura ry'abasubiye mu bunyagano: 7:5-73.

V. Impinduka z'idini zakozwe na Ezira na Nehemiya: 8:1-13:31.

- A. Gusoma ivyagezwe: 8, 1-8, 18.
- B. Kwatura n'ugusenga: 9:1-37.
- C. Gusubiramwo isezerano: 9:38-10:39.
- D. Urutonde rw'abatuye: 11:1-12:26
- E. Ukwegurira Imana uruhome: 12:27-47.

F. Ivyo Nehemiya yahinduye: 13:1-31.

Invugo zitera intege

Ivyiyumviro cumi vya Nehemiya bitera intege:

- Ukuboko kwiza kw'Imana yanje kuri jewe: 2:8.
- Duhaguruke twubake: 2:18.
- Imana yo mw'ijuru izodutera imbere: 2:20.
- Abantu bari bafise ubwenge bwo gukora: 4:6.
- Mwibuke Uhoraho murwane: 4:14.
- Imana izoturwanira: 4:20.
- Ewe Mana, nkomeza ibiganza vyanje: 6:9.
- Ico gikorwa cakoze n'Imana yacu: 6:16.
- Umunezero w'Uhoraho ni yo nkomezi zacu: 8:10.
- Ibuka Mana yanje: 13:29,31

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Nehemiya?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Nehemiya.

3. Igitabo ca Nehemiya candikiwe ba nde?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Nehemiya.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Nehemiya.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Igikorwa c'Imana kizokwama gihura n'ukurwanywa kw'abantu n'ukwa Shetani haba imbere n'inyuma. Uko wiga igitabu ca Nehemiya, nukore urutonde rw'ibitero bitandukanye vy'umwansi bigamiye guhagarika igikorwa c'Imana.

2. Amarembo ari mu ruhome rwo gukikuza Yeruzalemu ni ikigereranyo c'ubuzima bwa gikirisu. Ivyo bisigura ko naho yari amarembo nyayo, yari kandi ibimenyetso vy'ukuri kwo mu vy'impwemu:

Izina ry'irembo	Ikigereranyo	Insiguro	Nehemiya	Ibindi
Irembo ry'intama	Umusaraba	3:1		Yohana 10:11
Irembo ry'amafi	Utsinda ubugingo	3:3		Matayo 4:19
Irembo rya kera	Kamere ya kera	3:6		Abaroma 6:1-23
Irembo ry'ikiyaya	Imibabaro n'ibigeragezo	3:13		II Ab'i Korinto 1:3-5.
irembo ry'imyanda	Ibikorwa vy'umubiri	3:14		Abagalatiya 5:16-21
Irembo ry'isoko	Mpwemu Yera	3:15		Yohana 7:37-39
Irembo ry'amazi	Ijambo ry'Imana	3:26		Yohana 4:10-14.
Irembo ry'amafarasi	Intambara y'abizera	3:28		Abanyefeso 6:10-17
Irembo ryo mu buseruko	Ukugaruka kwa Yesu	3:29		Ezekiyeli 43:1,2.
Irembo rya Mifukadi	Intebe y'urubanza ya Yesu	3:31	I Ab'i Korinto 3:9-15; II Ab'i Korinto 5:10	

IGICE CA CUMI N'UMUNANI

ESITERI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Esiteri.
2. Kumenya abo igitabu ca Esiteri candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Esiteri.
4. Kwandika Umurongo w'Iciyumviro c'igitabu ca Esiteri ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu ca Esiteri.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Ntibizwi

KURI BO: Abayuda bari basanzaye mu Buperesi bwose.

INTUMBERO: Gukomeza amateka ya Isirayeli. Kandi no kuvuga ukuntu Imana yitwararika abantu bayo.

UMURONGO NKURU: Esiteri 4:14

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKWIRIZWA: Imana ihura n'ingorane z'ubuzima n'ibikoresho vy'abantu yateguye.

ABAVUGA MU GIHUGU: Esiteri, Vashiti, Hamani, Morudekayi, Ahasuwerusi

URUTONDE

- I. Intangamarara: 1:1-22.
 - A. Imisi mikuru ikomeye: 1, 1-9.
 - B. Ingorane yo mu rugo: 1:10-12.
 - C. Itegeko ry'umwami: 1:13-22.

- II. Umwamikazi mushasha: 2:1-21.
 - A. Ugushaka umwamikazi: 2:1-4.
 - B. Esiteri yinjira mu mahiganwa: 2:5-11.
 - 1. Amateka ya Morudekayi: 2:5-6.
 - 2. Amateka ya Esiteri: 2:7.
 - C. Esiteri ari mu minwe ya Hegayi: 2:8-11.
 - D. Abagore bashikirijwe imbere y'umwami: 2:12-14.
 - E. Esiteri yatowe ngo abe umwamikazi: 2:15-17.
 - F. Umusi mukuru wa Esiteri: 2:18.
 - G. Ibanga rya Esiteri: 2:19.

- III. Abagabo babiri, imigambi ibiri: 2:21-3:15.
 - A. Umugambi watembagajwe na Morudekayi: 2:22-23.
 - 1. Morudekayi mw'irembo ry'umwami: 2:22-23.
 - 2. Morudekayi arahagarika umugambi: 2:21-22.
 - 3. Abagizi ba nabi babiri baramanitswe: 2:23.
 - B. Ugutera imbere n'umugambi wa Hamani: 3:1-15.
 - 1. Hamani yamushize hejuru y'abandi baganwa bose:

2. Ingorane hagati ya Hamani na Morudekayi: 3:2-6.
3. Umugambi wa Hamani wo kwihora: 3:7-15.

IV. Ukwihebura n'ugucungurwa: 4:1-7:10.

- A. Ukwihebura kw'Abayuda: 4:1-3.
- B. Ukwihebura kw'Umwamikazi: 4:4-9.
- C. Umugambi wo gucungurwa: 4:10-5:14.
 1. Umugambi: 4:10-17.
 2. Imbere y'Umwami: 5, 1-3.
 3. Ubutumire bw'inzimano: 5:4-8.
 4. Ubwibone bwa Hamani: 5:9-14.
- D. Morudekayi yateye iteka: 6:1-14.
 1. Igisomwa c'umwami: 6, 1-3.
 2. Hamani yarondeye impanuro: 6:4-5.
 3. Inyishu ya Hamani y'ubwibone: 6:6-9.
4. Ugupfa kwa Hamani nk'uko Morudekayi yaterwa iteka: 6:10-12.
5. Inyishu y'umuryango wa Hamani n'abagenzi biwe: 6:13-14.
- E. Umusi mukuru wa Esiteri: 7, 1-6.
- F. Hamani yahanye: 7:7-10.

V. Urutonde rw'ubwami bushasha: 8,1-10,3.

- A. Amategeko mashasha y'umwami: 8:1-14.
- B. Morudekayi yateye iteka: 8:15-17.
- C. Gucungurwa kw'Abayuda: 9:1-11.
- D. Inzu ya Hamani irasambuka: 9:12-14.

E. Umusi mukuru wa Purimu: 9:15-32.

F. Ivyo Morudekayi aserukira: 10:1-3.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Esiteri?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca Esiteri.

3. Igitabo ca Esiteri candikiwe bande?

4. Vuga ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Esiteri.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Esiteri.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Umurongo muremure kuruta iyindi yose muri Bibiliya ni Esiteri 8:9.
Irimwo amajambo 90 mu rurimi rw'icongereza rwitwa King James.
2. Raba itandukaniro riri hagati y'igitabu ca Rusi n'ica Esiteri:
 - Rusi yari Umunyamahanga yaba mu Bayuda.
 - Esiteri yari umuyuda yaba mu banyamahanga.
 - Rusi yarongoye umuyuda.
 - Esiteri yarongoye umunyamahanga.

Ivyo izo nkuru zompi zavuyemwo vyamenyekanye biciye mu nama yo mu gicugu:

-Rusi yavuganye na Bowazi: Rusi 3:8-13.

-Hamani yavuganye n'umwami: Esiteri 6:1-10.

3. Niwige Hamani nk'ikigereranyo ca Shetani:

-Hejuru y'abaganwa bose: 3:1.

-Yuzuye uburake: 3:5.

-Yuzuye agasuzuguro: 3:6.

-Umusenya: 3:6.

-Umwansi: 3:10

-Ivy'ubutunzi: 3:8,9,11; 4:7.

-Ibibazo: 3:15

-Imisoro ifata: 3:13

-Nta n'umwe ashobora guhunga: 4:13

-Umuntu w'ishavu: 5:9.

-Ubwibone: 5:11-12; 6:6-9.

-Ivyiyumviro bitobito: 5:13; 6:12

-Umuteguzi: 3:1-15; 5:14; 6:4.

-Umwansi n'umwansi: 7:6.

-Ivy'ubusambanyi: 7:8.

-Imigambi mibi: 9:25

-Ubwoba imbere y'Umwami: 7:6.

-Agwa imbere y'abantu b'Imana: 6:13.

INTANGAMARARA

KU BITABO VY'IMIVUGO .

Ivyo bitabu bitanu vy'imivugo vyerekana ugutera imbere kw'ubuzima bwo mu vy'impwemu.

Yobu: Adondora urupfu ku buzima bwa kera bw'umuntu.

Zaburi: Igereranya ubuzima bushasha mu Mana, bugaragara mu gushemeza, mu gusenga, mu gusenga, mu gusenga, mu kwatura no mu gusenga. Zaburi ni igitabu c'indirimbo n'igitabu co gusenga co muri Bibiliya.

Imigani: Itanga ubwenge bwo mw'ijuru, ariko bukora, bwo kubaho kw'isi.

Umusiguzi: Avuga ubusa bwo gukurikirana ubuzima « muni y'izuba » ata Mana.

Indirimbo ya Salomo: Itanga akarorero k'ubuzima bufise insiguro biciye ku bucuti umuntu afise na Yezu Kristu. Insiguro y'imivugo yo muri Bibiliya itandukanye n'ubwoko bwinshi bw'imivugo kuko yanditswe mu buryo bw'imivugo y'igiheburayo. Imfunguruzo zo gutahura iyo mibumbe zitangwa mu nyigisho y'Ikigo Mpuzamakungu ca Harvestime citwa "Uburyo bwo Kwiga Bibiliya Bushasha."

IGICE C'ICUMI N'ICENDA

YOBU

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Yobu.
2. Kumenya abo igitabu ca Yobu candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Yobu.
4. Kwandika imirongo y'ingenzi yo mu gitabu ca Yobu uyikuye mu mutwe.
5. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Yobu.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Ntibizwi

KU BO: Ico gitabu ntikigenewe umuntu uwo ari we wese ahubwo kireba abemera bose bashikirwa n'imibabaro.

INTUMBERO: Iki gitabu kirarwana n'ikibazo kigira kiti: «Kubera iki abagororotsi bababara?»

IMIRONGO NKURU: Yobu 19:25-27; 23:10

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKWIRIZWA: Hariho imvo yo mu vy'impwemu ituma abagororotsi bababara. Gucumukura si ikimenyamenya c'uko Imana itanezerwa.

ABANTU NKURU: Imana, Shetani, Yobu, umugore wa Yobu, n'abagenzi biwe ari bo Elifazi, Biludadi, Sofari na Elihu.

URUTONDE

- I. Intangamarara: 1:1-2:13
 - A. Intangamarara: 1:1-5.
 - B. Ukugaragara kwa Shetani ubwa mbere n'ukuregwa kwiwe: 1:6-12.
 - C. Ikigeragezo ca Yobu: 1:13-22.
 - D. Ukuboneka kwa kabiri kwa Shetani n'ikirego ciwe: 2:1-6.
 - E. Ikigeragezo ca Yobu: 2:7-13
- II. Inzinguzingu ya mbere y'insiguro: 3:1-14:22.
 - A. Ijambo rya Yobu: 3:1-26.
 - B. Ijambo rya Elifazi: 4:1-5:27.
 - C. Inyishu ya Yobu: 6:1-7:21.
 - D. Ijambo rya Biludadi: 8:1-22.
 - E. Inyishu ya Yobu: 9:1-10:22.
 - F. Ijambo rya Sofari: 11:1-20.
 - G. Inyishu ya Yobu: 12,1-14,22.
- III. Uruziga rwa kabiri rw'insiguro: 15:1-21:34
 - A. Ijambo rya Elifazi: 15:1-35.
 - B. Inyishu ya Yobu: 16:1-17:16.
 - C. Ijambo rya Biludadi: 18:1-21.

- D. Inyishu ya Yobu: 19:1-29.
- E. Ijambo rya Sofari: 20:1-29.
- F. Inyishu ya Yobu: 21:1-34.

IV. Inzinguzingu ya gatatu y'insiguro: 32:1-37

- A. Ijambo rya nyuma rya Elifazi: 22:1-30.
- B. Inyishu ya Yobu: 23:1-24:25.
- C. Ijambo rya nyuma rya Biludadi: 25:1-6.
- D. Inyishu ya Yobu: 26:1-31:40.

V. Insiguro za Elihu: 32, 1-37, 24.

- A. Ijambo rya mbere: 32:1-33:33.
- B. Ijambo rya kabiri: 34:1-37.
- C. Insiguro ya gatatu: 35:1-16.
- D. Ijambo rya kane 36:1-37:24.

VI. Inyishu y'Imana: 38:1-42:6.

- A. Ijambo rya mbere: 38,1-40,5.
 - 1. Imana ibaza Yobu iri mu karere k'irema: 38:1-38
 - 2. Imana ibaza Yobu iri mu karere k'ibikoko: 38:39-39:30.
 - 3. Imana isaba inyishu y'ibibazo vyayo: 40:1-2.
 - 4. Inyishu ya mbere Yobu yahaye Imana: 40:3-5.

B. Ijambo rya kabiri: 40,6-42,6.

1. Imana ibwira Yobu ngo yikize: 40:6-14.

2. Imana igereranya ububasha bwa Yobu na Behemoti:
40:15-24.

3. Imana igereranya ububasha bwa Yobu na Lewiyatani:
41:1-34.

4. Inyishu ya kabiri Yobu yishuye Imana: 42-1-6.

a. Yatura ko atagira ugutahura: 42:1-3.

b. Yihana ubugarariji bwiwe: 42:4-6.

VII. Iherezo: 42:1-17

A. Uguhana kw’Imana ku ncuti zitatu za Yobu: 42:1-9.

B. Gusubirana kwa Yobu: 42:10-17.

KWIGEZAHO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Yobu?

2. Nuvuge intumbero y’igitabu ca Yobu.

3. Igitabo ca Yobu candikiwe ba nde?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu ca Yobu.

5. Andika imirongo y'ingenzi yo muri Yobu.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Nimushire ku rutonde izina ry'umuntu wese avuga mu gitabu ca Yobu. Nuvuge mu ncamake ivyiyumviro vyashikirijwe na kimwe cose. Inyishu z'ingorane y'imibabaro zifatwa mu buryo butandukanye n'abagenzi ba Yobu. Bose baremeranya yuko Yobu ategerezwa kuba yaracumuye.

Elifazi abona iyo ngorane mu buryo bw'ubuhinga bwa filozofiya.

Biludadi ashingira impanuro ziwe ku migenzo yashinze imizi muri kahise.

Zofari ashingira ivyiyumviro vyawe ku vyiyumviro kandi ni ijwi ry'inyifato runtu y'aba orthodoxe.

Elihu yari umuntu w'inkerebutsi kandi impanuro ziwe azishingira ku nyigisho no ku vyiyumviro bihuje n'ubwenge.

2. Gereranya Yobu 1:21 n'Abafilipi 4:11-12.

3. Igitabo ca Yobu kiratanga insobanuro yagutse kuruta izindi zose ku bijanye n'amateka y'isi imbere y'umuntu. Raba ikigabane ca 38-39. Ayandi majambo yerekeye isi yerekana ko imanitswe mu kirere (26:7) kandi ko ari nk'umubumbe (22:14).

4. Igitabo ca Yobu kirahishura ukuri kubiri guhambaye:

Ica mbere, hariho imvo yo mu vy'impwemu ituma abagororotsi bababara: Yobu 1:6-12; 2:1-6.

Ubwa kabiri, Shetani ntashobora kubabaza uwizera ata ruhusha rw'Imana: Yobu 1:6-12; 2:1-6. Imana irazi ingene dushobora kwihanganira kandi ntizoreka Shetani akarenga iyo ngingo (I Ab'i Korinto 10:13).

5. Ico gitabu kirahishura imvo zitari nke zatumye Yobu ababara:

-Kugira ngo Shetani acerezwe: 1, 9-11; 2:4,5.

-Kugira ngo Yobu yibone uko ari vy'ukuri: 40:4; 42:6.

-Kugira ngo Yobu abone Imana: 42:5.

-Kugira ngo abagenzi ba Yobu bige kudacira urubanza: 42:7.

-Kugira ngo Yobu yige gusengera abamunegura aho kubatuka mu majambo:

42:10

-Kwerekana ko imigambi y'Imana ku bana bayo amaherezo ivamwo umunezero:

42:10.

IGICE CA MIRONGO IBIRI

ZABURI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu c'amazaburi.
2. Kumenya abo igitabu ca Zaburi candikiwe.
3. Kuga intumbero y'igitabu ca Zaburi.
4. Kwandika, mu mutwe, Umurongo w'Ishingiro wo mu gitabu ca Zaburi.
5. Kuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu ca Zaburi.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Zaburi zose zanditswe n'Umwami Dawidi uretse izi zikurikira:

-Asafu: 50; 73-83

-Hemani: 88

-Etani: 89

-Salomo: 127

-Musa: 90

-Hezekiya: 120, 121, 123, 125, 126, 128-130, 132, 134

-Umwanditsi ntazwi: 1, 10, 33, 43, 66, 67, 71, 91-94, 96-100, 102, 104, 106, 107, 111-119, 135, 136, 1315, 135

KURI: Isirayeli, ariko ico gitabu carakoreshejwe mu kwihebera Imana, mu gusenga no mu guhimbaza n'abizera kuva mu binjana n'ibindi.

INTUMBERO: Igatabo ca Zaburi cari kizwi nk'igitabu c'indirimo za Isirayeli. Ijambo "Zaburi" risobanura "indirimo ziherekejwe n'igicurarangisho c'imirongo." Ni co gitabo c'amasengesho n'amashimwe co muri Bibiliya.

UMURONGO NKURU: Zaburi 95:1.

UBUZIMA N'IVYARANGA IBIKOGWA VYABO: Gusenga, guhimbazaza, kwinginga, no kwatura ivyaha vyose biri mu bigize ugusenga kw'ukuri.

ABANTU NKURU: Hari abantu batari bake bavugwa muri Zaburi, haba muri Zaburi ubwayo canke mu mutwe wa Zaburi:

-Abimeleki (Akishi): I Samweli 21:10-15.

-Abusalomu: I Samweli 13

-Ahimeleki: I Samweli 22:9-19.

-Aramu-naharayimu: Abanyarumiya bo mu buraruko bushira uburengero bwa Mezopotamiya

-Aramu-zobati: Abanyarumiya bo muri Siriya yo hagati

-Asafu: Umulewi, umuryango w'abaririmvyi: II Ngoma 5:12.

-Batisheba: II Samweli II

-Kushi w'Umubenyamini (Shimeli): II Samweli 16:5-14.

-Dowegi Umunyedomu: I Samweli 22:9-23

-Etani Umunyezirayi (Umunyabwenge mu gihe ca Salomo): I Abami 4:31.

-Hemani Umuezirahi (umuryango w'Abalewi w'abaririmvyi): II Ngoma 5:12

-Yedutuni (Umukuru w'abaririmvyi mu rusengero): I Ngoma 16:41-42

-Kora (Umulewi, umukuru w'abacuraranzi bo mu rusengero): I Ngoma 6:22.

-Natani (Umuhanuzi w'Imana): II Samweli 12:1-14.

-Bene Kora (umuryango w'Abalewi b'umuziki): I Ngoma 6:22

-Abazifi: I Samweli 23:19

URUTONDE

Biragoye gutanga urutonde rw'igitabu ca Zaburi kuko ikigabane cose kivuga ku bintu bitandukanye. Benshi mu Zaburi barafise amazina y'icubahiro avuga igihe Zaburi yandikiwe canke intumbero ya Zaburi. Zaburi zimwe zimwe ntizahawe amazina y'icubahiro rero dushobora gusa guca irya n'ino igihe zanditswe n'igituma zandikiwe. Ivyigwa vy'Ikigo Mpuzamakungu Harvestime vyitwa "Uburyo bwo Kwiga Bibiliya mu buryo bw'Irema" biratanga urupapuro rudasanze rwo kwiga rwo guca irya n'ino igice cose co muri Zaburi. Insiguro rusangi y'iki gitabu igizwe n'ibice bitanu bihambaye:

Igice ca mbere: Zaburi 1-41

Igitigiri c'amazaburi: 41

Incamake y'ibirimwo: Birerekeye umuntu, ikibanza ciwe co guhezagirwa, ukugwa, n'ugukira.

Ijambo ry'ingenzi: Umuntu

Ivyiyumviro vya nyuma: 41:13

Igice ca kabiri: Zaburi 42-72

Igitigiri c'amazaburi: 31

Incamake y'ibirimwo: Isirayeli, uguhona kwayo, Umucunguzi wiwe

Ijambo ry'ingenzi: Gucungurwa

Ivyiyumviro vya nyuma: 72:18-19

Igice ca gatatu: Zaburi 73-89

Igitigiri c'amazaburi: 17

Incamake y'ibirimwo: Ahera, turindiriye gushingwa.

Ijambo ry'ingenzi: Ahera

Ivyiyumviro vya nyuma: 89:52

Igice ca kane: Zaburi 90-106

Igitigiri c'amazaburi: 17

Incamake y'ibirimwo: Isi: Umuhezagiro wari ukenewe, wari witezwe kandi uwuryoherwa.

Amajambo nyamukuru: Umuvurungano, ukugendagenda (ivyo bikaba bidondora ikibanza umwizera afise mw'isi iriho ubu)

Ivyiyumviro vya nyuma: 106:48

Igice ca gatanu: Zaburi 107-150

Igitigiri c'amazaburi: 44

Incamake y'ibirimwo: Ijambo ry'Imana

Amajambo nyamukuru: Ijambo ry'Imana

Ivyiyumviro vya nyuma: 150:6.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Zaburi?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Zaburi.

3. Igitabo ca Zaburi candikiwe bande?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu ca Zaburi.

6. Wandike Umurongo w'Ingenzi wo muri Zaburi.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

IBIMENYETSO BIVUGA MURI ZABURI:

- Alamoti: Inanga zivuga cane
- Gittith: Bisa n'igitari co muri iki gihe
- Mahalati: Inanga
- Mahalati Leanoti: Inanga zidasanzwe zivuzwa mu bihe vy'ikigandaro
- Sheminiti: Inanga canke inanga y'imirongo itanu

UBWOKO BW'AMAZABURI:

Zaburi Z'Inyigisho: Ijambo "Maschil" riri mu mutwe w'igitabu risobanura ko izo n'izindi Zaburi zizokoresheha mu kwigisha canke mu kwigisha. (Zaburi 32, 44, 52 na 78 ni uburorero nk'ubwo).

Zaburi Zo Gusenga: Muri izo Zaburi ubukuru bw’Imana, imbabazi, urukundo n’ububasha ni vyo bishimikiyeko. (Raba Zaburi 8, 29 .)

Zaburi Z’amateka: Izo zitwibutsa ivyabaye mu mateka y’ihanga rya Isirayeli. (Raba Zaburi 78, 105 na 106).

Zaburi Zo Gusenga: Gusaba Imana. (Akarorero ni Zaburi ya 86).

Zaburi Zo Gukenguruka: Akarorero ni Zaburi ya 18.

Zaburi zivuga ivy’ugutuka: Ijambo “ugutuka” risobanura kuvuma. Izo Zaburi si izo kwihora umuntu ku giti ciwe canke ngo hakoreshwe imvugo mbi.

Nk’umuhanuzi w’Imana, umwanditsi aravuga arwanya icaha n’abansi b’Imana. (Uturorero tw’ivyo ni Zaburi 35, 55, 58, 59, 69, 83, 109, 137 na 140).

Zaburi zo kwatura: Ingero ni Zaburi 6, 32, 38, 51, 102, 130 na 143.

Amazaburi yerekeye Mesiya: Izo Zaburi, canke ibice vyayo, zitanga ubuhanuzi bwerekeye ukuza kwa Mesiya Yesu Kristo. Biranditswe ku rupapuro rukurikira kugira ngo ushobore gukomeza kwiga.

Ubuhanuzi Bujanye na Yesu Mu Gitabo C'amazaburi

Zaburi	Isezerano Rishasha riranguka
8:3-8	Abaheburayo 2:5-10; I Ab'i Korinto 15:27
72:6-17	Ivyo bizoranguka muri kazoza .
89:3-4,26,28-29,34-37	Ivyakozwe n'intumwa 2:30
109:6-19	Ivyakozwe n'intumwa 1:16-20.
132:12b	Ivyakozwe n'intumwa 2:30.
45:6-7	Abaheburayo 1:8-9.
102:25-27	Abaheburayo 1:10-12
110:1-7 2:33-35;	Matayo 22:43-45; Ivyakozwe n'intumwa

Abaheburayo 1:13; 5:6-10; 6:20,7-24

2:1-12
Abaheburayo 1:5; 5:5.

Ivyakozwe n'intumwa 4:25-28; 13:33;

16:10

Ivyakozwe n'intumwa 2:24-31; 13:35-37

22:1-31
Abaheburayo 2:12

Matayo 27:35-46; Yohana 19:23-25;

40:6-8

Abaheburayo 10:5-10

69:25

Ivyakozwe n'intumwa 1:16-20

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA KIMWE

IMIGANI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Nimuvuge izina ry'umwanditsi w'igitabu c'Imigani.
2. Mumenye abo igitabu c'Imigani candikiwe.
3. Vuga intumbero y'igitabu c'Imigani.
4. Kwandika Umurongo w'Iciyumviro wo mu gitabu c'Imigani ubikuye mu mutwe.
5. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu c'Imigani.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Salomo umuhungu w'Umwami Dawidi ni we yanditse igice kinini c'Imigani.

Handitswe muri I Abami 4:32 ko Salomo yavuze imigani ibihumbi bitatu ahumekewe n'Imana.

Bimwe muri ivyo ni vyo Mpwemu Yera yatuzigamye mu gitabu c'Imigani.

Ibice bibiri vyo mu Migani vyanditswe n'abanditsi bafise irindi zina: Aguri yanditse igice ca 30,

Lemuweli na we yanditse igice ca 31. Zimwe mu Migani Salomo ubwiwe yazishize mu rutonde. Ivyo

bisigura ko atavyanditse gusa, ariko kandi yarabishize mu rutonde nk'uko bishikirizwa muri Bibiliya.

Iyindi Migani ya Salomo yashizwe mu rutonde rwayo n'abantu b'Umwami Hezekiya .

ABANDIKIWE: Isirayeli, ariko ukuri kwo kubaho ngirakamaro kurakora ku bemera bose.

INTUMBERO: Intumbero z'iki gitabu ziboneka mu Migani 1:1-6. Bisome muri Bibiliya yawe.

Intangamarara y'Imigani iri mu Musiguzi 12:8-14. Soma iki gice muri Bibiliya yawe.

UMURONGO NKURU: Imigani 3:13

INGINGO Y'UBUZIMA N'UBUKOZI: Ubwenge buhagaze burakenewe kugira umuntu abeho mu buryo buringaniye. Imigani ni urutonde rw'ingingo ngenderwako z'ubwenge Imana yahaye umuntu (vertical) kugira ngo ayobore kubana n'abandi (horizontal).

ABANTU NKURU: Abayanditse, Salomo, Umwami Lemuweli na Aguri.

Umugore atari ku Mana yitwa "umugore w'umunyamahanga." Ikigabane ca nyuma c'Imigani kiramuha ubudasa mu kudondora "umugore w'ingeso nziza" azi Imana.

URUTONDE

Ijambo «imigani» risobanura «imvugo ngufi aho kuba amajambo menshi».

Umurongo umwumwe wose wo mu Migani ni incamake y'ukuri guhambaye.

Biragoye gukora urutonde rusangi rw'ico gitabu kubera ko ikigabane cose be

n'umurongo wose wo muri ico kigabane uvuga ku kintu gitandukanye. Impamvu yo kwandika izo mvugo ngufi canke "imigani" ni ukugira ngo dushiremwo ubukerebutsi kugira ngo budufashe kwibuka neza ukuri kw'impwemu. Imigani ni incamake ngufi z'ukuri gukomeye kwo mu vy'impwemu. Aha niho hari urutonde rusangi rw'ico gitabu:

I. Intangamarara: 1, 1-6.

II. Ivyigwa ku bwenge: 1:7-9:18.

I. Uguhamagara kw'ubwenge: 1:7-33.

B. Ingororano z'ubwenge: 2:1-7:27.

C. Gushemeza ubwenge bw'Imana: 8:1-9:18.

III. Imigani itandukanye ya Salomo we ubwiwe yashizeho: 10:1-22:16.

(Kuva muri iki kigabane gushika ku kigabane ca 25 hariho ivyiyumviro bitandukanye ku bijanye

n'ingeso nziza za gikirisu be n'ingeso n'inyishu z'icaha zihushanye).

IV. Amakoraniro y'imigani y'abanyabwenge: 22:17-24:34.

V. Imigani ya Salomo yashizwe ku rutonde n'abanditsi ba Hezekiya: 25:1-29:27.

A. Ivyiyumviro ku bami; intonganya; ubucuti afitaniye n'abandi: 25:1-28.

B. Ivyiyumviro ku bijuju, ibinebwe n'abanyaruyeri: 26:1-28

C. Ukwikunda, urukundo rw'ukuri; ibicumuro; ivyiyumviro ku bijanye no kwitwararika urugo: 27:1-27

D. Ubutandukane bw'umubisha n'umugororotsi: 28:1-28.

E. Imigani yerekeye ubutegetsu bwa Leta n'ivy'abantu ku giti cabo: 29:1-27

VI. Umugani wa Aguri: Ukwatura n'amabwirizwa: 30:1-33

VII. Umugani wa Lemuweli: Icigwa co gusukura no kwirinda; ugushemeza umugore mwiza: 31:1-31.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu c'Imigani?

2. Vuga intumbero y'igitabu c'Imigani.

3. Igitabo c'Imigani candikiwe ba nde?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu c'Imigani.

5. Andika Umurongo w'Ingenzi w'Imigani.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Amajambo nyamukuru yo kwiga mu Migani ni:

- ubukerebutsi
- ubumenyi
- amabwirizwa
- ubupfu
- gutinya, gutinya Uhoraho
- ubuzima
- amategeko (amabwirizwa) ubugororotsi/ikibi/ubutungane
- umuhungu wanje

2. Nimwige imigwi ikurikira ivugwa mu Migani:

- Ibintu indwi Imana yanka: 6:16-19.
- Ibintu bibiri umwanditsi asaba Imana: 30:7-9.
- Ibintu bine bitigera bihazwa: 30:15-16.
- Ibintu bine isi ibona ko bidashobora kwihanganirwa: 30:21-23.
- Ibintu bine bitangaje: 30:18-19.
- Ibintu bine bitobito ariko vy'ubwenge: 30:24-28.
- Abategetsi bane b'abanyacubahiro: 30:29-31.

3. Niwige ibijuru bitandukanye bivugwa mu Migani:

- Ikijuru coroshe: 1:4,22; 7:7; 21:11
- Ikijuru gikomeye: 1:7; 10:23; 12:23; 17:10; 20:3; 27:22

-Ikijuju c'ubwibone: 3:34; 21:24; 22:10; 29:8.

-Ikijuju c'igikoko: 17:21; 26:3; 30:22

4. Niwandike ivyo igitabu c'Imigani cigisha ku bintu bikurikira:

-Izina ryiza	-Ukwigenzura	-Aba shebuja/abasuku
-Urubyiruko n'indero	-Inzoga zikomeye	-Ishavu/intonganya
-Ivy'ubucuruzi	-Ubugenzi	-Umutunzi/umukene, ubukene/ubutunzi
-Ubukwe	-Amajambo/ururimi	-Abagore
-Ubusambanyi	-Ubwenge n'ubupfu	-Uguhahazwa
-Abagenzi babi	-Ubunebwe/akazi	-Abasuzugura
-Ubwenge	-Ubwibone/ukwicisha bugufi	

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA BIBIRI

UMUSIGUZI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu c'Umusiguzi.
2. Kumenya abo igitabu c'Umusiguzi candikiwe.
3. Kuga intumbero y'igitabu c'Umusiguzi.
4. Kwandika Umurongo w'Iciyumviro wo mu gitabu c'Umusiguzi ubikuye mu mutwe.
5. Kuga Iciyumviro c'Ubuzima n'Ubusuku co mu gitabu c'Umusiguzi.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Salomo

ABO YANDIKIYE: Isirayeli n’abizera muri rusangi dushimikiye cane ku rubyiruko.

INTUMBERO: Insobanuro y’ukurondera ubuzima butandukanye n’Imana.

UMURONGO NKURU: Umusiguzi 12:13

UBUZIMA N’INGINGO Y’UBUKOZI: Ubuzima utagira Imana nta co bumaze.

ABANTU BAKURU: Salomo. Nta bandi bantu bavugwa mw’izina.

URUTONDE

I. Gushakashaka mu kugerageza umuntu ku giti ciwe: 1:1-2:26

I. Ku bw’ubwenge: 1:12-18.

B. Kubera umunezero: 2:1-11.

C. Igereranyo ry’ivyo bibiri: 2:12-23.

D. Insozero ya mbere y’igerageza: 2:24-26.

II. Gushakashaka biciye ku kwihweza rusangi: 3:1-5:20

I. Ivy’urutonde rw’ibidukikije: 3:1-22.

B. Ivy’ikibano c’abantu: 4:1-16.

C. Impanuro yiwe mu bijanye n’ivyo bibiri: 5:1-17.

1. Ku bijanye n’idini: 5:1-7.

2. Ku bijanye n’ikibano: 5:8.

3. Ku bijanye n’ubutunzi: 5:9-17.

D. Insozero ya gatatu y’ukugerageza: 5:18-20.

III. Gushakashaka biciye ku nyifato runtu ngirakamaro: 6:1-8:17

I. Urugero rw’ubutunzi: 6:1-12

B. Izina: 7:1-22

C. Ivyigwa: 7:23-8:1.

D. Ikibanza umuntu afise mu kibano: 8:2-14

E. Insozero ya gatatu y'ukugerageza 8:15-17.

IV. Ivyo gushakashaka vyasubiwemwo: 9:1-12:12

Salomo asozera ibi bikurikira ku bijanye n'ubuzima butagira Imana (ibisobanuro bisubira ku kiganiro ciwe ku bijanye n'ivyo bintu):

I. Ni ubusa rwose: 2:11.

B. Ruzuye ugusubiramwo: 3:1-8.

C. Ryuzuye umubabaro: 4:12.

D. Birababaje kandi birababaza: 2:17.

E. Ntibizwi neza: 9:11-12.

F. Nta ntumbero ifise: 4:2,3; 8:15

G. Ntibikira: 1:15.

H. Ni ukurenganya: 7:15; 8:14; 9:11; 10:6-7.

I. Ni ku rugero rw'ubuzima bw'ibikoko: 3:19.

V. Ugushakashaka kwarangiye; Insozero ya nyuma: 12:13-14.

I. Ico dukwiye gukora: 12:13.

1. Mutinye Imana: 12:13.

2. Gushitsa amabwirizwa yiwe: 12:13.

B. Igituma dukwiye kubigira: 12:13b-14.

1. Ni inshingano yose y'umuntu: 12:13b .

2. Umusi umwe tuzocirwa urubanza: 12:14.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu c'Umusiguzi?

2. Vuga intumbero y'igitabu c'Umusiguzi.

3. Igitabo c'Umusiguzi candikiwe bande?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu c'Umusiguzi.

5. Andika umurongo w'ingenzi wo mu gitabu c'Umusiguzi.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Niwige ubusa cumi:

- Ubwenge bw'umuntu: 2:15-16.
- Ibikorwa vy'umuntu: 2:19-21
- Intumbero y'umuntu: 2:26
- Uguhanga kw'abantu: 4:4.
- Ukumenya kw'umuntu: 4:7.
- Icubahiro c'umuntu: 4:16
- Ukudashira akanyota kw'abantu: 5:10
- Ukwipfuza kw'abantu: 6:9.

-Ubujuju bw'abantu: 7:6.

-Uburyo bw'ibihembo vy'abantu: 8:10,14

2. Ijambo «umutima» rikoreshwa incuro 40 mu Musiguzi. Soma igitabu kugira ngo umenye ico igitabu kivuga ku mutima.

3. Kora urutonde rw'ibintu vyose Salomo yari afise n'ivyo yacyemwo mu kigabane ca 2. Zirikana ku murongo wa 10 ko yari afise «ivyo yipfuzwa vyose». Raba ivyo vyavuyemwo ku murongo wa 11: Vyose vyari ubusa. Raba intambwe zatumye abona ivyo: Yaravye, arahindukira, arabona, avuga mu mutima wiwe.

4. Iga ijambo ry'ingenzi ry'Umusiguzi "ubusa" rikoreshwa incuro 37.

5. Raba ijambo ngo “munsi y’izuba.” Ubwo ni bwo buzima iyo ingingo ngenderwako z’impwemu zikuweho umuntu akaguma mw’isi gusa. Iryo jambo riboneka incuro 25. Uko wiga Umusiguzi, nushire ku rutonde ivyo Salomo yashitseko ku bijanye n’ubuzima butagira Imana (nk’akarorero, 2:11). Gereranya ubwo buzima n’ubuzima buboneka muri Yezu Kristu.

6. Bibiliya ivuga ko Umwami Salomo yagerageje ibi bintu vyose kugira ngo agerageze gutuma ubuzima bwiwe bugira insiguro:

-Ubwenge bwa muntu: Umusiguzi 1:16-18 -Ubutunzi: Umusiguzi 2:7-8.

-Inzoga: Umusiguzi 2:3 -Izina ryiza kw’isi yose: I Abami 10:6-7.

-Umunezero: Umusiguzi 2:1-3 -Umuziki: Umusiguzi 2:8.

-Imigambi y’inyubako: Umusiguzi 2:4 -Ivyanditswe: I Abami 4:32

-Imirima myiza n’amapariki: Umusiguzi 2:4-6 -Ububasha bwa gisirikare: I Abami 4:26 na 9:26

-Indulgences z’umuntu ku giti ciwe: Umusiguzi 2:7 -Ubuhunga bw’ibidukikije: I Abami 4:33

-Igitsina: I Abami 11:3.

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA GATATU

INDIRIMBO YA SALOMO

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'Indirimbo ya Salomo.
2. Kumenya uwo igitabu candikiwe.
3. Kuga intumbero y'Indirimbo ya Salomo.
4. Kwandika mu mutwe Umurongo w'Iciyumviro w'Indirimbo ya Salomo.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'Indirimbo ya Salomo.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Salomo

ABO YANDIKIYE: Isirayeli n'abizera bose

INTUMBERO: Kwerekana ubucuti buri hagati ya Yezu n'Ekleziya nk'uko bugaragazwa n'ubucuti bw'ubugeni.

UMURONGO NKURU: Indirimbo ya Salomo 8:7.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Icitegererezo c'Imana c'urukundo hagati y'umugabo n'umugore wiwe ni co citegererezo c'imigenderanire hagati ya Kristo n'Ekleziya.

INYIFATO NKURU: Salomo aserukira umukwe (Yesu Kristo); umukobwa w'Umushulamu ari we mugeni (Ishengero); n'abakobwa b'i Yeruzalemu.

URUTONDE

Kugira ngo utahure iki gitabu utegerezwa gutahura ko gifise ingero zine z'insobanuro:

1. Ni akarorero k'ubucuti bukwiye kuba hagati y'umugabo n'umugore.
2. Ni akarorero k'imigenderanire Imana ifitaniye n'abantu bayo Isirayeli.
3. Ni akarorero k'ubucuti buri hagati ya Kristo n'ishengero.
4. Ni akarorero k'ubucuti bw'umuntu ku giti ciwe hagati ya Kristo n'uwizera.

Iki gitabu canditswe mu buryo bw'ikiyago (ikiyago). Insiguro nziza cane yo kwiga ni mu bijanye n'iki kiganiro. Ibimenyetso n'urutonde bivugwamwo ni ibi bikurikira:

IGIKOGWA	AHO BIRI
Umugeni	1:2-7.
Umukwe	1:8-11.
Umugeni	1:12-14.
Umukwe	1:15.
Umugeni	1:16-17; 2:1.
Umukwe	2:2.
Umugeni	2:3-6.
Umukwe	2:7.
Umugeni murongo wa 10	2:8 ku jambo "jewe" riri ku
Umukwe murongo wa 15	2:10 kuva kw'ijambo "zuka" gushika ku
Umugeni	2:16-17; 3:1-4.
Umukwe	3:5.
Umugeni	3:6-11.

Umukwe	4:1-5.
Umugeni	4:6.
Umukwe murongo wa 16	4:7 ku jambo "sohoka" riri ku
Umugeni mw'ijambo "reka".	4:16 rivuye
Umukwe	5:1.
Umugeni	5:2-8.
Abakobwa b'i Yerusalemu	5:9.
Umugeni	5:10-16.
Abakobwa b'i Yerusalemu	6:1.
Umugeni	6:2-3.
Umukwe	6:4-9.
Abakobwa b'i Yerusalemu	6:10.
Umukwe	6:11-12.
Abakobwa b'i Yerusalemu	6:13
Umukwe	7:1-9.
Umugeni	7:10-13; 8:1-3.
Umukwe	8:4.
Abakobwa b'i Yerusalemu "bakundwa".	8:5 kw'ijambo
Umukwe "Jewe".	8:5 rivuye mw'ijambo
Umugeni	8:6-8.
Umukwe	8:9.
Umugeni	8:10-12.

Umukwe

8:13.

Umugeni

8:14

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse Indirimbo ya Salomo?

2. Vuga intumbero y'Indirimbo ya Salomo.

3. Indirimbo ya Salomo yandikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu Ndirimbo ya Salomo.

5. Andika umurongo w'ingenzi wo mu ndirimbo ya Salomo.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Niwige ibiranga umukwe nk'uko umugeni abidondora. Ivyo ni ibihuye canke bidondora kamere z'impwemu z'umukwe wacu, Umukama Yezu Kristu:

-Inyaruka nk'imbwebwe (igikoko kimeze nk'imbwebwe) isimbira hejuru y'imisozi: 2:9.

-Umutuku kandi mwiza, uwubereye kuruta abandi bose ibihumbi cumi: 5:10

-Umutwe wiwe wari upfutse umushatsi w'imipfunda, w'umwirabura, utyoroye nk'inzahabu: 5:11.

-Amaso yiwe yari maremare kandi atekanye, nk'inuma ziri iruhande y'imigezi y'amazi: 5:12.

-Iminwa yiwe yari nk'amalisi, impwemu ziwe zikaba nk'amavuta y'imira: 5:13.

-Amatama yiwe yari nk'ibitanda vy'ibirungo: 5:13.

-Umubiri wiwe wari ukeye nk'amahembe y'inzovu, ufise amabuye y'agaciro: 5:14.

-Amaboko yiwe yari nk'ibiti vy'inzahabu vy'ikibumbano vy'amabuye y'agaciro yitwa topazi: 5:14.

-Amaguru yiwe yari nk'inkingi z'amabuye y'agaciro zishizwe mu binogo vy'inzahabu nziza cane, nk'ibiti vy'amasederi vyo muri Libani: 5:15

2. Niwige ibiranga umugeni nk'uko umukwe abidondora. Niwibuke. . . ivyo ni ibigereranyo bisa n'ukuri kwo mu vy'impwemu. Ivyo bifitaniye isano gute nawe mu vy'impwemu nk'umwe mu bagize "umugeni wa Kristo"?

-Yari umukobwa mwiza kuruta abandi bose kw'isi: 1:8.

-Yari nk'umuseke w'amashurwe mw'itongo: 1:14.

-Amaso yiwe yari nk'ay'inuma: 1:15.

-Yari nk'ilisi mu mahwa: 2:2.

-Ubwoya bwiwe bwari nk'imikuku y'impene yariko irakina ku misozi ya Gileyadi: 4:1.

-Amenyo yiwe yera nk'ubwoya bw'intama: 4:2.

-Iminwa yiwe yari nk'urudodo rw'agahama: 4:3.

-Iminwa yiwe yari nk'ubuki: 4:11.

-Izosi ryiwe ryari riteye igomwe nk'umunara wa Dawidi: 4:4.

-Igifu ciwe cari nk'amahasa y'amahasa ariko ararya hagati y'amalisi: 4:5.

-Yari nk'umurima w'ivyamwa mwiza, wera ivyamwa vy'agaciro: 4:13.

-Yari nk'isôko ry'itongo, iriba ry'amazi mazima, riruhura nk'imigezi iva mu Imisozi ya Libani: 4:15

-Amatako yiwe yari nk'amabuye y'agaciro, igikorwa c'abahinguzi b'abahinga kuruta abandi bose: 7:10.

-Igisusu ciwe cari nk'ikirundo c'ingano gikikuje amalisi: 7:2.

-Imboro yiwe yari nziza nk'igikombe cuzuye umuvinyu: 7:2.

-Izuru ryiwe ryari nk'umunara wa Libani ureba Damasiko: 7:4.

-Yaneshejwe no kuraba gusa amaso yiwe meza: 4:9.

INTANGAMARARA KU IBITABO VY'UBUHANUZI .

Umugwi wa nyuma w'ibitabo mw'Isezerano rya Kera urimwo ivyanditswe n'abahanuzi.

Ihanga rya Isirayeli ryacitse ihanga, ricungurwa mu buja mu Misiri, Imana ibazana mu gihugu cabo. Bahawe itegeko ryo kubaho, ariko baguma bananirwa mu kwiyeemeza kwabo ku Mana.

Kubera ugusenga ibigirwamana, intambara y'abanyagihugu, ubusambanyi be n'ukutagira ico bitaho, Isirayeli yari ikeneye kwibutsa incuro nyinshi ku ntumbero y'ukubaho kwayo. Abahanuzi bari abantu bahagurukijwe n'Imana ngo bahamagare abantu basubire ku Mana. Bitari bike muri ivyo bitabu vyanditswe mu kiringo ihanga rya Isirayeli ryari rigabanywemwo ubwami bubiri butandukanye: Isirayeli na Yuda.

Ibitabo vy'abahanuzi birimwo ibi bikurikira:

Yesaya: Agabisha urubanza ruzoza kuri Yuda kubera ivyaha bagiriye Imana.

Yeremiya: Yanditswe mu gihe c'ugusenyuka n'ugutemba kwa Yuda mu nyuma. Ivuga ivyerekeye urubanza ruzoza kandi ihimiriza abantu kwihebera Nebukadinezari.

Gucurintimba: Amarira ya Yeremiya ku bijanye n'ugutikizwa kwa Yerusalemu kwa Babiloni.

Ezekiyeli: Abanza kugabisha ku bijanye n'ugutemba kwa Yeruzalemu kwegereje, hanyuma ivuga imbere y'igihe ukuntu izosubirwamwo muri kazozo.

Daniyeli: Umuhanuzi Daniyeli yafashwe mu gihe c'ugusugerezwa kwa Yuda mu ntango, ajanywa i Babiloni.

Iki gitabu kiratanga inyigisho y'ivya kahise be n'iy'ubuhanuzi ihambaye mu gutahura ubuhanuzi bwo muri Bibiliya.

Hoseya: Insiguro y'iki gitabu ni ubuhemu bwa Isirayeli, igihano n'ugusubirana.

Yoweli: Avuga ivy'ivyago vyari bigereranya urubanza rwo muri kazozo.

Amosi: Mu kiringo c'ugusagamba kw'ivy'umubiri mugabo mu vy'ukwigenza runtu kikaba kigasenyuka, Amosi aragabisha Isirayeli be n'amahanga yari akikuje ku bijanye n'urubanza Imana izocira icaha cabo muri kazozo.

Obadiya: Urubanza Imana yaciriye Edomu, ihanga ry'ikibi ryari mu bumanuko bw'ikiyaga c'umunyu.

Yona: Inkuru y'umuhanuzi Yona yamamaza ukwihana i Ninewi, umurwa mukuru w'ingoma ya Ashuri. Ico gitabo kihishura urukundo rw'Imana n'umugambi w'ukwihana ku banyamahanga.

Mika: Ubundi buhanuzi buvuga ivyaha vya Isirayeli. Ivuga imbere y'igihe aho Yesu yavukiye imyaka 700 imbere y'uko ico kintu kiba.

Nahumu: Avuga ivy'ugutikizwa kw'igisagara ca Nineve cari kigiye gutikizwa imyaka nka 150 imbere y'aho biciye ku kwamamaza kwa Yona.

Habakuki: Ahishura umugambi w'Imana wo guhana ihanga ry'abanyavyaha n'irindi ry'abanyavyaha kuruta. Yigisha ko «umugororotsi azobeshwaho n'ukwizera».

Zefaniya: Urubanza n'ugusubirana kwa Yuda.

Hagayi: Ahimiriza Abayuda gusubira kwubaka urusengero inyuma y'imyaka 15 rwatevye kubera ukurwanywa n'abansi.

Zekariya: Ukwongera guhimiriza abantu kurangiza urusengero no kubandanya gutera imbere mu vy'impwemu. Ivuga imbere y'igihe ukuza kwa Kristo kwa mbere n'ukwa kabiri.

Malaki: Agabisha ku bijanye n'ubujuju bwo mu vy'impwemu kandi ivuga imbere y'igihe ukuza kwa Yohani Batista na Yesu.

Imbonerahamwe iri ku rupapuro rukurikira iravuga igihe abahanuzi bakorera be n'abo bakoreye.

Abahanuzi bo mw'Isezerano rya Kera

Umuhanuzi	Yahanuye Kugeza	Amatariki
Yona	Ashuri	imbere y'uko aja mu buja (800-650)
Nahumu	Ashuri	imbere y'uko aja mu buja (800-650)
Obadiya	Edomu	imbere y'uko aja mu buja (800)
Hoseya	Isirayeli	imbere y'uko aja mu buja (750)
Amosi	Isirayeli	imbere y'uko aja mu buja (750)
Yesaya	Yuda	imbere y'uko aja mu buja (800-606)
Yeremiya/Amarira	Yuda	imbere y'uko aja mu buja (800-606)
Yoweli	Yuda	imbere y'uko aja mu buja (800-606)
Mika	Yuda	imbere y'uko aja mu buja (800-606)
Habakuki	Yuda	imbere y'uko aja mu buja (800-606)
Zefaniya	Yuda	imbere y'uko aja mu buja (800-606)
Ezekiyeli	Yuda	mu gihe c'ubuja (606-536)
Daniyeli	Yuda	mu gihe c'ubuja (606-536)
Hagayi	Yuda	amaze gufatwa mu buja (536-400)
Zekariya	Yuda	amaze gufatwa mu buja (536-400)
Malaki	Yuda	amaze kuba mu buja (536-400)

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA KANE

YESAYA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Yesaya.
2. Kumenya abo igitabu ca Yesaya candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Yesaya.
4. Kwandikea mu mutwe umurongo nyamukuru wo mu gitabu ca Yesaya.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Yesaya.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Yesaya

ABO YANDIKIYE: Yuda

INTUMBERO: Gukosora no guhana.

UMURONGO NKURU: Yesaya 53:6.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Ubugarariji bujana mu guhora. Ukwihana bituma umuntu asubirana.

ABANTU BAKURU: Yesaya, Hezekiya

URUTONDE

Igice ca mbere

I. Ubuhanuzi bwerekeye Yuda na Yeruzalemu: 1:1-12:6.

I. Intangamarara rusangi: 1:1-31.

B. Umuhezagiro w'imyaka igihumbi mu gusukura: 2:1-4:6.

- C. Igihano c'ivyaha vya Isirayeli: 5:1-30.
- D. Umuhamagaro n'igikorwa c'umuhanuzi: 6:1-13.
- E. Ubuhanuzi bwa Emanuweli: 7:1-25.
- F. Ubuhanuzi bw'igitero c'Abashuri: 8:1-22.
- G. Ubuhanuzi n'imburi vya Mesiya: 9:1-21
- H. Igihano ca Ashuri: 10:1-34.
- I. Gusubirana n'uguhezagirwa: 11:1-16.
- J. Gusenga: 12:1-6.

II. Ubuhanuzi bujanye n'amahanga y'amahanga: 13:1-23:18.

- I. Babiloni: 13:1-14:23.
- B. Ashuri: 14:24-27.
- C. Ubufilisiya: 14:28-32.
- D. Mowabu: 15:1-16:14.
- E. I Damasiko: 17:1-14.
- F. Igihugu kiri hakurya y'inzuzi z'i Etiyopiya: 18:1-7.
- G. Misiri: 19:1-25.
- H. Misiri na Etiyopiya: 20:1-6.
- I. Duma: 21:11-12.
- J. Uburabu: 21:13-17
- K. Umubande w'iyerekwa: 22:1-25.
- L. I Tiro: 23:1-18.

III. Ubuhanuzi bw'ishingwa ry'Ubwami: 24:1-27:13.

- I. Umubabaro: 24:1-23.
- B. Inyifato y'ubwami: 25:1-12.

C. Intahe y'Isirayeli yagarutse: 26:1-27:13.

IV. Ubuhanuzi bwerekeye Yuda bujanye na Ashuri:

I. Ukugwa kwa Samariya: 28:1-13.

B. Imburi kuri Yuda: 28:14-29.

C. Igitero ca Siyoni: 29, 1-4.

D. Uwateye yarababaye: 29:5-8.

E. Imvo z'urubanza: 29:9-16

F. Imihezagiro y'ugucungurwa kwa nyuma: 29:17-24.

G. Imburi ku bijanye n'isezerano ry'Abanyamisiri: 30:1-14.

H. Impanuro yo kwizigira Imana ngo idufashe: 30:15-31:9.

I. Umusi w'Uhoraho: 34, 1-17.

J. Umuhezagiro w'ubwami: 35:1-10.

Ihuza ryo guhuza

Igice ca 36 gushika ku ca 39 ni inkuru y'ivya kahise kuva mu gihe c'Abashuri gushika mu gihe c'Abanyababiloni:

I. Igitero ca Senakeribu: 36:1-37:38.

II. Indwara ya Hezekiya n'ukuntu yakira: 38:1-22.

III. Ugushika kw'intumwa y'i Babiloni n'ugutwarwa mu buja: 39:1-8.

Igice ca kabiri

I. Impumurizo y'Abajanywe mu bunyagano mw'isezerano ry'ugusubirana: 40:1-66:24.

I. Isezerano ryo gusubirana: 40:1-11.

B. Ishingiro ry'impumurizo: Kamere y'Imana: 40:12-31.

C. Impamvu y'impumurizo: 41:1-29.

D. Umuhumuriza: 42:1-25.

E. Ivyavuye mu guhumurizwa: 43:1-47:15.

I. Ihangarukira ryaragarutse: 43:1-45:25.

2. Ugusenyuka kw'ibigirwamana vy'i Babiloni: 46:1-13.

3. Gutemba kwa Babiloni: 47:1-15.

F. Impanuro y'impumurizo ku bakokowe mu buja: 48:1-22.

II. Impumurizo y'abajanywe mu bunyagano n'ubuhanuzi bwa Yesu Umucunguzi: 49:1-57:21.

I. Guhamagara n'ugukora: 49:1-26.

B. Ukwumvira n'ubudahemuka: 50:1-11.

C. Gucungurwa kwa Isirayeli: 51:1-52:12.

D. Imponyanga n'ugushirwa hejuru: 52:13-53:12.

E. Gusubirana kwa Isirayeli: 54:1-17

F. Agakiza kw'isi yose: 55:1-13.

G. Imburi ziwe n'amasezerano yiwe: 56:1-57:21.

III. Impumurizo y'abajanywe mu bunyagano n'ubuhanuzi bw'ubuninahazwa bwa Isirayeli bwo muri kazoza: 58:1-66:24.

I. Intambamyi zo gusubizaho no kuzikuraho: 58:1-59:21.

B. Ubuninahazwa bwa Yeruzalemu mu gihe ca Mesiya: 60:1-22.

C. Imihezagiro ya Mesiya kuri Isirayeli no kw'isi yose: 61:1-11.

D. Urukundo Imana yakunze Yeruzalemu n'ingaruka zarwo: 62:1-12.

E. Ugutsinda kwa Kristo abansi ba Isirayeli bituma umuntu yemera amahanga yacunguwe kera: 63:1-14.

F. Isengesho ry'amasigarira: 63,15-64,12.

G. Inyishu y'Imana: 65:1-25.

H. Imihezagiro y'Ubwami bwa Mesiya: 66:1-24

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Yesaya?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca Yesaya.

3. Igitabo ca Yesaya candikiwe bande?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu ca Yesaya.

5. Andika Umurongo w'Ingenzi wa Yesaya.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Igitabo ca Yesaya gishobora kugereranywa na Bibiliya:

-Bibiliya ifise ibitabo 66. Yesaya afise ibigabane 66.

-Isezerano rya kera rifise ibitabu 39 bivuga amateka n'icaha ca Isirayeli. Igice ca mbere ca Yesaya gifise ibigabane 39 vyerekeye iyo nkuru nyene.

-Isezerano Rishasha rifise ibitabo 27 bidondora ubusuku bwa Yesu Kristo. Igice ca nyuma ca Yesaya gifise ibigabane 27 vyibanda kuri iyo nkuru.

-Isezerano Rishasha ritangura n'ubusuku bwa Yohana Umubatizi. Igice ca kabiri ca Yesaya gitangura no kuvuga imbere y'igihe ubusuku bwiwe.

-Isezerano Rishasha rirangiza ridondora ijuru rishasha n'isi nshasha. Yesaya arangiza adondora ivyo bintu nyene.

2. Yesaya arimwo ibice bihambaye bitari bike:

-Ubuhanuzi bumwe rudende bwo mw'Isezerano rya Kera bwerekeye ukuvuka kwa Yesu ari isugi: Yesaya 7:14.

-Imwe mu mvugo zitomoye cane ku Butatu: 48:16.

-Igice gihambaye kuruta ibindi vyose mw'Isezerano rya Kera: 53

4. Niwige uko ijambo «agakiza» rikoreshwa muri Yesaya. Riboneka incuro 33 muri iki gitabu.

4. Ivyigwa bihambaye vyo kwiga muri Yesaya:

-Ivyo igitabu kihishura ku bijanye n'akaranga k'Imana.

-Ivyo igitabu gihishura ku busuku bwa Yesu.

-Imibabaro.

-Ingoma ya Yesu Kristu y'imyaka igihumbi.

5. Imfunguruzo zo mu vy'impwemu z'ubusuku bwa Yesaya:

-Ukwemera: 6:5

-Ukwiye gurira: 6:8.

-Ukwatura: 6:5

-Igikorwa: 6:9.

-Ugusukura: 6:7.

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA GATANU

YEREMIYA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Yeremiya.
2. Kumenya abo igitabu ca Yeremiya candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Yeremiya.
4. Kwandika mu mutwe, Imirongo Nkuru y'igitabu ca Yeremiya mu kwibuka.
5. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Yeremiya.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Yeremiya

ABO YANDIKIRA: Yuda

INTUMBERO: Kugabisha ku rubanza rugiyemo kuza rw'ubuho no gusaba kwihana.

IMIRONGO NKURU: Yeremiya 33:3 na 1:7-8.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Ivyago n'ugusenyuka kw'igihugu akenshi biterwa n'ukutumvira Imana.

UMUNTU NKURU: Yereimiya

URUTONDE

I. Intangamarara: Umuhamagaro w'Umuhanuzi: 1:1-19.

II. Ubuhanuzi bugenewe Yuda na Yerusalemu: 2:1-45:5.

I. Ubuhanuzi bwo mu gihe c'ingoma ya Yosiya na Yehoyakimu: 1:1-20:18.

I. Ubuhanuzi bwa mbere: Icaha n'ukudakenguruka kw'ihanga: 2:1-3:5.

2. Ubuhanuzi bwa kabiri: Gutikizwa kuva mu buraruko: 3:6-6:30.

3. Ubuhanuzi bwa gatatu: Ugutera ubwoba bwo kujanwa mu bunyagano: 7:1-10:25.

4. Ubuhanuzi bwa kane: Isezerano ryacitse n'ikimenyetso c'umukanda: 11:1- 13:27.

5. Ubuhanuzi bwa gatanu: 14:1-17:27.

a. Amapfa: 14:1-15:21.

b. Umuhanuzi atarongoye: 16:1-17:18.

c. Imburi yerekeye isabato: 17:19-27.

6. Ubuhanuzi bwa gatandatu: Ikimenyetso c'inzu y'umubumvyi: 18:1-20:18.

B. Ubuhanuzi bwavuzwe mu bihe bitandukanye imbere y'uko Yerusalemu itemba: 21:1-39:18.

I. Igihano kuri Zedekiya n'abantu: 21:1-29:32.

2. Ubwami bwa Mesiya bwo muri kazoza: 30:1-33:26

3. Icaha ca Zedekiya n'ubudahemuka bw'Abarekabu: 34:1-35:19.

4. Ukurwanywa kwa Yehoyakimu: 36:1-32.

5. Ivyo Yereimiya yacyemwo mu gihe c'ugusugerezwa: 37:1-39:18.

C. Ubuhanuzi bwavuzwe inyuma y'ugutemba kwa Yerusalemu: 40,1-45,5.

I. Igikorwa ca Yeremiya mu masigarira: 40:1-42:22.

2. Ubusuku bwa Yeremiya mu Misiri: 43:1-44:30.

3. Ubutumwa Yeremiya yarungikiye Baruki: 45:1-5.

III. Ubuhanuzi bujanye n'amahanga: 46:1-51:64.

I. Kurwanya Misiri: 46:1-28.

B. Kurwanya Abafilisitiya: 47:1-7.

C. Kurwanya Mowabu: 48:1-47.

D. Kurwanya Amoni: 49:1-6.

E. Kurwanya Edomu: 49:7-22.

F. Kurwanya Damasiko: 49:23-27.

G. Kurwanya Abarabu: 49:28-33.

H. Kurwanya Elamu: 49:34-39.

I. Kurwanya Babiloni: 50:1-51:64.

IV. Uwushigikiye: Ukugwa n'ukwibohora: 52:1-52:34

I. Ukugwa n'ubuja bwa Yuda: 52:1-30.

B. Ukwibohora: 52:31-34.

UMWIMENYEREZO

1 Ni nde yanditse igitabo ca Yeremiya?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Yeremiya.

3. Igitabo ca Yeremiya candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Yeremiya.

5. Andika imirongo y'ingenzi ya Yeremiya.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Ivyigwa vyinshi vy'ibintu bikoreshwa na Yeremiya. Icigwa c'ikintu ni igihe ikintu kiboneka gikoreshwa kugira ngo kigereranye ukuri kwo mu vy'impwemu. Iga ibi vyigwa vy'ibintu biri mu gitabu ca Yeremiya mu bigabane vyerekanwa:

-Inkoni y'ikimera: I

-Igitereko co guteka: I

- Umukanda wanduye: 13
- Icupa ryuzuye: 13
- Amapfa: 14
- Igikoresho c'umubumvyi: 18
- Icupa ryavunitse: 19
- Ibiseke bibiri vy'insukoni: 24
- Imbohe n'imirongo: 27
- Kugura umurima: 32
- Amabuye yihishije: 43
- Igitabo carohamye mu ruzi: 51

2. Yeremiya niwe muhanuzi wenyene wo muri Bibiliya yabujijwe gusengera ihanga ryiwe: 7:16; 11:14; 14:11; 16:5.

3. Imibabaro ya Yeremiya yari isa n'iya Yesu:

- Bompi bafashwe nabi n'imiryango yabo: Yeremiya 12:6, Yohana 7:5.
- Bompi bateguwe n'abanyagihugu bo mu bisagara vyabo: Yeremiya 11:21, Luka 4:28-30.
- Bompi bankwa n'isi y'idini: Yeremiya 26:7-8, Yohana 11:47-53.
- Bompi baciriwe urubanza n'abarongozi b'isinagoga: Yeremiya 20:1, Yohana 18:13,24.
- Bompi bafashwa n'umwami: Yeremiya 38:16, Luka 23:44.
- Vyompi vyadondowe kumwe: Yeremiya 11:19, Yesaya 53:7.
- Bompi bararira Yerusalemu: Yeremiya 9:1, Luka 19:41.
- Bompi bavuze imbere y'igihe ugutikizwa kw'Ingoro: Yeremiya 7:11-15, Matayo 24:1-22.

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA GATANDATU

GUCURINTIMBA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kumuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu co Gucura intimba.
2. Kumenya abo igitabu co Gucura intimba candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu co Gucura intimba.
4. Kwandika mu mutwe Imirongo Nkuru y'igitabu c'Amacura.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu c'Amaganya.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Yeremiya

ABO YANDIKIRA: Abayuda bari mu bunyagano i Babiloni

INTUMBERO: Kuzana ukwihana gukenewe kugira ngo umuntu asubire mu buryo bw'impwemu.

IMIRONGO NKURU: Gucura intimba 3:22-23

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Imana ni iyo kwizigirwa mu rubanza no mu mbabazi.

UMUNTU NKURU: Yeremiya

URUTONDE

I. Ivyo Yerusalemu yari imeze: 1:1-22.

Raba imirongo ikurikira y'ibirego: 1:1,3,8,9,17.

II. Igihano kiva ku Mana: Ivyiza vyavuyemwo vyadondowe: 2:1-22.

- I. Imana yari yasambuye urugo rwose rw'i Buyuda: 2:1-2.
- B. Igihome cose n'uruhome rwose vyasambutse: 2:2.
- C. Umuheto wiwe w'urubanza wari upfutse igihugu cose: 2:4.
- D. Urusengero rwari rwaguye: 2:6.
- E. Abansi ba Yuda bahawe umwidegemvyo wo gutikiza: 2:15-16.
- F. Imivyimba y'abantu yari mu mabarabara y'i Yeruzalemu: 2:21-22.

III. Umuhanuzi w'Imana: 3, 1-66.

- I. Umubabaro w'umuhanuzi: 3:1-19.
- B. Ivyemezo vy'umuhanuzi: 3:21-27, 31-33.
- C. Impanuro y'umuhanuzi: 3:40-66.

IV. Insobanuro y'ivyo bintu irabandanya: 4:1-22.

- I. Abana baranyotewe: 4:4.
- B. Urubyiruko rufatwa nabi: 5:13
- C. Abatunzi bari mu mabarabara basabiriza: 4:5.
- D. Abaganwa bari b'inkomezi kera, ubu bari bacyitse intege, mu maso habo hari umwirabura: 4:7,8.
- E. Abagore bari batetse, barya abana babo bwite: 4:10.
- F. Abahanuzi b'ikinyoma n'abaherezi bariko baratembagazwa n'impumyi mu mabarabara: 4:14.
- G. Umwami Sedekiya yari yarafashwe, ahumishwa amaso, ajanywa mu buja: 4:20.

V. Isengesho ry'umuhanuzi: 5, 1-18.

Ryari isengesho ry':

- I. Ukwibuka: 5:10.

B. Ukwihana: 5:16

C. Kwemera Imana: 5:19.

D. Ugusubirana: 5:21

IMYIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu co Gucura intimba?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu co gucura intimba.

3. Igitabu co Gucura intimba candikiwe ba nde?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu co Gucura intimba.

6. Wandike Imirongo y'Ingenzi y'igitabo Gucurrintimba

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Kimwe mu bice bikomeye cane ku bijanye n'ubudahemuka bw'Imana kiboneka mu Gucura intimba 3:21-33. Ivyo ubigereranye na II Timoteyo 2:13.
2. Gereranya Ivyahishuwe 18 n'igitabu co Gucura intimba. Mu gitabu co Gucura intimba, uwo muhanuzi ararira kubera ugutikizwa kw'igisagara ca Yeruzalemu ca Mesiya. Mu Vyahishuriwe Yohana 18, abacuruzi bararira kubera ugutikizwa kw'igisagara ca Babiloni cari gikunda amaronko.
3. Soma Gucura intimba 5:16. Uyu murongo uraca irya n'ino imvo z'urubanza rw'Imana. Nko mu mwaka w'1000 B.G.C. Dawidi yashinze umurwa mukuru wiwe i Yeruzalemu. Imana yarahezagiye ico gisagara imyaka hafi 400, iragikiza mbere n'inyuma y'aho yemereye ubwami bwo mu buraruko butwarwa n'Abashuri mu 721 B.G.C. Ariko rero, imbabazi ziwe zose zari ubusa, kuko abantu b'i Buyuda babandanije gucumura. Urubanza rero rwaje.
4. Abayuda bamaze ibinjana n'ibindi basoma ku mugaragaro Amaganya buri mwaka ku kwezi kwa cenda kwa Ab kugira ngo bibuke ugusambura Urusengero rwa mbere mu mwaka w'586 B.C. n'Urusengero rwa kabiri mu mwaka w'70 inyuma ya Kristu.
5. Bivugwa ko Yeremiya yari yicaye arira hanze y'uruhome rw'i Yeruzalemu rwo mu buraruko munsu y'umusozi witwa Gologota aho Kristo azopfira mu nyuma.
6. Yeruzalemu igereranywa n'umugore. Nimuvuge urutonde rw'ivyashikiye Yeruzalemu be n'igituma. Raba inyiyumvo ziwe, umubabaro afise kubera abana biwe, be n'ivyiyumviro be n'ivyo yibuka ategerezwa guhangana na vyo.
7. Andika ivyo wize ku Mana muri iki gitabu: Ingeso zayo, imanza zayo, n'igituma ikora nk'uko ikora. Nk'akarorero Gucura intimba 1:5 havuga ko Imana yatumye Yuda agira intuntu kubera igicumuro ciwe kandi yatumye agirwa imbohe kubera ibicumuro vyawe.

8. Wibaza ko ari kuki Imana ifata icaha nk'uko ifata? None dukwiye kuvyifatamwo gute? Soma igice ca 3 kugira ngo "ugutamba" kwawe ntikuhinduke "uguboroga."

IGICE CA MIRONGO IBIRI N'INDWI

EZEKIYELI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kumuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Ezekiyeli.
2. Kumenya abo igitabu ca Ezekiyeli candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Ezekiyeli.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu ca Ezekiyeli ubikuye mu mutwe.
5. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Ezekiyeli.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Ezekiyeli

ABO YANDIKIRA: Yuda

INTUMBERO: Ezekiyeli yaragabishije ku bijanye n'ubuza buzoza, hanyuma avuga ubuhanuzi ku buja bumaze kuba.

UMURONGO NKURU: Ezekiyeli 22:30

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Uhoraho ategeka ibintu vyabaye muri kahise kugira ngo amahanga amenye ko ari Imana.

UMUNTU NKURU: Ezekiyeli

URUTONDE

Igice ca mbere: Ubuhanuzi bwavuzwe imbere y'uko Yerusalemu igota-- Igice ca I-24

Imyaka itandatu imbere y'uko Yerusalemu isangangurwa, Ezekiyeli yaratanguye kuvuga ubuhanuzi bwiwe bw'imhuri ku Buyuda.

I. Umuhamagaro n'igikorwa c'umuhanuzi: 1:1-3:27.

I. Ivyo yeretswe: 1:1-28.

B. Uguhamagara: 2:1-3:27.

II. Ubuhanuzi bugenewe Yuda na Yeruzalemu: 4:1-24:27.

I. Ugutikizwa kwavuzwe imbere y'igihe: 4:1-7:27

I. Ku kimenyetso n'ikigereranyo: 4:1-5:17

2. Biciye ku buhanuzi: 6:1-7:27.

B. Icaha n'igihano ca Yeruzalemu: 8:1-11:25.

I. Iyereka ry'icaha: 8:1-18.

2. Igihano: 9:1-11:25.

C. Ivy'uko igihano gikenewe: 12:1-19:14.

D. Imhuri ya nyuma imbere y'ugugwa: 20:1-24:27.

Igice ca kabiri: Ubuhanuzi bwavuzwe mu gihe c'ugusugerezwa kwa Yeruzalemu--Igice ca 25-32

Ubwo buhanuzi bwari bugenewe abansi ba Yuda.

I. Ubuhanuzi bujanye n'amahanga akikuje: 25:1-32:32.

I. Kurwanya Amoni: 25:1-7.

B. Kurwanya Mowabu: 25:8-11.

C. Kurwanya Edomu: 25:12-14.

D. Kurwanya Abafilisitiya: 25:15-17.

E. Kurwanya Tiro: 26:1-28:19

F. Kurwanya Sidoni: 28:20-26.

G. Kurwanya Egiputa: 29:1-32:32.

Igice ca gatatu: Ubuhanuzi bwavuzwe inyuma y'ugusugerezwa kwa Yerusalemu--Igice ca 33-48

Ubwo buhanuzi bwari bwerekeye ukugarukanwa kwa Yuda.

I. Ivyabaye imbere y'uko Ubwami bushingwa: 33:1-39:29.

I. Ababisha barasukuwe: 33:1-33.

B. Abungere b'ibinyoma baha inzira umwungere w'ukuri: 34:1-31.

C. Gusubizaho igihugu: 36:1-15.

D. Gusubizaho abantu: 36:16-37:28.

E. Urubanza rw'abansi ba Isirayeli: 38:1-39:24.

F. Ihangarutse: 39:25-29.

II. Ubwami bw'Imyaka Igihumbi: 40:1-48:35

I. Urusengero: 40:1-43:27.

B. Ugusenga: 44:1-46:24.

C. Igihugu: 47:1-48:35.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Ezekiyeli?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca Ezekiyeli.

3. Igitabo ca Ezekiyeli candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Ezekiyeli.

5. Wandike Umurongo w'Ingenzi wa Ezekiyeli ukoresheje mu mutwe.

IBINDI VYO KWIGA

1. Gereranya Ezekiyeli ikigabane ca 16 n'igitabu ca Hoseya.
2. Iyerekwa ry'Isezerano rya Kera rigaragara cane ni ikiyaya c'amagufa yumye kiboneka muri Ezekiyeli 37. Iga iki gice.
3. Iki gitabo kiradondora imwe mu ngoro indwi zo muri Bibiliya, urusengeru rw'Imyaka Igihumbi. Raba Ezekiyeli ikigabane ca 40-48. Soma ivyerekeye izindi nsengeru zo muri Bibiliya muri ibi bigabane:

-Ihema rya Mose: Kuvayo 40 -Ingoro y'umubiri wa Kristo: Yohana 2

-Urusengeru rwa Salomo: I Abami 6 -Urusengeru rw'impwemu: Ishengeru:
Ivyakozwe n'intumwa 2

-Urusengero rwa Zerubabeli/Herodi: Ezira 6, Yohana 2 -Urusengero
rw'amagorwa: Ivyahishuriwe Yohana 11

4. Ni ngombwa kumenya ko Imana itegeka ibintu vyabaye muri kahise ifise
intumbero imwe mu muzirikanyi: Kugira ngo amahanga amenye ko ari
Imana y'ukuri. Iryo jambo ngo « bazomenya ko ndi Yehova » riboneka
incuro 70 muri iki gitabu. Shira umurongo kuri ivyo bice uko wiga Ezekiyeli
kugira bigufashe gutahura umugambi w'Imana w'ibikorwa vy'Imana.

5. Ezekiyeli ni umuhanuzi w'ivyo yeretswe. Yanditse ko uko yari mu
banyagwa, «...ijuru rirakinguka, mbona iyerekwa ry'Imana» (Ezekiyeli 1:1).
Ng'ivyo ivyo yeretswe:

-Iyerekwa ry'Abakerubi: Ezekiyeli 1:1-3:13.

-Iyerekwa ry'ubuninahazwa n'ukutagira Imana: Ezekiyeli 8:1-11:25.

-Iyerekwa ry'umuzabibu waka: Ezekiyeli 15:18.

-Iyerekwa ry'amagufa yumye: Ezekiyeli 37:1-28.

6. Imigani n'ibimenyetso biri muri Ezekiyeli:

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

-Umugani w'inkukuma zibiri uhishura Umwami wa Babuloni n'Umwami wa
Misiri; mu

ishami ryo hejuru cane rihuye na Yehoyakini; uruvyaro rw'ico gihugu rwari
Zedekiya; agashami k'ubugwaneza

ryari rihagarariye Mesiya: Ezekiyeli ikigabane ca 17

-Igice ca 20-23 kirimwo imigani myinshi. Kimwe mu bihambaye kuruta
ibindi vyose ni ic'abo bashiki babiri, ari bo Ohola na Oholiba. Bigereranya

ukuntu Isirayeli na Yuda vyagenda birasenyuka bikaja mu gusenga ibigirwamana.

-Umugani w'inkono itetse ugereranya uko Yeruzalemu yari imeze igihe

Abanyababiloni barayitera: Ezekiyeli 11:1-13.

-Inkoni zibiri, imwe Yuda iyindi Isirayeli, zirerekanwa ko amaherezo zasubiye guhura muni y'

Umwami w'umwungere: Ezekiyeli 37:1-28

IGICE CA MIRONGO IBIRI N'UMUNANI

DANIYELI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Daniyeli.
2. Kumenya abo igitabu ca Daniyeli candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Daniyeli.
4. Kwandika Umurongo w'ishengero wo mu gitabu ca Daniyeli ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Daniyeli.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Daniyeli

ABO VYANDIKIGWA: Abayuda bari imbohe .

INTUMBERO: Kwerekana ingene Imana itegeka ivy'abantu.

UMURONGO W'INGENZI: Daniyeli 12:3.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Imana ni umukuru kandi iratera iteka abayubaha.

UMUNTU NKURU: Daniyeli

URUTONDE

I. Intangamarara: Impamvu zatumye Daniyeli atera imbere: 1:1-21.

II. Ivyo yeretswe n'ivyabaye ku ngoma ya Nebukadinezari: 2:1-6:28

I. Ishusho n'insobanuro: 2:1-49.

Ubwami bune canke ubwami bw'isi yose:

1. Abanyababiloni: 606 B.G.C.

2. Igimedi n'Ubuperesi: 538 B.G.C.

3. Ikigiriki: 330 B.G.C.

4. Abaroma: 63 B.G.C.

B. Ifuru y'umuriro: 3:1-30.

1. Itegeko ry'umwami: 3:1-7.

2. Ihagararo ry'abantu b'Imana: 3:8-23.

3. Urubanza n'ugucungurwa: 3:24-30.

C. Ivyo Nebukadinezari yeretswe ku giti n'insobanuro yaco: 4:1-37.

1. Indoto: 4:1-18.

2. Insobanuro: 4:19-27.

3. Iranguka ryavyo: 4:28-37.

D. Umusi mukuru wa Belushazari: 5:1-31.

1. Umusi mukuru: 5, 1-4.

2. Urubanza: 5:5-9.

3. Ugushaka umusobanuzi: 5:10-16.

4. Insobanuro: 5:17-29.

5. Iranguka ryavyo: 5:30-31.

E. Ugucungurwa kwa Daniyeli mu mwobo w'intare: 6:1-28.

1. Umugambi mubi: 6:1-9.

2. Inyishu ya Daniyeli: 6:10-20.

3. Gucungurwa mu mwobo: 6:21-28.

III. Ivyo yeretswe ku ngoma ya Belushazari, Dariyo na Kuro: 7:1-12:13.

I. Ivyo bikoko bine n'insobanuro yavyo: 7:1-28.

1. Bava mu kiyaga kinini: 7:1-3.

(a) Igikoko kimeze nk'intambwe: Babuloni: 7:4.

(b) Igikoko kimeze nk'idubu: Abamedi n'Abaperesi: 7:5.

(c) Igikoko kimeze nk'ingwe: Ubugiriki: 7:6.

(d) Igikoko kimeze nk'igikoko: Roma: 7:7.

2. Ihembe rito (antikristo): 7:8.

3. Ubwami bw'Imana: 7:9-14.

4. Insobanuro: 7:15-28.

B. Impfizi y'intama n'impene n'insobanuro: 8:1-27.

1. Intangamarara: 8, 1-2.

2. Ivyo yeretswe: 8:3-14.

(a) Iyo mpfizi y'intama ni Ubumedi n'Ubuperesi: 8:3-4.

(b) Impene ni Ubugiriki: 8:5-14.

3. Ivyahishuriwe Antiyokusi Epifani na Antikristo: 8:15-

C. Amayinga mirongo irindwi: 9:1-27.

1. Intangamarara: 9:1-2.
2. Isengesho: 9:3-19.
3. Amayinga mirongo irindwi: 9:20-27.

D. Gutegura ihishurirwa rya nyuma: 10:1-21.

1. Intangamarara: 10:1-3.
2. Umugabo yambaye impuzu z'ilino: 10, 4-6.
3. Inyishu ya Daniyeli: 10:10-12.
4. Intambara ya Gaburiyeli n'Umwami w'Ubuperesi: 10:13.
5. Impamvu y'ukuza kw'umumarayika: 10:14-21.

E. Iyerekwa ry'ibintu vyabaye kuva kuri Dariyo gushika ku mpera y'ibihe:
11:1-12:13

1. Ihishurirwa ry'ibintu bizoshika: 11:1-12:3.
2. Itegeko ryo gushira ikidodo ku gitabo: 12:4.
3. Ikiyago ca nyuma n'intumwa: 12:5-13.

KWIGEZAHO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Daniyeli?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Daniyeli.

3. Igitabo ca Daniyeli candikiwe ba nde?

4. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku iri mu gitabu ca Daniyeli.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Daniyeli.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Ezekiyeli yerekeza kuri Daniyeli. Amugereranya na Nowa na Yobu: Ezekiyeli 14:14. Aravuga kandi ubwenge bwa Daniyeli: Ezekiyeli 28:3. Yesu yasubiyemwo amajambo ya Daniyeli: Matayo 24:15

2. Daniyeli arimwo isengesho rikomeye ryo kwatura umuntu ku giti ciwe: 9:3-19.

3. Ibintu bihambaye muri Daniyeli:

-Imisi mikuru iteye ubwoba kuruta izindi zose muri Bibiliya: 5

-Isezerano rya kera rimwe rudende ridondora Data: 7:9-14.

-Igitabo conyene kivuga Gaburiyeli na Mikaheli (abamarayika babiri bakuru bo mw'Ijuru): 9:21; 10:13; 12:10.

-Insiguro y'igituma rimwe na rimwe isengesho rishobora guhagarara: 10:10-13.

-Insobanuro yuzuye cane ya Antikristo: 7:7-27; 8:23-25; 9:26; 11:36-45

4. Indwi 70 za Daniyeli zivugwa muri 9:24-27 zikoresha ijambo "indwi" kugira ngo zisobanure ikiringo c'imyaka 70. Iyo hariho ibihe vy'imyaka indwi 70, bingana n'imyaka 490. Ugucapura iyo myaka ni uku:

-Imisi 7, canke imyaka 49, yatanguye ku itegeko ryo kwubaka Yeruzalemu ku butegetsi bwa Ezira na Nehemiya.

-Imisi 62, ni ukuvuga imyaka 434, yatanguye aho uruhome rw'i Yerusalemu rwubakwa, ibandanya gushika mu myaka 434 igihe co kubambwa igihe Yesu «yaciweko.»

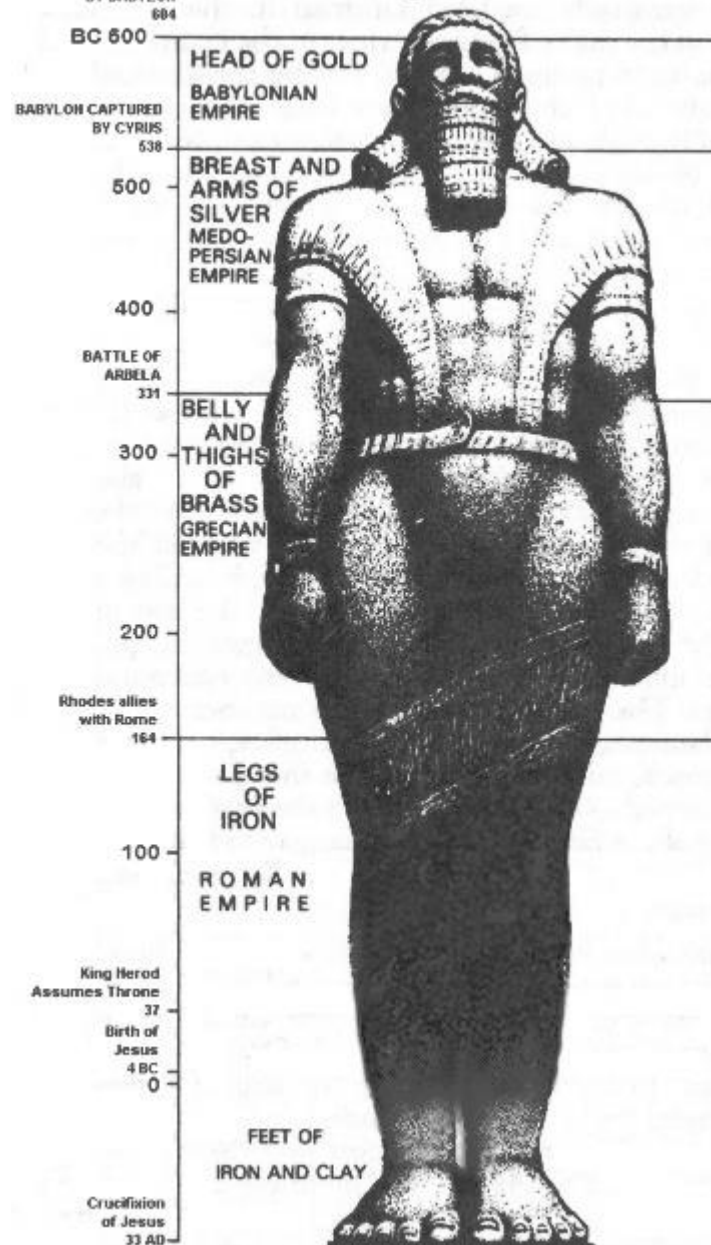
-Ingoma y'abanyamahanga, imyaka itazwi iranjira inyuma y'indwi ya 69. Turi muri iki gihe ubu, turindiriye ukugaruka kwa Yesu.

-Indwi ya 70, imyaka 7 itaratangura, muri iyo ndwi Imana ikorana na Isirayeli. Ivyo bitangura igihe Antikristo afata ubutegetsi maze umubabaro ugatangura. Ivyo bica bizana igihe c'amagorwa co muri Daniyeli 12:1 ari co gicumuro gikomeye kivugwa mu Vyahishuriwe Yohana.

5. Ukuduga n'ugusenyuka kw'inganji z'isi zivugwa muri Daniyeli ikigabane ca 2, 7 n'ica 8, biravugwa mu ncamake kuri uru rupapuro rukurikira:

JERUSALEM CAPTURED
BY BABYLON
604

Image of Daniel 2

IGICE CA MIRONGO IBIRI N'ICENDA

HOSEYA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Hoseya.
2. Kumenya abo igitabu ca Hoseya candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Hoseya.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu ca Hoseya ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Hoseya.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Hoseya

ABO YANDIKIRA: Ubwami bwa Isirayeli bwo mu Buraruko.

INTUMBERO: Kugabisha Isirayeli ku bijanye n'ivyaha vyayo, no kuyigarura ku Mana.

UMURONGO NKURU: Hoseya 4:15.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Ubumenyi buratuma umuntu agira ugutahura n'ikigongwe.

ABANTU NKURU: Hoseya, Gomeri, Yezireyeli, Lo-Ruhama, Lo-Ami

URUTONDE

I. Intangamarara: 1:1.

II. Akarorero k'ikigereranyo: 1:1-2:23.

I. Isirayeli yanse: Ubukwe bwa Hoseya n'ukuvyara abana.

1. Yarezwe gutwara umugore w'ubusambanyi: 1:2-3.

2. Yezireyeli ni ikigereranyo c'ugutembagazwa kw'ingoma ya Yehu: 1:4-5.

3. Lo-ruhama: Imana ntizosubira kugirira imbabazi Isirayeli: 1, 6-7.

4. Lo-Ami: Ukwanka Isirayeli rwose: 1:8-9.

B. Isirayeli yahumuriywe: 1:10-11.

C. Isirayeli yahanwe: 2:1-13.

1. Gucira urubanza inyifato y'icaha: 2:1-7.

2. Igihano gisobanuwe neza kuruta: 2:8-13.

D. Isirayeli yagarutse: 2:14-23.

1. Isezerano ryo guhinduka: 2:14-17.

2. Ugusubiramwo isezerano: 2:18-23.

III. Gucungura umugore w'umusambanyi: 3:1-5.

I. Ivyashikiye Hoseya: 3:1-3.

B. Ivyashikiye Isirayeli bisa n'ivyo: 3:4-5.

IV. Intsinzi y'urukundo rw'Imana mu kugarukana kw'ihanga ryihanye: 4:1-14:9.

I. Icaha ca Isirayeli: 4:1-19.

1. Ikirego rusangi: 4:1-5.

2. Ubujuru n'ibigirankana: 4:6-11.

3. Gusenga ibigirwamana: 4:12-19.

B. Ugushavura kw'Imana: 5:1-15.

1. Ivyaha vy'abaherezi, abantu, abaganwa: 5:1-7.

2. Urubanza ruzokurikira: 5:8-15.

C. Amasigarira yihanye: 6, 1-3.

1. Kugaruka, ariko ata kwihana bivuye ku mutima: 6, 1-3.

D. Inyishu y’Imana: 6:4-13:8.

1. Imana ntizimizwa: 6:4-11.

E. Intwaro y’igihugu irasesagura: 7:1-7.

F. Politike y’amahanga irasenyutse: 7:8-16

G. Inkurikizi z’ibiturire vy’igihugu: 8:1-14.

H. Ubuhakanyi n’igihano bwabwo: 9:1-9.

I. Uko Imana yasanze Isirayeli n’uko yabaye: 9:10-17.

J. Abami b’ibipupe n’imana: 10:1-3.

K. Ukugororoka guhinduka ubumara: 10, 4-5.

L. Ashuri yakoreshejwe mu rubanza: 10:6-7.

M. Ubwoba bw’urubanza: 10:8.

N. Ugushikama mu bugarariji: 10:9-15.

O. Ukudakenguruka urukundo rw’Imana: 11, 1-7.

P. Inzira za Isirayeli z’Abakanani: 11, 12-12, 14.

IKIBAZO: Gusenga ibigirwamana ni co gishingiro c’ugutikizwa: 13:1-8.

V. Ugusubirana kwa nyuma: 13,9-14,9.

A. Ukwizigira Imana: 13:9-1.

B. Umuhamagaro wo kwihana: 14, 1-3.

C. Isezerano ryo gukira n’lherezo--Isirayeli irihana, Imana irayumva: 14:4-9.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Hoseya?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Hoseya.

3. Igitabo ca Hoseya candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Hoseya.

5. Andika umurongo w'ingenzi wo muri Hoseya.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYIGWA

I. Soma II Abami 14:23-17:41. Ico gisomwa kiradondora igihe Hoseya yavuga ubuhanuzi.

2. Ingero z'icaha zikurikira ni zo Imana ikoresha mu gitabu ca Hoseya:

- Umugore asambana: 3:1.
- Umuborerwa: 4:11
- Inyana y'inyana isubira inyuma: 4:16
- Ingabo z'abasuma: 6:9.
- Abasambanyi: 7:4.
- Ifuru ipfutse umwotsi: 7:7.
- Igato y'igice: 7:8.
- Inuma y'ikijuju: 7:11
- Umuheto w'ubuhendanyi: 7:16.
- Bamize: 8:8.
- Igikoreshe: 8:8.
- Indogobe y'ishamba: 8:9.

3. Ni kuki Imana yobwira umugabo kurongora umumaraya? Hariho imvo zitari nke:

Ica mbere, mu kurongora umugore w'umuhemu Hoseya yaratahuye biciye ku vyo yiboneye umubabaro wari mu mutima w'Imana. Abasavyi b'Imana bariko barasambana mu buryo bw'impwemu. Ubwa kabiri, ubugeni bwa Hoseya ubwiwe bwari ikigereranyo kizima c'ubutumwa Imana yarungikiye Isirayeli. Ica gatatu, Imana yategetse Hoseya kwita abana biwe amazina y'icubahiro adondora igihano co muri kazoza n'ugusubirana kwa Isirayeli amaherezo.

4. Urutonde rw'ivyaha vya Isirayeli vyanditswe muri Hoseya: - Ububeshi: 4:1 -Ubusuma: 7:1 -Ubwicanyi: 5:2.

-Uguhahazwa: 12:7 -Ubusambanyi (butabujijwe n'amategeko canke inyifato runtu): :11

5. Hoseya yakoresheje imvugo ikomeye kugira ngo ashikirize muhira ubutumwa Imana yamuhaye. Yakoresheje ijambo ubusambanyi (ubusambanyi) incuro cumi n'ine; abakundana incuro zitandatu; maraya canke abamaraya incuro zine; ubwoko butandukanye bw'ijambo ubusambanyi incuro zitandatu; ubusambanyi incuro zibiri; ubusambanyi incuro zibiri; n'ijambo ry'abamaraya rimwe.

6. Hoseya yakoresheje ibigereranyo bitatu kugira ngo ashimike ku bijanye n'ubucuti Imana ifitaniye n'abantu bayo: Akarorero ka se n'umwana (11:1); umugabo n'umugore (2, 16); n'umwami n'abatwarwa biwe (13:10).

IGICE CA MIRONGO ITATU

YOWELI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Yoweli.
2. Kumenya abo igitabu ca Yoweli candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Yoweli.
4. Kwandika mu mutwe Imirongo Nkuru y'igitabu ca Yoweli.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Yoweli.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Yoweli

ABO YANDIKIRA: Yuda

INTUMBERO: Kugabisha Yuda icaha cabo n'uko bakeneye kwihana no kumenyesha imigambi y'Imana y'imbere ku gihugu. Urubanza rwa mbere (1,2-2,17) rubanza urubanza rukomeye ruzokurikira (2,18-3,21).

IMIRONGO NKURU: Yoweli 2:28-29

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: No hagati mu rubanza rwo gukosora, Imana itegura imihesagiro yo muri kazoza ku bantu bayo.

UMUNTU NKURU: Yoweli

URUTONDE

I. Umuhanuzi yashize ahabona: 1:1.

II. Igishushanyo c'« umusi w'Umukama »: 1:2-20.

I. Ikiza c'inzige: 1:2-7.

B. Abantu bahimiriza kwihana: 1:8-20.

1. Abakurambere (abarongozi): 1:2.

2. Abakuze n'abato: 1, 2-3.

3. Ababorewe: 1:5-7.

4. Ihanga ryose: 1, 8-12.

5. Abaherezi (abasuku): 1:9.

6. Abarimyi: Abakozi: 1:10-12.

C. Impanuro yo kwihana: 1:13-14.

D. « Umusi wa Yehova »: Isengesho ryo gusaba imbabazi: 1:15-20
Zirikana ko dutegerezwa . . .

1. Umva: 1:1.

2. Kuvyuka: 1:5.

3. Intimba: 1:8.

4. Mugire isoni: 1:11.

5. Mukenyere amagunira: 1:13

6. Kweza ukwisonzesha: 1:14.

7. Muhamagare ikoraniro ry'ukwihana: 1:15.

8. Mutakambire Uhoraho: 1:14,19.

III. « Umusi w'Umukama »: 2, 1-32.

I. Ingabo zo mu buraruko zitera: 2:1-10.

B. Ingabo z'Imana kuri Harumagedoni: 2:11

C. Amasigarira yihanye: 2:12-17.

1. Mutaburure umutima, ntimutabure impuzu: 2:12-14.

2. Niwihane ubikuye ku mutima, usenge cane: 2:15-17.

D. Inyishu y'Imana ku masigarira: 2:18-29.

1. Ukwihana: 2:18.

2. Gusubirana: 2:19-27.

3. Gusukwa kw'Impwemu: 2:28-29.

4. Urubanza rw'abanyavyaha: 2:20,30-31.

5. Uguhunga kw'amasigarira i Siyoni: 2:32.

E. Ibimenyetso bibanza « umusi w'Umukama »: 2:30-32.

IV. Urubanza rw'amahanga: 3:1-16.

I. Isirayeli yagarutse: 3:1.

B. Amahanga yaciriye urubanza: 3:2-3.

C. Abanyafenisiya n'Abafilisitiya cane cane baciriye urubanza: 3:4-8.

D. Amahanga arwanya intambara n'urubanza: 3:9-16.

V. Ubuhanuzi bw'umuhezagiro w'ubwami: 3:17-21.

I. Ugushirwa hejuru kwa Yerusalemu: 3:17.

B. Uguterimbere kwa Yuda: 3:18.

C. Ugusenyuka kwa Misiri na Edomu: 3:19

D. Ugushirwa hejuru kwa Yerusalemu kwasiguwe: 3:20-21.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Yoweli?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Yoweli.

3. Igitabo ca Yoweli candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Yoweli.

5. Ukoresheje mu mutwe, wandike Imirongo y'Ingenzi yo muri Yoweli.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Yoweli niwe muhanuzi wa mbere yakoresheje ijambo ngo «umusi w'Umukama». Iryo zina ridondora igihe c'amarushwa c'imyaka indwi kizozwa kw'isi mu gihe c'urubanza rwa nyuma rw'Imana. Soma ivyerekeye "umusi w'Uhoraho" muri Yoweli 1:15; 2:1,11,31; na 3:14.

2. Aha niho hari incamake y'ingene Yuda yari imeze nk'uko Yoweli abidondora:

-Yatikijwe n'umwansi: 1:4,6-7.

-Umuvinu mushasha uciye: 1:6,10.

(Yesu ni we muzabibu; abantu baraciye ku muzabibu, isoko y'ubuzima).

-Ivyimburwa biriko birazimangana: 1:11-12

-Urukundo rwa mbere rwasigaye: 1:8.

-Imashikanwa yaciye: 1:9.

-Abasuku bariko baragandara: 1:9.

-Umunezero waraheze: 1:12,16

-Abashonje mu vy'impwemu: 1:17-20.

3. Ng'uwo umuti Imana itanga biciye kuri Yoweli:

-Ukwihana: 2:12-13.

-Ukwemera Imana: 2:26

-Isano (kumenya Imana): 2:27.

-Kwubaha Imana: 2:27 («Ni jewe Uhoraho; nta wundi atari jewe»)

4. Iyo Yuda yihana, ng'ibi ivyo vyobaye:

-Ugusubirana: 2:25

-Ivugurura n'ugusubirana: 2:23

-Ivyahishuriwe Yohana: 2:28-31

-Ugucungurwa (agakiza) no kurekurwa (ugucungurwa): 2:32.

-Ukwitegura (kwitegura, kutagira isoni): 3:13-14.

IGICE CA MIRONGO ITATU NA KIMWE

AMOSI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Amosi.
2. Kumenya abo igitabu ca Amosi candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Amosi.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu ca Amosi ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Amosi.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Amosi

ABO YANDIKIRA: Isirayeli

INTUMBERO: Guhamagara Isirayeli ngo isubire ku Mana.

UMURONGO NKURU: Amosi 4:12

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Ihamagarwa ry'amahanga riracari "Itegure guhura n'Imana yawe."

UMUNTU NKURU: Amosi

URUTONDE

I. Intangamarara: 1, 1-2.

II. Urubanza ku mahanga yari hafi y'Isirayeli: 1:3-2:3.

- I. Damasiko 1:3-5.
- B. Ubufilisitiya: 1:6-8.
- C. Fenisiya: 1:9-10
- D. Edomu: 1:11-12.
- E. Amoni: 1:13-15.
- F. Mowabu: 2:1-3.

III. Urubanza rwaciwe kuri Yuda na Isirayeli: 2:4-16.

- I. Ku vyerekeye Yuda: 2, 4-5.
- B. Ku vyerekeye Isirayeli: 2:6-16.

IV. Ikirego c'Imana ku muryango wa Yakobo: 3:1-9:10.

- I. Amajambo atatu y'ugucirwa urubanza: 3:1-6:15.
 - I. Urubanza rurabereye: 3:1-10.
Urubanza rwaciwe: 3:11-15.
 - 2. Urubanza rurabereye: 4:1-11.
Urubanza rwaciwe: 4:12-13.
 - 3. Urubanza rurabereye: 5:1-15.
Urubanza rwaciwe: 5:16-6:14.
- B. Ivyerekanwa bitanu vy'ikigereranyo vy'ibihano: 7:1-9:10.
 - I. Inzige: 7:1-3.
 - 2. Amapfa: 7:4-6.
 - 3. Umurongo w'amazi ufise ivyerekeye kahise: 7:7-17.
 - 4. Igiseke c'ivyamwa: 8:1-14.
 - 5. Uhoraho ahagaze ku gicaniro: 9:1-10.

V. Icizigiro c'akazoza keza: 9:11-15.

I. Ukugaruka kwa Kristo no gushinga ingoma ya Mesiya: 9:11-12.

B. Uguterimbere kw'imyaka igihumbi: 9:13

C. Isirayeli yagarutse: 9:14-15.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Amosi?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Amosi.

3. Igitabo ca Amosi candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Amosi.

5. Andika Umurongo w'Ingenzi wa Amosi.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Ijisho ry'Imana riri maso ribona:

- Icaha ca kera: 1:3.
- Ibikorwa vy'umuntu ku giti ciwe: 1:6.
- Imihango yacitse: 1:9.
- Urwango rwihishije rwo mu mutima: 1:11
- Inyiyumvo n'ugushaka ubukuru: 1:13
- Ukwibuka n'ivyaha vyakwo vy'agaciro: 2:1.

2. Amosi avuga ku bintu bitanu biranga umusi w'Umukama:

- Umwami: 9:11
- Amahanga: 9:12.
- Isi: 9:13
- Abantu: 9:14
- Igihugu: 9:15

3. Igice ca mbere ca Amosi kiri hagati y'ibivugwa bibiri vyerekeye intare iboroga muri 1:2 na 3:8. Intare ibanza kwamagana ivyaha vy'isi y'abanyamahanga (1:3-2:3), hanyuma ikagaya isi y'Abisirayeli (ubwami bwo mu bumanuko bwa Yuda 2:4-5 n'ubwami bwo mu buraruko bwa Isirayeli 2:6, 16), igaheza ikaboha . bo hamwe mu nsiguro y'iherezo (3:1-2).

4. Nimushire ku rutonde amahanga yose avugwa mu gitabu ca Amosi, impamvu y'igihano cayo, n'urubanza rwari rugiyeye kuza:

IGICE CA MIRONGO ITATU NA BIBIRI

OBADIYA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Obadiya.
2. Kumenya abo igitabu ca Obadiya candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Obadiya.
4. Kwandika Umurongo w'Iciyumviro wo mu gitabu ca Obadiya ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Iciumviro c'Ubuzima n'Ubusuku co mu gitabu ca Obadiya.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Obadiya

ABO YANDIKIYE: Ihanga rya Edomu.

INTUMBERO: Kugabisha ku gihano c'Imana kubera icaha.

UMURONGO NKURU: Obadiya 1:4.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Imana iramanura ivyo vyashizwe hejuru kubera icaha.

UMUNTU NKURU: Obadiya

URUTONDE

I. Iherezo rya Edomu ryaravuzwe ubuhanuzi: 1:1-9.

I. Ubutumwa buvuye ku Mukama burungikiye Obadiya ku vyerekeye Edomu: 1:1.

B. Edomu itaneshwa izotsindwa: 1:2-4.

1. Edomu izoba nto kandi igasuzugurwa mu mahanga: 1:2.

2. Bahendwa n'ubwibone: 1:3.

3. Bamanuwe n'Imana: 1:4.

C. Edomu izosahurwa burundu, ibe umusaka: 1:5-9.

1. Abasuma n'abambuzi: 1:5.

2. Ubutunzi bwihishije buraronderwa: 1:6.

4. Edomu yarahendwa, irategwa: 1:7.

5. Abanyabwenge barimbuwe: 1:8.

6. Intwari zirahungabana, Edomu irazimangana: 1:9.

II. Impamvu: 1:10-14.

I. Ubukazi: 1:10

B. Inyifato y'urwanko: 1:11

C. Umunezero ku vyago vy'abandi: 1:12

D. Kwirata mu bihe vy'amagorwa y'abandi: 1:12

E. Gusambura abantu b'Imana: 1:13

F. Gukingira abahunze guhunga: 1:14

G. Uguhemuka: 1:14

III. « Umusi w'Uhoraho » aho urubanza ruzozza ku mahanga yose y'abapagani, atari Edomu gusa: 1:15-21.

I. Urubanza rwa Edomu n'amahanga yose: 1:15-16.

1. Nk'uko mwabigize, muzoronka: 1:15.

2. Nk'uko babigize, bazoronka: 1:16.

B. Agakiza k'inzu ya Yakobo: 1:17-20.

1. Gucungurwa n'ubweranda ku musozi Siyoni: 1:17.

2. Inzu za Yakobo, Yosefu, Esawu: 1:18.

3. Ivyo atunze: 1:19-20.

C. Ubwami bwa Yesu bw'imyaka igihumbi: 1:21.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Obadiya?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca Obadiya.

3. Igitabo ca Obadiya candikiwe ba nde?

4. Vuga ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Obadiya.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Obadiya.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Ku bundi buhanuzi buvuga kuri Edomu soma ibi bice bikurikira:

-Yesaya 34:5-15.

-Yeremiya 49:7-22.

-Ezekiyeli 25:12-14; 35:1-5.

-Amosi 1:11-12.

2. «Edomu» bisigura umutuku. Abanyedomu bakomoka kuri Esawu. Kugira usome ivyerekeye kahise kabo raba Itanguriro 36; Kuvayo 15:15; Guharūra 20:14; 20-21; na Gusubira mu Vyagezwe 23:7-8 .

3. Ivyo ni ivyaha vyihariye bivugwa muri Obadiya mu bice vyerekanwa:

-Ubukazi: 10

-Inyifato y'urwanko: 11

-Umunezero ku vyago vy'abandi: 12

-Kwirata mu bihe vy'amagorwa y'abandi: 12

- Gusambura abantu b'Imana: 13
- Gukingira abahunze guhunga: 14
- Uguhemuka: 14

4. Amajambo nyamukuru yo muri Obadiya:

- Uko ni ko Uhoraho agize .
- Nzobikora
- Umve iri jambo
- Uko ni ko Uhoraho yanyeretse .

IGICE CA MIRONGO ITATU NA GATATU

YONA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Yona.
2. Kumenya neza abo igitabu ca Yona candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Yona.
4. Kwandika mu mutwe Imirongo Nkuru y'igitabu ca Yona.
5. Kuvuga icyumviro c'Ubuzima n'Ubusuku co mu gitabu ca Yona.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Yona

ABO YANDIKIYE: Ihangira ry'i Nineve kugira rigabishe ingaruka z'ukutumvira Imana.

INTUMBERO: Intumbero ntiyari iyo kwamamaza ubutumwa bwiza bwa Nineve gusa, ariko yari iyo kwandika kuri Isirayeli ko agakiza atari ak'Abayuda gusa.

IMIRONGO NKURU: Yona 3:1-2.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Agakiza ntikabujijwe n'ubwoko, umuco canke izindi nzitizi: "Uwuzokwambaza izina ry'Umukama azokizwa." (Abaroma 10:13).

UMUNTU NKURU: Yona

URUTONDE

I. Inshingano ya mbere: 1,1-2,10.

I. Umuhamagaro w'Imana: Haguruke, genda, urire: 1, 1-2.

B. Ukutumvira Yona: Yaravyuka arahunga: 1:3.

C. Ivyiza biva ku kutumvira: 1:4-17.

I. Bafashwe n'igihuhusi: 1:4-6.

2. Baciriwe urubanza: 1:7.

3. Gujugunywa mu kiyaga: 1:8-16.

4. Yamizwe n'ifi nini: 1:17.

D. Isengesho rya Yona: 2, 1-9.

1. Yibuka umubabaro wo mu buzima: 2:3,5-6.

2. Atahura uburongozi bw'ukuboko kw'Imana: 2:3.

3. Amenya ko ari icipfuzo c'Umukama kwishura isengesho: 2:2,7.

4. Bisaba gusubira kwiyeemeza no kwihana: 2:9.

5. Ivyiza biva mu gucungurwa: 2:10.

E. Ugucungurwa kwa Yona: 2:10.

II. Igikorwa ca kabiri: Haguruke, genda, wamamaze: 3:1-10.

I. Kumvira: Yaravyuka, aragenda, arataka: 3:1-4.

B. Ivyiza biva mu kwumvira: 3:5-10.

I. Abantu barizera: 3:5.

2. Barihanye: Kwisonzeshya kubera umuntu n'igikoko, kwambara amagunira n'ivu: 3:5-9

3. Igisagara carazigamye: 3:10.

III. Ingorane y'umuhanuzi: 4:1-11.

I. Uburakari bw'umuhanuzi: 4, 1-5.

B. Uguhana kw'Imana: 4:6-11.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Yona?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Yona.

3. Igitabo ca Yona candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Yona.

5. Andika imirongo y'ingenzi ya Yona.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka mu nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Igihe Imana "yihana" ntivyasobanura kimwe no kwihana ibibi (3:10). Imana, mu mbabazi zayo, yafashe ingingo yo kutarungika urubanza rwari rwategekanijwe mbere kuko abantu b'i Nineve bemeye kandi bagashira mu ngiro ubutumwa bwa Yona. Raba muri Amosi 7:3; Luka 11:30; Matayo 12:39.

2. Yona ni ikigereranyo c'ihanga rya Isirayeli:

-Batowe ngo bashinge intahe: Gusubira mu vyagezwe 14:2; Ezekiyeli 20:5.

-Bashinzwe n'Imana: Yesaya 43:10-12 na 44:8.

-Abatumvira ubugombe bw'Uhoraho: Kuvayo 32:1-4; Abacamanza 2:11-19; Ezekiyeli 6:1-5; Mariko 7:6-9.

-Mu bagabo b'intara zitandukanye: Gusubira mu vyagezwe 4:27; Ezekiyeli 12:15

-Igihe bari mu banyamahanga, baramenye Imana: Abaroma 11:11.

-Vyazigamye ku gitangaro: Hoseya 3:3; Yereimiya 30:11; 31:35-37

3. Raba imvo zatumye Yona ababazwa n'Imana. Ni kubera ko yari umunyabuntu, afise imbabazi, ateba gushavura, afise ubuntu bwinshi, kandi yihana urubanza.

4. Yona yari agenzurwa n'inyiyumvo ziwe. Nk'akarorero, mu kigabane ca 4 yabanje gushavura, hanyuma aranezerwa, hanyuma yongera gushavura. Yari umuntu yikunda (igice ca 1) kandi yarangwa n'ubwibone (4:2). Yari yitwararika cane umunezero wiwe n'impumurizo yiwe (igice ca 4) kuruta ubugingo bwazimiye.

5. Igihe umuntu ahunga Imana, hari . . .

-Ukwitaho amabwirizwa yiwe: 1:2-3.

-Kudashobora kumwihisha: 1:4,17.

-Ugutekana muri kazoza: 1:15

-Ukudashobora kwifasha: 1:4-6.

6. Yona ni ikigereranyo ca Kristo. Bompi bari bafise ubutumwa budasanzwe, Yona w'urubanza na Yezu w'agakiza. Bompi bari mu gihuhusi. Yona yaterewe mu mazi maze Yesu atuzza igihuhusi. Yona asemerera ari ku fi na Yesu asemerera ari ku musaraba. Bompi barazutse ku musi ugira gatatu (Yona ava mu fi na Yesu ava mu mva) kandi bompi baramamaza inyuma y'izuka ryabo.

IGICE CA MIRONGO ITATU NA KANE

MIKA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Mika.
2. Kumenya abo igitabu ca Mika candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Mika.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu ca Mika ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Mika.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Mika

KURI BO: Isirayeli na Yuda

INTUMBERO: Umuhamagararo wo kwihana kugira ngo ntibacirwe urubanza.

UMURONGO NKURU: Mika 6:8.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Imana ica urubanza abahahaza abantu bayo.

UMUNTU NKURU: Mika

URUTONDE

- I. Intangamarara: 1:1.
- II. Ubuhanuzi rusangi bw'urubanza: 1:2-2:13.
 - A. Urubanza rwa Samariya: 1:2-8.
 1. Itangazo ry'urubanza: 1:2-4.
 2. Gutikizwa kwa Samariya: 1:2-8.
 - B. Urubanza rwaciriwe Yuda: 1:9-16.
 - C. Urubanza ku bahahaza: 2:1-11.

1. Ubwibone n'ubukazi bw'abanyacubahiro: 2:1-5.

2. Abahanuzi b'ibinyoma bocecekesha abahanuzi b'ukuri: 2:6-11.

D. Imbabazi ku masigarira: 2:12-13.

III. Ishingwa ry'Ubwami bwa Mesiya: 3:1-5:15.

A. Urubanza rw'abategetsi babi, abahanuzi b'ibinyoma n'amahanga: 3:1-12.

1. Ivyaha vy'abategetsi b'abanyagihugu: 3:1-4.

2. Ivyaha vy'abahanuzi b'ibinyoma: 3:5-8.

3. Abatware, abahanuzi n'abaherezi: 3:9-11.

B. Inyifato y'Ubwami: 4:1-5.

C. Gushinga Ubwami: 4:6-13

1. Gusubizaho ubutware bwa kera: 4:6-8.

2. Muri Babiloni imbere y'uko asubirwamwo: 4:9-10.

3. Gucungurwa kwa Siyoni no gutikizwa kw'umwansi: 4:11-5:1.

D. Ukuza n'ukwangwa kwa mbere kw'Umwami: 5, 1-2.

E. Igihe kiri hagati y'ukwangwa kw'Umwami n'ugusubiraye: 5:3.

F. Ivyabaye igihe yagaruka: 5:4-15.

1. Azoronsa ivyo kurya umukuku: 5:4.

2. Azoba amahoro y'abantu biwe: 5:5-6.

3. Azoha ububasha abantu biwe: 5:7-9.

(a) Amasigarira nk'ikime: 5:7.

(b) Amasigarira nk'intare: 5:8.

(c) Amasigarira aratsinda: 5:9-15.

IV. Ikibazo c'Umukama n'abantu biwe n'ikigongwe ciwe ca nyuma: 6:1-7:20.

A. Ubudakenguruka bw'abantu n'ububisha bwabo: 6:1-7:6.

1. Ukudakenguruka imihezagiye: 6:1-5.

2. Inyifato igororotse ni co Imana isaba, si ikimazi co hanze:
6:6-8
 3. Ugutera ubwoba kw'Imana kw'urubanza: 6:9-14.
- B. Ugusenga kw'umuhanuzi: 7:7-20.
1. Kwatura icaha c'ihanga: 7:1-6.
 2. Kwatura ukwizera: 7:7-13.
 3. Isengesho ryo gusubirana ubuntu: 7:14.
 4. Inyishu y'Umukama: 7, 15-17.
 5. Ivy'Imana: 7:18-20

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Mika?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Mika.

3. Igitabo ca Mika candikiwe bande?

4. Vuga ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Mika.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Mika.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Amajambo asubiwemwo mu gitabu ca Mika yoshobora kuba yararokoye ubuzima bw'umuhanuzi Yeremiya haciye imyaka myinshi. Soma Yeremiya 26:16-18 ugereranye na Mika 3:12.
2. Muri Mika 4:1-5 haratanga insobanuro nziza kuruta izindi zo muri Bibiliya yose yerekeye iyo kinjana.
3. Amajambo atatu arashobora kugufasha kwibuka igitabu ca Mika:
 - IHANZE: Insiguro ziwe zo mu ruhame zigize ibice vya 1-6.
 - IMBERE: Ivyiyumviro vyawe bwite vyanditswe muri 7:1-6.
 - HEJURU: Isengesho ryawe ku Mana riraduzwa muri 7:7-20.
4. Ku bijanye n'amateka y'abami ba Yuda bavugwa muri Mika 1:1 soma 2 Abami 15:32-20:21 na 2 Ngoma 27:1-33:20.

5, Ubuhanuzi bwa Mika bwerekeye ubwami bwo mu buraruko bwa Samariya n'ubwami bwo mu bumanuko bwa Yuda. Igihe cose Samariya ivuzwe, ushire NK ku ruhande. Igihe cose Yeruzalemu ivuzwe, ushire SK ku ruhande.

6. Muri Mika 6:6-8 Imana irakubwira ingene woyegera n'ico igusaba. Nimwige neza iki gisomwa.

IGICE CA MIRONGO ITATU NA GATANU

NAHUMU

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Nahumu.
2. Kumenya uwo igitabu ca Nahumu candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Nahumu.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu ca Nahumu ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Nahumu.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Nahumu

KU BO: Igisagara ca Nineve.

INTUMBERO: Kugabisha ku rubanza rwo gucirwa Nineve, umurwa mukuru w'ingoma ya

Ashuri yatwaye abantu b'Imana mu buja.

UMURONGO NKURU: Nahumu 1:2.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Murabe maso, Imana ihora ikibi.

UMUNTU NKURU: Nahumu

URUTONDE

- I. Ubuhanuzi bw'ugutikizwa, igice ca mbere: 1:1-14.
 - A. Intangamarara: 1:1.
 - B. Isoko y'ugutikizwa: Imana ubwayo: 1:2-9.
 - 1. Uguhora n'ikigongwe c'Imana: 1:2-3.
 - 2. Ishavu ryiwe riteye ubwoba afitiye icaha: 1:4-6.
 - 3. Ubunini bw'imbabazi ziwe: 1:7.
 - 4. Uwukurikira abansi biwe: 1:8.
 - C. Impamvu y'ugutikizwa: Icaha: 1:9-14.
 - 1. Ubudahemuka bw'Imana muri iki gihe c'amagorwa: 1:9-11.
 - 2. Gutikizwa kwa Ashuri: 1:12-14.
 - 3. Kunezerwa i Siyoni: 1:15.
- II. Umuhango wahawe Yuda: Ntibagikeneye gutinya iri hanga ry'ububisha: 1:15.
- III. Ubuhanuzi bw'ugutikizwa, igice ca kabiri: 2:1-3:19.
 - A. Gusugerezwa n'ugusambura igisagara: 2:3-13.
 - 1. Gutera Nineve: Iherezo ry'igisagara: 2:1-7.
 - (a) Gutegura urugamba n'ishavu: 2:1-4.
 - (b) Ukubura icizigiro c'ukurwanya: 2:5-6.
 - (c) Igisagara nk'umwamikazi kirafatwa: 2:7.
 - 2. Uguhunga kw'abantu no gusahura igisagara: 2:8-13.
 - (a) Abayibamwo barahunga: 2:8-10.
 - (b) Ugutikizwa kurarangiye: 2:11-13.
 - B. Impamvu zatumye Nineve itemba: 3:1-9.
 - 1. Insobanuro y'intambara: 3:1-3.
 - 2. Icatumye: Ivyaha vyawe: 3:1-6,16,19.
 - 3. Gupfukura isoni ziwe ni ivy'Imana: 3:5-7.
 - C. Ivyo No-amoni azoshikirwa n'i Nineve: 3:8-11 (Raba Yeremiya 1).
46:25; Ezekiyeli 30:14)
 - D. Ukudashobora gukiza igisagara ca Nineve: 3:12-19.
 - 1. Gugwa kw'ibihome vyo hanze: 3:12-13.
 - 2. Gusugerezwa n'ugusambura igisagara: 3:14-19a
 - 3. Umunezero w'isi yose ku bijanye n'ugutemba kw'igisagara ca Ninewi: 3:19b

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Nahumu?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Nahumu.

3. Igitabo ca Nahumu candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Nahumu.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Nahumu.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Tanga urutonde rw'impamvu zatumye Imana icira Ninewi urubanza.
2. Uribuka uwo wundi muhanuzi mwari mwarize mbere, na we nyene yahanuye i Nineve? None ico gisagara cakiriye gute ubwo buhanuzi bwavuzwe imbere y'aho? (Raba igitabu ca Yona).

3. Gereranya iyi mirongo:

Yesaya 8:8; 10:23 Nahumu 1:8-9.

Yesaya 24:1 Nahumu 2:10.

Yesaya 21:3 Nahumu 2:10.

Yesaya 52:7 Nahumu 1:15.

4. Ngizi zimwe mu mpamvu zatumye Nineve itemba:

-Ugusesa amaraso: 3:1.

-Ibinyoma: 3:1.

-Ubusuma: 3:1.

-Ukwica inzirikarengane: 3:3-4.

-Ubusambanyi: 3:4.

-Ubupfumu: 3:4.

-Ubusambanyi: 3:5.

-Ubukazi bwihishije: 3:6.

-Abacuruzi (abasirikare bahembwa) basenya: 3:16

-Igikomere kibi cane kitashobora gukira: 3:19

-Ububisha budahera: 3:19

IGICE CA MIRONGO ITATU NA GATANDATU

HABAKUKI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Habakuki.
2. Kumenya abo igitabu ca Habakuki candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Habakuki.
4. Kwandika Umurongo w'Iciyumviro c'igitabu ca Habakuki ubikuye mu mutwe.
5. Vuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Habakuki.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Habakuki

ABO YANDIKIRA: Yuda

INTUMBERO: Gukangura Abayuda ngo bamenye ivyo bakeneye mu vy'impwemu no kubaburira ku rubanza rw'Imana rugiyeye gushika.

UMURONGO NKURU: Habakuki 3:2.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Umugororotsi azobeshwaho n'ukwizera.

UMUNTU NKURU: Habakuki

URUTONDE

Iki gitabu kigabanywamwo bitagoranye ibice bitatu hakurikijwe ibigabane. Habakuki yanditse umuzigo wo mu vy'impwemu (ikigabane ca 1), iyerekwa (ikigabane ca 2) n'isengesho (ikigabane ca 3), ivyo vyose bikaba vyerekeye urubanza Imana yaciriye Yuda biciye ku hanga ry'Abakaludaya.

- I. Insiguro y'insiguro: 1:1.
- II. Ukwidodomba kwa mbere kwa Habakuki: 1:2-4.
 - A. Ibibazo vy'umuhanuzi: 1:2-3a .
 - B. Ivy'inyifato runtu n'ivy'abanyagihugu bo muri Yuda: 1:3b
 - C. Insozero z'umuhanuzi: 1:4.
- III. Inyishu y'Umukama: 1:5-11.

- A. Igikorwa gitangaje camenyeshajwe: 1:5.
- B. Abakaludaya n'ububasha bwabo: 1:6-11.
- IV. Ukwizigira kwa Habakuki Uhoraho: 1:12.
- V. Ikirego ca kabiri ca Habakuki: 1:13-17.
- VI. Umuhanuzi arindiriye: 2:15.
- VII. Inyishu y'Umukama: 2:2-4.
 - A. Iyerekeza ryo kwandikwa neza: 2:2.
 - B. Ivyo yeretswe bizozza ata kabuza: 2:3.
 - C. Ivyo yeretswe: 2:4.
- VIII. Amagorwa atanu: 23:5-19.
 - A. Intangamarara: 2:5-6a
 - B. Amagorwa atanu ku Bakaludaya: 2:6b-19.
 - 1. Amagorwa ya mbere: 2:6b-8.
 - 2. Amagorwa agira kabiri: 2:9-11.
 - 3. Amagorwa agira gatatu: 2:12-13.
(Isi yuzuye ubumenyi bw'Umukama: 2:14)
 - 4. Amagorwa agira kane: 2:15-18.
 - 5. Amagorwa agira gatanu: 2:19.
- IX. Zaburi ya Habakuki: 3:1-19.
 - A. Umutwe w'igitabu: 2:1.
 - B. Ugusaba: 3:2.
 - C. Inyishu y'Umukama: 3, 3-15.
 - D. Inyishu ya Habakuki: 3:16-19a
 - E. Ivyerekeye umuziki: 3:19b

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Habakuki?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Habakuki.

3. Igitabo ca Habakuki candikiwe bande?

4, Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Habakuki.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Habakuki.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Amajambo ya Habakuki ngo «umugororotsi azobeshwaho n'ukwizera», asubirwamwo incuro zitatu mw'Isezerano Rishasha. Raba Abaroma 1:17, Abagalatiya 3:11, n'Abaheburayo 10:38.
2. Raba kandi mu Vyakozwe n'intumwa 13:40-41 no mu Bafilipi 4:4, 10-19.
3. "Oracle" ishobora guhindurwa ngo "umuzigo." None umuzigo Habakuki afise ni uwuhe? Ni igiki kimubabaza?
4. Shira ikimenyetso ku bijanye n'Imana, Umweranda, Umukama, n'insiguro y'umuntu yose yerekeza ku Mana. Nuvuge mu ncamake ivyo wize ku vyerekeye Imana muri iki gitabu.
5. Shira ikimenyetso aho havugwa "umuntu w'ubwibone canke w'ubwibone." Nuvuge mu ncamake uko ameze be n'abo agereranywa na bo. Yakobo 4 yerekana ko Imana irwanya abibona.
6. Shira ikimenyetso ku nkoreshwa yose y'ijambo "amagorwa" hanyuma wihweze uwo amagorwa azoshikira, igituma azoya, n'ibizoshika iyo ashitse. Hoba hariho muri ivyo vyogufasha kubera uburyo ubayeho? Nimba ari ukwo biri, wihane.

IGICE CA MIRONGO ITATU N'INDWI

ZEFANIYA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Zefaniya.
2. Kumenya abo igitabu ca Zefaniya candikiwe.

3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Zefaniya.
4. Kwandika Umurongo Nkuru w'igitabu ca Zefaniya ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Zefaniya.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Zefaniya

ABANDIKIWE: Isirayeli

INTUMBERO: Kuburira Isirayeli n'amakungu yose urubanza rw'Imana.

UMURONGO NKURU: Zefaniya 3:17

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Imana irafise ububasha bwo gukiza.

UMUNTU NKURU: Zefaniya

URUTONDE

- I. Intangamarara: 1, 1-3.
 - A, Intumwa: 1:1.
 - B, Incamake y'ubutumwa: 1,2-3.
- II. Iraba imbere: 1:4-2:3.
 - A. Ivy'urubanza: 1:4-14.
 1. Urubanza ku bwoko bune bw'abasenga: 1:4-7.
 2. Urubanza ku banyavyaha bo mu rwego rwose: 1:8-13.
 - B. Uko urubanza ruteye n'ivyo ruzovamwo: 1:14-18.
 1. Riri hafi: 1:14.
 2. N'abakomeye baracishwa bugufi: 1:14.
 3. Umusi w'umwiza w'amagorwa, ubusa, ubusa: 1:15-16.
 4. Umubabaro, amaraso, inyama nk'amavyi: 1:17.
 5. Nta gucungurwa: 1:18.
 6. Umusi w'ishavu ry'Uhoraho: 1, 2-3.
 - C. Izina ry'urubanza: Umusi w'Umukama: 2, 1-3.

- D. Ivyizigiro mu rubanza: 2:3.
- III. Irabe hirya no hino: Urubanza ruzoza ku mahanga yose: 2:4-3:7.
- A. Ibisagara vy'Abafilisitiya: 2:4-7.
- B. Mowabu na Amoni: 2:8-11.
- C. Etiyopiya: 2:12
- D. Ashuri n'umurwa mukuru wayo, Nineve: 2:13-15.
- E. Urubanza rwa Yeruzalemu: 3:1-7.
1. Raba uko Yeruzalemu yari imeze:
- (a) Uwuhumanye, uwuhahaza, uwuhumanye: 3:1.
- (b) Abatumvira: 3:2.
- (c) Abarongozi b'isi babi: 3:3.
- (d) Abarongozi b'impwemu babi: 3:4.
2. Raba imbabazi z'Imana: 3:5-7.
- IV. Ukuraba hirya no hino: Inyuma y'urubanza, ugukira kuzoza: 3:8-20.
- A. Intumbero y'Imana irangutse: 3:8.
- B. Mu banyamahanga, hazova amasigarira y'Imana: 3:9-10, 12-13.
- C. Urubanza rwo gucirwa abahora ari abansi b'Imana: 3:9-13.
- D. Mesiya wa Isirayeli yerekanye nk'Umwami: 3:14-20.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Zefaniya?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Zefaniya.

3. Igitabo ca Zefaniya candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Zefaniya.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Zefaniya.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Izina ry'icubahiro "Umwami wa Isirayeli" rikoreshwa ku Mana incuro zibiri gusa muri Bibiliya. Zefaniya arikoresha mw'isezerano rya Kera (3:15). Nataniyeli, umwigishwa wa Yesu, yarakoresheje mw'isezerano rishasha (Yohana 1:49).
2. Zefaniya yita urubanza adondora «umusi w'Uhoraho». Iryo zina ry'icubahiro ararikoresha incuro indwi. (Raba 1,7,8,14,18; 2,2-3).

Ivyo ni vyo twiga ku musi w'Umukama:

-Kiri hafi: 1:4,7,14.

-N'abanyabubasha bazocishwa bugufi: 1:14.

-Ni igihe c'umwijima, c'ubwoba, c'uburake, c'ugusenyuka: 1:15.

-Ni igihe c'ugukangura: 1:16

-Urubanza ruzozza ku caha: 1:17.

-Izoherekezwa n'ibimenyetso bikomeye mu kameremere: 1:15.

-Ni umusi w'ishavu ry'Uhoraho: 1:2-3.

-Rugwa ku vyaremwe vyose: 2:1-15; 3:8.

IGICE CA MIRONGO ITATU N'UMUNANI

HAGAYI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Hagayi.
2. Kumenya abo igitabu ca Hagayi candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Hagayi.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu ca Hagayi ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Hagayi.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Hagayi

ABANDIKIWE: Isirayeli, inyuma y'ubuja; cane cane Abayuda bari basubiye i Yeruzalemu.

INTUMBERO: Gutuma Isirayeli igira umwete mushasha ku Mana no gutuma abarongozi bamenya inshingano bafise yo gusubira kwubaka urusengero rwo gusenga.

UMURONGO NKURU: Hagayi 1:5.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Ukwubaka Ubwami bw'Imana ni co kintu gikwiye gushira imbere y'uwizera nyakuri.

UMUNTU NKURU: Hagayi

URUTONDE

I. Ubutumwa bwa mbere: Ihamagarwa ryo gusubira kwubaka urusengero (ryatangwa ku musi wa mbere w'ukwezi kwa gatandatu) 1:1-15.

A. Itariki: 1:10.

B. Ubutumwa: 1:2-11.

1. Ugutevya kw'abantu: 1:2-4.

2. Inkurikizi zavyo: 1:5-11

C. Inyishu y'abantu: 1:12-15.

1. Kumvira no gutinya Uhoraho: 1:12.

2. Igikorwa co kuremesha: 1:13.

3. Ibikorwa vyatanguye: 1:14.

4. Itariki: 1:15

II. Ubutumwa bwa kabiri: Ubuhanuzi bw'urusengero rw'imyaka igihumbi rwobaye runini kuruta urusengero boba bubaka ubu (havuzwe umusi wa 21 w'ukwezi kw'indwi) 2:1-9.

A. Itariki: 2:10.

B. Ubutumwa: 2:2-9.

1. Insengero zagereranywa: 2:2-3.

2. Inyishu y'ugucika intege: 2:4-5.

3. Uguhungabana kw'isi yose n'ubuninahazwa bw'urusengero

bwaje mu nyuma: 2:6-9.

III. Ubutumwa bwa gatatu: Isezerano ry'umuhezagiro w'ubu ku bijanye n'ugusubira kwubaka urusengero (ritanzwe ku musu wa 24 w'ukwezi kw'icenda) 2:10-19.

A. Itariki: 2:10

B. Ubutumwa: Icaha kirandukira: 2:11-19.

1. Abaherezi babajije: 2:11-13.

2. Ivyo bishirwa mu ngiro: 2:14-19.

IV. Ubutumwa bwa kane: Ubuhanuzi bw'ugutikizwa muri kazoza kw'ibihugu bikomeye vy'isi vy'Abanyamahanga (buhawe .

Umusi wa 24 w'ukwezi kw'icenda) 2:20-23.

A. Itariki: 2:20

B. Ubutumwa: 2:21-23.

1. Gutembagaza ububasha bwo kw'isi: 2:21-22.

2. Zerubabeli ikidodo: 2:23

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Hagayi?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Hagayi.

3. Igitabo ca Hagayi candikiwe ba nde?

—

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Hagayi.

5. Wandike Umurongo w'Ingenzi wa Hagayi.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Soma Hagayi 1:9 kugira uronke impamvu Isirayeli itariko irahezagirwa n'Imana.

2. Ukuri kw'impwemu muri Hagayi:

-Igikorwa c'Umukama gifata imbere ya vyose.

-Igikorwa c'Umukama gisaba ibikoresho bisukuye.

-Igikorwa c'Umukama gifitaniye isano n'umugambi w'Imana ku mahanga yose.

-Ivyiza ntivyandura, ariko ikibi ni co.

3. Muri ingoro ya Mpwemu Yera. Ushire mu ngiro ukuri kwa Hagayi kuri wewe ubwawe. Woba warahaye ivyiyumviro vyinshi n’umwanya mwinshi ku vyawe bwite, ukirengagiza ivy’Imana bihambaye mu gukwiragiza Inkuru Nziza no mu guteza imbere igikorwa cayo?

4. Shira ikimenyetso ahantu hose havugwa ngo «ijambo ry’Uhoraho ryaje biciye ku muhanuzi Hagayi» n’aho «ijambo ry’Uhoraho ryaje biciye ku muhanuzi Hagayi». Igihe cose ayo majambo abonetse, atangura ubutumwa. Bizogufasha kubona ingene Hagayi yubatswe.

5. Ku bijanye n’ivyabaye muri Hagayi, soma muri Ezira 4:24-6:22.

6. Imana yabwiye Isirayeli iti: «Nzoguhindura nk’ikidodo» (Hagayi 2:23). Akenshi impeta y’ikidodo yari ikidodo c’indagano. Yari ikoreshwa kandi nk’ikimenyetso c’icubahiro be n’ikimenyetso c’ubukuru bw’umwami. Kristo yari “ikidodo” c’Imana yakoresheje mu gucapura ku bemera bose ishusho yiwe, akaduha ububasha bwiwe.

7. Gushira mu ngiro inyigisho za Hagayi zijanye n’akazi ku gikorwa kitarangijwe c’ishengero co gushikira isi ubutumwa bwiza. Wiyumvire ibi bintu:

-Ico gikorwa gikwiye gufatwa imbere y’ibindi bitegekanijwe.

-Iki gikogwa gisaba ibikoresho bisukuye.

-Igikorwa gifitaniye isano n’umugambi w’Imana ku bantu n’amahanga.

8. Iyo Hagayi akwandikira ubwawe ku bijanye n’ingene uriko urarangura Inshingano Nkuru, wibaza ko yovuga iki?

IGICE CA MIRONGO ITATU N'ICENDA

ZEKARIYA

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Zakariya.
2. Kumenya abo igitabu ca Zakariya candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Zekariya.
4. Kwandika Umurongo w'Iciyumviro wo mu gitabu ca Zekariya ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku yo mu gitabu ca Zekariya.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Zekariya

ABANDIKIWE: Isirayeli

INTUMBERO: Gutuma Isirayeli iheza urusengero.

UMURONGO NKURU: Zekariya 13:1.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Imana ni yo igenzura ivy'abantu n'ivy'amahanga.

UMUNTU NKURU: Zekariya

URUTONDE

- I. Umuhamagaro w'intango wo kwihana: 1, 1-6.
- II. Ubuhanuzi buvugwa mu vyo yeretswe: 1:7-6:8.
 - A. Umuntu wo mu biti vy'imiberoshi: 1:7-17.
(Isirayeli yirukanwe, ariko ntiyibagiwe n'Imana).
 - B. Amahembe ane: 1:18-21.
(Ugutembagazwa kwa Isirayeli n'abansi bayo).
 - C. Umuntu afise inkoni yo gupima: 2:1-13.

(Uguterimbere kuzoza kwa Yeruzalemu.)

- D. Yosua umuherezi mukuru: 3, 1-10.

(Icaha ca Isirayeli cakuweho na Yesu, Ishami).

- E. Igitereko c'amatare n'ibiti bibiri: 4:1-14.

(Isirayeli ni umuco w'Imana wo muri kazoza).

1. Ikibazo ca mbere n'insobanuro: 4:1-10.

2. Ikibazo ca kabiri n'insobanuro: 4:11-14.

- F. Umuzingo uguruka: 5:1-4.

(Intwari mbi zavumwe n'Imana)

- G. Umugore wo muri efa: 5:5-11.

(Ububisha bukurwa ku mababa y'Imana)

- H. Imikogote ine: 6, 1-8.

(Imanza z'Imana.)

III. Ubuhanuzi bw'ikigereranyo: 6:9-8:23

- A. Abayuda bagarutse: 6:9-15.

- B. Ubusa bw'abantu: 7:1-8:23.

1. Imisi yo kwisonzeshya kwa Isirayeli no kwumvira Ijambo: 7:1-17.

(a) Igihe ubuhanuzi bwavukiye: 7:1-3.

(b) Kwisonzeshya si ngombwa, ariko kwumva ni: 7:4-7.

2. Igice ca mbere c'inyishu y'Umukama ku kibazo c'ukwisonzeshya: 7:8-14.

(a) Ivyo Imana isaba abavyeyi: 7:8-10.

(b) Ukwanka kwa ba sekuruza kwumviriza: 7:11-14.

3. Igice ca kabiri c'inyishu y'Umukama: 8:1-23.

(a) Igihe c'ugucungurwa: 8,1-8.

(b) Ubutumwa bw'indemesho: 8:9-17.

(c) Ukwisonzeshya kugira ngo guhinduke umunezero: 8:18-23.

IV. Ubuhanuzi butaziguye: 9:1-14:21

- A. Ubuhanuzi bwa mbere: Ukuza kwa mbere no kwanka kwa Yesu: 9:1-11:17.
1. Gutemba kw'isi y'abapagani no gucungurwa kwa Siyoni: 9-10.
 2. Abungere beza n'abapfu: 11:1-17.
 - (a) Igihugu cacishijwe bugufi: 11:1-3.
 - (b) Umwungere mwiza: 11:4-14.
 - (c) Umwungere w'ikijuru: 11:15-17.
- B. Ubuhanuzi bwa kabiri: Ukuza kwa kabiri n'ukwakira Yesu: 12:1-14:21.
1. Gucungurwa n'uguhinduka kwa Isirayeli muri kazoza: 12:1-13:9.
 - (a) Gucungurwa kwa Yuda na Yerusalemu: 12:1-9.
 - (b) Mpwemu w'ubuntu n'amarira: 12:10-14.
 - (c) Isôko ry'ubuntu ry'agakiza: 13,1-6.
 2. Ukugaruka kwa Yezu: 14, 1-21.
 - (a) Urubanza n'ugucungurwa: 14:1-5.
 - (b) Agakiza kuzuye: 14:6-11.
 - (c) Gutikiza amahanga y'abansi: 14:12-15.
 - (d) Guhinduka kw'amahanga y'abapagani: 14:16-19.
 - (e) Ibitari vyeranda vyose vyakuweho: 14:20-21.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Zekariya?

2. Nuvuge intumbero y'igitabu ca Zekariya.

3. Igitabo ca Zekariya candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Zekariya.

5. Andika umurongo w'ingenzi wa Zekariya.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Igitabo ca Zekariya kiratanga amakuru menshi ku bijanye n'ubusuku bw'abamarayika. Raba ikigabane ca 1 n'ica 2.

2. Cokimwe n'igitabu ca Yobu, Zekariya aratanga akarorero k'ijuru kugira ngo umuntu abone ukuntu Imana na Shetani bahanganye. Raba Yobu I na 2 na Zekariya 3:1-5.

3. Ibintu vyinshi vyerekeye Yezu birashikirizwa muri Zekariya:

- Igikorwa ciwe: 2:8-11.
- Igikorwa ciwe c'ubu: 3:1-2.
- Ivyiyumviro vyawe ku vyerekeye Yeruzalemu: 1:12.
- Izina ryawe: 6:12
- Urusengero rawe: 6:13
- Ukwinjira kawe i Yeruzalemu mu ntsinzi: 9:9.
- Uguhembuka kawe: 11:12
- Ukubambwa kawe: 12:10; 13:7.
- Ukwemerwa kawe kwa nyuma na Isirayeli: 12:12.
- Ukuboneka kawe ku musozi Siyoni: 14:4.
- Ugusengwa kawe n'amahanga yose: 14:16.
- Intsinzi yawe kuri Harumagedoni: 14:3.

4. Ibintu vyinshi vyerekeye igisagara c'Imana birashikirizwa muri Zekariya:

- Igisagara c'ukuri: 8:3.
- Bakikujwe n'ubwiza bw'Imana: 2:5.
- Yuzuye abana: 8:50.
- Yasuwe n'amahanga yose: 8:20-23.
- Basubiye kugota n'abansi: 12:2; 14:2.
- Abansi bayo barazimanganye: 12:9; 14:12-14
- Abanyagihugu baco bemera Mesiya: 12:10.

-Wuzuye ubweranda bw'Imana: 14:21.

IGICE CA MIRONGO INE

MALAKI

INTUMBERO:

Uhejeje iki gice uzoshobora:

1. Kuvuga izina ry'umwanditsi w'igitabu ca Malaki.
2. Kumenya abo igitabu ca Malaki candikiwe.
3. Kuvuga intumbero y'igitabu ca Malaki.
4. Kwandika Umurongo w'Ingenzi wo mu gitabu ca Malaki ubikuye mu mutwe.
5. Kuvuga Ingingo ngenderwako y'Ubuzima n'Ubusuku y'igitabu ca Malaki.

INTANGAMARARA

UMWANDITSI: Malaki

ABANDIKIWE: Isirayeli

INTUMBERO: Guhamagarira ihanga kwihana no kugaruka mu kugororoka.

UMURONGO NKURU: Malaki 2:2.

UBUZIMA N'INGINGO Y'UBUKOZI: Kwihana (inyifato) + Gusubirayo (igikorwa) = Gusubirana

Inyifato (kwihana icaha) n'igikorwa (gusubira ku Mana) vyose birakenewe kugira umuntu ababarirwe (asubire kugororoka imbere y'Imana).

UMUNTU NKURU: Malaki

URUTONDE

- I. Intangamarara: 1, 1-5.
 - A. Intumwa: 1:1.
 - B. Ubutumwa: 1:1.

- C. Uwakira ubutumwa: Isirayeli: 1:1.
- D. Urukundo rw’Imana ku Bisirayeli: 1, 2-5.
 - 1. Esawu na Yakobo: 1, 2-3.
 - 2. Imana na Edomu: 1, 4-5.

II. Ubutumwa ku basaserdoti: 1:6-2:9.

- A. Ugusuzugura kwabo mu bikorwa vy’idini: 1:6-2:4.
 - 1. Ubutagira akamaro bw’ibimazi: 1:6-14.
 - 2. Ni vyiza gufunga urusengero kuruta kwisuka mu gusenga ata co bimaze: 1:9-10.
 - 3. Igikorwa kiruta ibindi mu banyamahanga: 1:11.
 - 4. Urushe mu gusenga: 1:12-13 bitandukanye n’ugusenga gutangaje mu 1914.1:11.
 - 5. Umuvumo w’Imana: 1:14-2:4.
- B. Inyigisho yabo y’ivyagezwe itari yo: 2:5-9.
 - 1. Isezerano na Lewi n’umuherezi mwiza: 2:5-7.
 - 2. Abaherezi b’abahakanyi n’agateterwe kabo: 2:8-9.

III. Ubutumwa ku bayuda b’abanyabwenge: 2:10-4:3.

- A. Ikirego c’ubuhemu: 2:10-16.
- B. Imburi y’urubanza: 2:17-3:6.
 - 1. Ibibazo vyabo: 2:17.
 - 2. Umuriro w’Imana utyorora: 3:1-3.
 - 3. Gusukurwa kw’umusaserdoti n’abantu: 3:3-5.
 - 4. Imana ntihinduka: 3:6.
- C. Umuhamagaro wo kwihana: 3:7-12.
 - 1. Ubuhemu bw’abantu n’umuvumo w’Imana: 3:7-9.
 - 2. Ingororano y’Imana kubera icubahiro n’ubudahemuka bwabo: 3:10-12.

- D. Ikirego c'Imana ku caha: 3:13-4:3.
1. Ukwidodomba: 3:13-15.
 2. Gutandukanya abagororotsi n'abanyavyaha: 3:16-18.
 3. Gutikiza burundu ababisha: 4:10.
 4. Gushirwa hejuru no kuninahazwa kw'abagororotsi: 4:2-3.

IV. Imburi isozera: 4:4-6.

- A. Kuzigama ivyagezwe vya Musa: 4:4.
- B. Murabe ukuza kwa kabiri kwa Yesu: 4:5-6.

UMWIMENYEREZO

1. Ni nde yanditse igitabu ca Malaki?

2. Vuga intumbero y'igitabu ca Malaki.

3. Igitabo ca Malaki candikiwe bande?

4. Nuvuge ingingo ngenderwako y'ubuzima n'ubusuku iri mu gitabu ca Malaki.

5. Andika umurongo w'ingenzi wo muri Malaki.

(Inyishu z'ibibazo ziboneka ku nsozero y'igice ca nyuma c'iki gitabu.)

IBINDI VYO KWIGA

1. Malaki arimwo ibice vy'ingenzi vyinshi:

-Igice kizwi cane mw'Isezerano rya Kera kivuga ku gutanga: 3:8-10.

-Igitabo c'ivya kera ciza cane kuruta ibindi vyose: 3:16

-Igice conyene aho abemera bitwa Amabuye y'agaciro: 3:17.

-Igitabo kimwe rudende co mw'Isezerano rya Kera kivuga imbere y'igihe ko Eliya azosubira gukora igikorwa mu gihe c'amagorwa: 4:15.

2. Biragoye umuntu kwemera ukuri ko yacumuye. Raba ingene abantu baharira n'urubanza rw'Imana mu gitabu ca Malaki. « Aho » ni ijamba ry'ingenzi ribanza imvo n'imvano yose y'abantu: 1:2,6,7; 2:17; 3:7,8,13

3. Raba ahantu nyamukuru umusuku agerageza: 1:6-2:9.

4. Hariho "beholds" nyinshi zo kwibuka muri iki gitabu:

-Raba nzokwonona no kwanka ugusenga: 2:3.

-Ehe ngira ntume intumwa yanje (Yohani Batista): 3:1.

-Ehe isi izosha: 4:1.

-Raba Eliya azogabisha: 4:5.

5. «Igitabo c’Imana c’Icibutso»: Raba kandi Kuvayo 32:32; Zaburi 56:8; 69:28; 139:16; Ezekiyeli 13:9; Daniyeli 7:10; 11:1; Abafilipi 4:3; Ivyahishuriwe Yohana 20:12

6. Naho benshi mu bahanuzi babayeho kandi bakavuga ubuhanuzi mu misi y’amahinduka n’imivurungano ya politike, Malaki yabayeho mu kiringo c’ugutegerezwa ataco cakoze aho Imana yasa n’uyibagiwe n’abantu bayo bariko barihanganira ubukene n’ubutegetsu bw’abanyamahanga muri Yuda. Umusi w’ibitangaro wasa n’uwaciye kuri Eliya na Elisa. Urusengero ntirwari rwararangijwe kandi nta kintu gikomeye cari carabaye co kwerekana ko ukuhaba kw’Imana kwagarutse kugira ngo kuruzuze ubuninahazwa nk’uko Ezekiyeli yabivuze (Ezekiyeli 43:4). Abantu barabandaniye ibikorwa vyabo vy’idini ata n’umwete. Mu vy’ukuri, amasezerano yari yaratanze yari afise ivyangombwa kandi abantu ntibari bashitse ku bisabwa n’Imana kugira ngo bashobore kuyaronka. Ubuhanuzi bwa Malaki buratwemerera kubona imibabaro n’ibigeragezo vyo mu bihe vyo kurindira mu buzima. Ikiruta vyose, yerekana kandi inzira yo gusubira mu kwizera nyakuri Imana idahinduka (3, 6); atumira abantu ngo bamugarukireko (3:7); kandi atigera yibagirwa abavyishura (3:16).

INYISHU Z'IBIGEZO VY'UKWIGEZA

IGICE CA MBERE:

I. Ivyanditswe vyose vyahumetswe n’Imana, kandi bigira ikimazi co kwigisha umuntu ukugororoka, no kumuhana, no kumutunganya;

Kugira ngo umuntu w’Imana abe uwushitse, afise vyose ngo akore ibikorwa vyiza vyose. (II Timoteyo 4:16-17)

2. Ijambo "Bibiliya" risobanura "ibitabo."

3. Ijambo «Ivyanditswe» risobanura «ivyanditswe vyera».

4. Isezerano rya kera n’isezerano rishasha.

5. 66.

6. Amategeko, amateka, imivugo, ubuhanuzi.

7. Ubutumwa bwiza, amateka, amakete, ubuhanuzi.

8. Ijambo “isezerano” risobanura “isezerano.”

9. Ku bw’inyigisho, n’uguhana, n’ugukosora, n’ugutoza indero mu kugororoka. (II Timoteyo 3:16-17)

10. Bibiliya nta bintu bivuguruzanya irimwo kandi yunze ubumwe mu ciyumviro cayo nyamukuru.

11. Bibiliya irafise ibintu bitandukanye.

12. a. T; b. T; c. F; d. F; e. F

13. Yesu. Luka 24:44-48.

IGICE CA KABIRI:

1. Uhoraho, ugutakamba kwanje nikwegere imbere yawe. umpe ubwenge nk’uko Ijambo ryawe riri. (Zaburi 119:169).

2. 39

3. 27

4. Utegerezwa kuyisoma mu buryo butunganye nimba ushaka gutahura ibirimwo.

5. Soma buri musu, usome uhisemwo, usome mu gusenga, usome mu buryo butunganye.

IGICE CA GATATU:

1. Uhoraho yatanze ijambo: umugwi w’abari tangaza wari munini. (Zaburi 68:11).

2. Verisiyo ni Bibiliya yanditswe mu rurimi rutandukanye n’indimi Ijambo ry’Imana ryanditswemwo mu ntango.

3. Ubuhinduzi ni uguhindura ijambo ku rindi amajambo y’ikigiriki, igiheburayo n’ikinyaaramu. Guhindura amajambo ntibihindura ijambo ku rindi. Rihindurwa icyumviro ku ciyumviro.

4. Igitabo c’Umwami Yakobo.

5. Kubera ko ata ndimi zibiri zisa neza na neza, ni co gituma habaho itandukaniro iyo umuntu ahinduye.

6. Igiheburayo, ikinyaaramu n’ikigiriki.

IGICE CA KANE:

1. Kandi arambwira ati “Mwana w’umuntu, amajambo yanje yose nzokubwira ayakire mu mutima wawe, uyatege amatwi. (Ezeziyeli 3:8).
2. Incamake ni uburyo bwo gutunganya amajambo y’inyigisho. Rishira amakuru mu ncamake kugira ngo azoyakoreshe mu busuku no mu kwiga muri kazoza.
3. Nimba ufise ingorane zo gutahura urutonde, subiramwo amabwirizwa yerekeye urutonde rwatanzwe muri iki kigabane.
4. Ingingo nyamukuru zirerekanwa ku rutonde n’umubare w’Abaroma.
5. Ingingo ziri munsu y’ingingo nyamukuru zigaragazwa n’urudome runini rw’inyuguti.

IGICE CA GATANU:

1. Mose.
2. Kuzigama amateka ya Isirayeli n’inyandiko y’irema, icaha, ugucungurwa, n’ingene Imana yagiranye n’umuntu ubwa mbere.
3. Isirayeli.
4. Umugambi w’Imana kuva mu ntango warimwo amahanga yose. Imana itangurira ibintu bishasha n’abantu.
5. Nzoshira inyankane hagati yawe n’uwo mugore, no hagati y’uruvyaro rwawe n’uruvyaro rwiwe; izogukomeretsa umutwe, nawe uzomukomeretsa igitsintsi. (Itanguriro 3:15).

IGICE CA GATANDATU:

1. Mose.
2. Kwandika ukubohorwa kwa Isirayeli mu buja no kwandika intumbero yabo yo kubaho nk’ihanga.
3. Isirayeli.
4. Agakiza kaza nwa gusa n’amaraso y’Umwagazi w’Imana ariwe Yesu.
5. Kandi ayo maraso azababere ikimenyetso ku mazu mubamwo, kandi ninabona ayo maraso nzabarengana, kandi icago ntikizobatera ngo kibarimbure, ubwo nzakubita igihugu ca Egiputa. (Kuvayo 12:13).

IGICE C'INDWI:

1. Mose.

2. Kwereka Isirayeli ingene bobaho nk'ihanga ryera ry'ubumwe n'Imana no kubategura kwagura umugambi w'ugucungura w'Imana ku mahanga yose.

3. Isirayeli.

4. Imana isaba ubweranda bw'abantu bayo.

5. Mwiyeze rero mube abera, kuko ndi Uwiteka Imana yanyu. (Abalewi 20:7).

IGICE C'UMUNANI:

1. Mose

2. Yandika ivyabaye mu rugendo rw'ubugaragwa ari vyo bigereranyo vy'umukristo yatsinzwe.

3. Isirayeli.

4. Imana ntihimbarwa n'ikintu na kimwe kiri muni y'ukwiyemeza kwose.

5. Ariko nimutakora mutyo, muzaba mwacumuye ku Uwiteka; kandi umenye neza ko icaha cawe kizogusanga. (Guharūra 32:23).

IGICE C'ICENDA:

1. Mose.

2. Gusubiramwo ivyagezwe ku mayaruka mashasha ya Isirayeli yari yavutse kuva ku musozi Sinayi.

3. Isirayeli.

4. Kumvira bizana umuhezagiro. Ukutumvira bizana urubanza.

5. Isirayeli we tega amatwi: Uhoraho Imana yacu ni we Uhoraho umwe, ukundishe Uhoraho Imana yawe n'umutima wawe wose n'ubugingo bwawe bwose n'imbaraga zawe zose. (Gusubira mu vyagezwe 6:4-5).

IGICE C'ICUMI:

1. Yosua.

2. Niwandike amateka y'ukwigarurira Kanani.

3. Isirayeli.

4. Nta ntsinzi yo mu vy'inyifato runtu canke yo mu vy'impwemu umuntu aronka ata ntambara.

5. Kandi ni mwaba bibabaje gukorera Uwiteka, uyu muni nimwihitiremo uwo mugomba gukorera; namba ari imana ba sogokuruza basengera zari hakurya ya Ewufurati, canke imana z'Abamori mu gihugu cabo mubamwo; ariko jewe n'abo mu rugo rwanje tuzokorera Umukama. (Yosuwa 24:15).

IGICE CA CUMI NA RIMWE:

1. Samweli.

2. Inkuru y'amateka y'ubutegetsi bw'abacamanza bwabaye inyuma y'ugusozera igitabu ca Yosuwa.

3. Isirayeli.

4. Hariho akarorero k'Imana k'igihano kigamije guhindura abantu b'Imana bakava mu caha bakaja mu gakiza.

5. Muri icyo minsi nta mwami wariho muri Isirayeli, ariko umuntu wese yakora ivyabo abona ko bikwiriye. (Abacamanza 17:6).

IGICE CA CUMI NA KABIRI:

1. Umwanditsi ntazwi.

2. Yanditswe nk'igice c'inkuru y'amateka ya Isirayeli kugira ngo yerekane ukuntu Imana yitwararika abantu bose. Rirerekana kandi ubucuti buri hagati ya Yezu Kristu n'umucunguzi.

3. Isirayeli.

4. Imana ishobora guhindura umururumba umuhezagiro.

5. Rusi aramusubiza ati "Ntunyinginze ngo nkuveho kandi ngo nsubire inyuma ngo nsubire inyuma, kuko aho uzoja ni ho nzoja, kandi aho uzorara ni ho nzorara. Mana:

Aho uzopfira ni ho nzopfira, ni ho nzohambwa, Umukama n'angirire gutyo, n'ibirengeye, nihagira ikindi kintu na kimwe cagutandukanya atari urupfu. (Rusi 1:16-17).

IGICE CA CUMI NA GATATU:

1. Samweli.

2. Gukomeza inkuru y'ingene Imana yagiranye n'abantu bayo.

3. Isirayeli.

4. Kumvira Imana biraruta ikimazi.

5. Samweli arabaza ati "Mbese Uhoraho ahimbarwa n'ibitambo bitwikwa n'ibindi bitambo kuruta kumvira ijwi rye? Raba, kwumvira biruta ikimazi, no kwumvira biruta ibinure vy'impfizi z'intama.

Kuko ubugarariji ari nk'icaha c'ubupfumu, ubutagondwa ni nk'ububisha n'ugusenga ibigirwamana. Ko wanse ijambo ry'Uhoraho, na we arakugaye ngo ntube umwami.» (I Samweli 15:22-23)

6. Gukomeza inkuru y'akahise y'ingene Imana yagiranye n'abantu bayo.

7. Isirayeli.

8. Imana irashitsa umugambi wayo biciye ku bayumvira naho boba bafise intege nke z'abantu.

9. Ni co gituma uri mukuru, Uhoraho Mana, kuko ata yindi ihwanye nawe, nta yindi Mana iriho itari wewe, nk'uko twumvise amatwi yacu yose.

Kandi hari ihanga ryo kw'isi rimeze nk'abantu bawe, nk'Isirayeli, Imana yagiye kuyicungura ngo ibe igisata cayo, kugira ngo iyihe izina, no kugira ngo igukorere ibintu bikomeye kandi biteye ubwoba, ku bw'igihugu cawe, imbere y'abantu bawe . , iyo wacunguye uyikuye mu Misiri, ukayikuye mu mahanga no mu mana zayo. (II Samweli 7:22-23).

IGICE CA CUMI NA KANE:

1. Umwanditsi ntazwi. Birashoboka ko yari Yeremiya.

2. Gukomeza inkuru y'ivyo Imana yagiranye n'abantu bayo, Isirayeli.

3. Isirayeli.

4. Gusenyera ku mugozi umwe vyashobora gusa n'inzira yoroshe ariko vyama bitwara amahera menshi mu nyuma.

5. Ariko muri Isirayeli nasigaje abantu ibihumbi birindwi, amavi yose atapfukamiye Bāli, n'aminwa yose itamusomye.” (I Abami 19:18)

6. Gukomeza inkuru y'ivyo Imana yagiranye n'abantu bayo, Isirayeli.

7. Isirayeli.

8. Ubwami bw'iyi si ni ubw'igihe gito: Buhaguruka bukagwa buganza Imana.
9. Bamaze kwambuka Eliya abwira Elisa ati "Nsaba ico nkugirira mbere y'uko nkuvaho." Elisha aramwishura ati: «Ndakwinginze, unshireko imigabane ibiri y'impwemu zawe.»
- Elisha aramwishura ati: «Wasavye ikintu kigoye, ariko niwambona aho nzokuvaho, uzobikubera; ariko nivyaba bitabaye, ntibizoba gutyo. (2 Abami 2:9-10)

IGICE CA CUMI NA GATANU:

1. Umwanditsi ntazwi. Birashoboka ko yari Ezira.
2. Kwandika amateka y'idini y'i Buyuda.
3. Isirayeli.
4. Iyo Imana ishizwe hejuru, abantu bayo barahezagirwa.
5. Mwami, ubukuru n'ububasha n'ubwiza n'intsinzi n'ubukuru ni ivyawe, kuko ibiri mw'ijuru n'ivyo mw'isi vyose ari ivyawe; ubwami ni ubwawe, Mukama, ni wewe ushizwe hejuru, uri umutwe usumba bose. (I Ngoma 29:11)
6. Kwandika amateka y'idini y'i Buyuda.
7. Isirayeli.
8. Umugisha w'Imana tuwuronka mu kwicisha bugufi no kuyirondera.
9. Ni abantu banje bitirirwa izina ryanje bicishije bugufi bagasenga barondera mu nyonga hanje, bagahindukira bakareka ingeso zabo mbi. ni ho nzokwumva ndi mw'ijuru, mbaharire ivyaha vyabo, nkize igihugu cabo. (II Ngoma 7:14)

IGICE CA CUMI NA GATANDATU:

1. Ezira.
2. Ezira yigana ivy'ukugaruka kw'abantu b'Imana bavuye mu bunyagano i Babuloni, n'ugusubira kwubaka urusengero i Yerusalemu.
3. Isirayeli.
4. Gusubira no gusubirana ni ingingo ngenderwako z'ishimikiro zo kwihana.
5. Nuko Abisirayeli n'abatambyi n'Abalewi n'abandi bavuye mu bunyage bahimbaza umusi mukuru wo gutagura iyo Ngoro y'Imana banezerewe. (Ezira 6:16).

IGICE CA CUMI NINDWI:

1. Nehemiya.
2. Gukomeza amateka ya Isirayeli. Inkuru y'ugusubira kwubaka inkuta za Yerusalemu.
3. Isirayeli.
4. Nta karyo ata kurwanya Ukwemera ata bikorwa kurapfuye.
5. Ndabatumaho intumwa mbabwira nti "Ndiko nkora umurimo ukomeye, sinshobora kumanuka, ni iki gikorwa co guhagarara, nkawusiga nkamanuka i wanyu?" (Nehemiya 6:3).

IGICE CA CUMI N'UMUNANI:

1. Ntibizwi.
2. Gukomeza amateka ya Isirayeli. Kandi no kuvuga ukuntu Imana yitwararika abantu bayo.
3. Abayuda bari basanzaye mu Buperesi bwose.
4. Imana ihura n'ingorane z'ubuzima n'ibikoresho vy'abantu yateguye.
5. Niwaceceka rwose muri iki gihe, Abayuda bazokwaguka n'ugucungurwa bivuye ahandi hantu; ariko wewe n'inzu ya so muzohona, none ni nde azi ko waje mu bwami ku bw'igihe nk'iki?» (Esiteri 4:14).

IGICE CA CUMI N'ICENDA:

1. Ntibizwi.
2. Iki gitabu kirarwana n'ikibazo kigira kiti: «Kubera iki abagororotsi bababara?»
3. Igitabo ntikigenewe umuntu n'umwe ahubwo kireba abemera bose bashikirwa n'imibabaro.
4. Hariho imvo yo mu vy'impwemu ituma abagororotsi bababara. Imibabaro si ikimenyamenya c'uko Imana idahimbara.
5. Kuko nzi yuko umucunguzi wanje ari muzima, Kandi yuko azohagarara kw'isi ku muni w'imperuka. Nawe, inyuma y'inzoka zo ku ruhu rwanje, zizosambura uyu mubiri, ariko mu mubiri wanje nzobona Imana: iyo nzobona jewe ubwanje, amaso yanje azobona, nta wundi; naho imitsi yanje yoba yapfuye muri jewe. (Yobu 19:25-27).

Ariko we arazi inzira mfata: niyamara kungerageza, nzosohoka nk'uko .

inzahabu. (Yobu 23:10).

IGICE CA MIRONGO IBIRI:

1. Umwami Dawidi ni we yanditse amazaburi menshi.
2. Igitabo ca Zaburi cari kizwi nk'igitabu c'indirimo za Isirayeli. Ni co gitabo c'amasengesho n'amashimwe co muri Bibiliya.
3. Isirayeli, ariko igitabu carakoreshejwe mu kwihebera Imana, gusenga no gushemeza n'abizera kuva mu binjana n'ibindi.
4. Gusenga, guhimbazaza, gusenga, no kwatura ivyaha vyose biri mu gusenga kw'ukuri.
5. Nimuze turirimbire Uwiteka; nimuze tuvugirize akaruru k'umunezero igitandara c'agakiza kacu. (Zaburi 95:1).

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA RIMWE:

1. Salomo.
2. Ivyo biri mu Migani 1:1-6.
3. Isirayeli, ariko ukuri kwo kubaho mu buryo ngirakamaro kurakora ku bemera bose.
4. Ubwenge buhagaze burakenewe kugira umuntu abeho mu buryo buringaniye. Imigani ni urutonde rw'ingingo ngenderwako z'ubwenge Imana yahaye umuntu (vertical) kugira ngo ayobore kubana n'abandi (horizontal).
5. Hahirwa umuntu uronka ubwenge, N'umuntu aronka ubushishozi. (Imigani 3:13).

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA KABIRI:

1. Salomo.
2. Insobanuro y'ukurondera ubuzima butandukanye n'Imana.
3. Isirayeli n'abizera muri rusangi dushimikiye cane ku gwaruka.
4. Ubuzima butagira Imana ni ubusa.
5. Twumve insozero y'ivyo vyose: Wubahe Imana, witondere amabwirizwa yayo, kuko ivyo ari vyo bibereye umuntu wese. (Umusiguzi 12:13).

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA GATATU:

1. Salomo.
2. Kwerekana ubucuti buri hagati ya Yezu n'Ekleziya nk'uko bugaragazwa n'ubucuti bw'ubugeni.
3. Isirayeli n'abizeye bose.
4. Icitegererezo c'Imana c'urukundo hagati y'umugabo n'umugore wiwe ni co citegererezo c'imigenderanire hagati ya Kristo n'Ishengero.
5. Amazi menshi ntashobora kuzimya urukundo, kandi n'imyezura ntashobora kururohama, iyo umuntu yotanga itunga ryo mu nzu ye ryose ku bw'urukundo, rwoba rwasuzuguwe rwose. (Indirimbo ya Salomo 8:7)

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA KANE:

1. Yesaya.
2. Gukosora no guhana.
3. Yuda.
4. Ubugarariji bujana mu guhora. Ukwihana bituma umuntu asubirana.
5. Twese nk'intama twazimiye; twahindikiriye umuntu wese mu nzira yiwe; kandi Uhoraho yamushizeko ibigabitanyo vyacu twese. (Yesaya 53:6).

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA GATANU:

1. Yereimiya.
 2. Kugabisha ku rubanza ruzoza rw'ubuza no gusaba kwihana.
 3. Yuda.
 4. Ivyago n'ugusenyuka kw'igihugu kenshi biterwa n'ukutumvira Imana.
 5. Unhamagara nzakwishura, nkwereke ibintu bihambaye kandi bikomeye utazi. (Yereimiya 33:3).
- Ariko Umukama ambwira ati: «Ntuvuge uti: Ndi umwana, kuko uzoja ku bo nzogutuma bese, kandi ivyo nzogutegeka vyose uzobivuga.» Ntutinye amaso yabo, kuko ndi kumwe nawe ngo nkurokore, ni ko Umukama agize. (Yereimiya 1:7-8).

IGICE CA MIRONGO IBIRI NA GATANDATU:

1. Yere miya.
2. Kuvyara ukwihana gukenewe kugira ngo umuntu asubire mu buryo bw'impwemu.
3. Abayuda bari mu buja i Babiloni.
4. Imana ni iyo kwizigirwa mu rubanza no mu mbabazi.
5. Ni imbabazi z'Uhoraho zituma tudahera, kuko impuhwe ziwe zitabura. Biba bishasha buri gitondo, ukudahemuka kwawe ni kwinshi. (Gucura intimba 3:22-23).

IGICE CA MIRONGO IBIRI N'INDWI:

1. Ezekiyeli.
2. Ezekiyeli yaragabishije ku bijanye n'ubuja buzozza, hanyuma abwira ubuhanuzi abajanywe buja bumaze kuba.
3. Yuda.
4. Uhoraho ateguka ibintu vyabaye muri kahise kugira ngo amahanga amenye ko ari Imana.
5. Nuko nshakira muri bo umuntu wo kubumba uruzitiro, agahagarara imbere yanjye mu mfuruka y'uruzitiro, kugira ngo ntagihonye, ariko nta n'umwe mbonye. (Ezekiyeli 22:30).

IGICE CA MIRONGO IBIRI N'UMUNANI:

1. Daniyeli.
2. Kwerekana ingene Imana igenzura ivy'abantu.
3. Abayuda bari imbohe.
4. Imana ni umukuru kandi iratera iteka abayubaha.
5. Kandi abanyabwenge bazokayangana nk'ugukayangana kw'ijuru ry'ijuru; n'abahindura benshi ku kugororoka bazokwaka nk'inyenyeri ibihe bitazoshira. (Daniyeli 12:3).

IGICE CA MIRONGO IBIRI N'ICENDA:

1. Hoseya.
2. Kugabisha Isirayeli ku bijanye n'ivyaha vyawe, akayigarura ku Mana.

3. Ubwami bwo mu buraruko bwa Isirayeli.
4. Ivyo umuntu yiboneye biratuma umuntu atahura vy'ukuri kandi akagira impuhwe.
5. Umviriza Ijambo ry'Uhoraho. . . kuko Umukama afitaniye imburano n'ababa mu gihugu, kuko ata kuri, canke imbabazi, canke ukumenya Imana biri mu gihugu. (Hoseya 4:1).

IGICE CA MIRONGO ITATU:

1. Yoweli.
2. Kugabisha Yuda icaha cabo n'uko bakeneye kwihana no kumenyesha imigambi y'Imana y'imbere ku gihugu.
3. Yuda.
4. No hagati mu rubanza rwo gukosora, Imana itegura umuhezagiro wo muri kazoza ku bantu bayo.
5. Hanyuma y'ivyo nzosuka Mpwemu wanjye ku bari n'umubiri bose; abahungu banyu n'abakobwa banyu bazovugishwa n'Imana, abasaza banyu bazorota inzosi, imisore yanyu izobona ivyo yeretswe: kandi muri icyo misi nzosuka impwemu yanje ku basuku n'incoreke. (Yoweli 2:28-29).

IGICE CA MIRONGO ITATU NA RIMWE:

1. Amosi.
2. Guhamagara Isirayeli ngo isubire ku Mana.
3. Isirayeli.
4. Ihamagarwa ry'amahanga muri iki gihe riracari "Itegure guhura n'Imana yawe."
5. Ni cyo gituma nzokugirira uko Isirayeli we, kandi kuko nzokugirira ntyo witegure guhura n'Imana yawe we Isirayeli we. (Amosi 4:12).

IGICE CA MIRONGO ITATU NA BIBIRI:

1. Obadiya.
2. Kugabisha igihano c'Imana kubera icaha.
3. Edomu.
4. Imana imanura ivyo vyashizwe hejuru kubera icaha.

5. Naho wokwishira hejuru nk'inkukuma, naho woshinga icari cawe hagati y'inyenyeri, nzakumanurayo, ni ko Uwiteka agize. (Obadiya 1:4).

IGICE CA MIRONGO ITATU NA GATATU:

1. Yona.
2. Intumbero ntiyari iyo kwamamaza Nineve gusa, ahubwo yari iyo kwandika kuri Isirayeli ko agakiza atari ak'Abayuda gusa.
3. Ninewi
4. Agakiza ntikabuzwa n'ubwoko, imico kama canke izindi nzitizi. Raba Abaroma 10:13.
5. Ijambo ry'Uwiteka riza kuri Yona ubugira kabiri riti "Haguruka uje i Niniwi, wa mudugudu munini, ubamenyeshe ubutumwa nguhaye." (Yona 3:1-2).

IGICE CA MIRONGO ITATU NA KANE:

1. Mika.
2. Umuhamagaro wo kwihana kugira ngo umuntu yirinde gucirwa urubanza.
3. Isirayeli na Yuda.
4. Imana ica urubanza abahahaza abantu bayo.
5. Yakweretse iciza wa muntu; kandi iki Umukama agushakako, atari ugukora ibitunganye, no gukunda ikigongwe, no kugendana n'Imana yawe wicishije bugufi? (Mika 6:8).

IGICE CA MIRONGO ITATU NA GATANU:

1. Nahumu.
2. Kugabisha ku rubanza rwo kuri Nineve, umurwa mukuru w'ingoma ya Ashuri yatwaye abantu b'Imana mu buja.
3. Ninewi
4. Murabe maso, Imana ihora ikibi.
5. Imana irafuha, Uhoraho arihora; Umukama arihora, akagira uburake; Umukama azohora abansi biwe, abansi biwe ababikira uburake. (Nahumu 1:2).

IGICE CA MIRONGO ITATU NA GATANDATU:

1. Habakuki.
2. Gukangura Yuda mu vyo bakeneye mu vy'impwemu no kubaburira ku rubanza rwari rugiyeye gushika ruva ku Mana.
3. Yuda.
4. Umugororotsi azobeshwaho n'ukwizera.
5. Uhoraho, numvise amagambo yawe, ndatinye: Uhoraho, subiramwo igikorwa cawe hagati mu myaka, hagati mu myaka umenyeshe; mu ishavu wibuke imbabazi. (Habakuki 3:2).

IGICE CA MIRONGO ITATU N'INDWI:

1. Zefaniya.
2. Kuburira Isirayeli n'amahanga yose urubanza rw'Imana.
3. Isirayeli.
4. Imana irafise ububasha bwo gukiza.
5. Uhoraho Imana yawe iri hagati muri wewe irakomeye; Azokiza, azokwinezererwa n'umunezero; Azoruhukira mu rukundo rwiwe, Azokwinezereza n'indirimo. (Zefaniya 3:17).

IGICE CA MIRONGO ITATU N'UMUNANI:

1. Hagayi.
2. Gutuma Isirayeli igira umwete mushasha ku Mana no gutuma abarongozi bamenya inshingano bafise yo gusubira kwubaka urusengero rwo gusenga.
3. Isirayeli.
4. Ukwubaka Ubwami bw'Imana bikwiye kuba ikintu ca mbere ku mwizera nyakuri.
5. None Uwiteka Nyiringabo aravuze ati: Nimwiyumvire inzira zanyu. (Hagayi 1:5).

IGICE CA MIRONGO ITATU N'ICENDA:

1. Zekariya.

2. Gutuma Isirayeli iheza urusengero.
3. Isirayeli.
4. Imana ni yo igenzura ivy'abantu n'ivy'amahanga.
5. Kuri uwo munsu isōko izokingurirwa inzu ya Dawidi n'abatuye i Yerusalemu, ngo ikureho ivyaha n'ubuhumane. (Zekariya 13:1).

IGICE CA MIRONGO INE:

1. Malaki.
2. Guhamagara ihanga rya Isirayeli kwihana no kugaruka mu kugororoka.
3. Isirayeli.
4. Kwihana no kugaruka bingana. Inyifato n'ibikorwa vyose birakenewe kugira ngo umuntu ababarire.
5. Ni mwanka kwumva, mukanka kurishirako umutima, ntimuheshe izina ryanje icubahiro, ni k'Uhoraho Nyeningabo agize, nzobavuma wa muvumo, n'imigisha yanyu nzoyivuma. Mbere maze no kuyivuma, kuko mutarishizeko umutima. (Malaki 2:2).